

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

HALK EĞİTİM MERKEZİ BAĞLAMA EĞİTİMİ
KURSLARINA KATILAN KURSİYERLERİN
MEMNUNİYET DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

Hüseyin Gazi Turgut

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Hasan Delen

KONYA – 2018

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

--

BİLİMSEL ETİK SAYFASI

Öğrencinin	Adı Soyadı	Hüseyin Gazi TURGUT
	Numarası	108309021018
	Ana Bilim Dalı	Güzel Sanatlar Eğitimi
	Bilim Dalı	Müzik Eğitimi
	Programı	Tezli Yüksek Lisans
	Tezin Adı	Halk Eğitim Merkezi Bağlama Eğitimi Kurslarına Katılan Kursiyerlerin Memnuniyet Düzeylerinin Belirlenmesi

Bu tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını bildiririm.

07/11/2018
Hüseyin Gazi TURGUT

 KONYA	T.C. NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü	 NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
--	---	---

YÜKSEK LİSANS TEZİ KABUL FORMU

Öğrencinin	Adı Soyadı	Hüseyin Gazi TURGUT
	Numarası	108309021018
	Ana Bilim Dalı	Güzel Sanatlar Eğitimi
	Bilim Dalı	Müzik Eğitimi
	Programı	Tezli Yüksek Lisans
	Tez Danışmanı	Dr. Öğr. Üyesi Hasan Delen
	Tezin Adı	Halk Eğitim Merkezi Bağlama Eğitimi Kurslarına Katılan Kursiyerlerin Memnuniyet Düzeylerinin Belirlenmesi

Yukarıda adı geçen öğrenci tarafından hazırlanan Halk Eğitim Merkezi Bağlama Eğitimi Kurslarına Katılan Kursiyerlerin Memnuniyet Düzeylerinin Belirlenmesi başlıklı bu çalışma 08/10/2018 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oybirliği ile başarılı bulunarak, jürimiz tarafından yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

	Ünvanı Adı Soyadı	İmza
Danışman	Dr. Öğr. Üyesi Hasan DELEN	
Jüri Üyesi	Doç. Dr. Oğuz KARAKAYA	
Jüri Üyesi	Dr. Öğr. Üyesi Vahide Bahar YİĞİT	

ÖNSÖZ

Bu çalışma, Halk Eğitim Merkezi bağlama kursu öğrencilerinin memnuniyet düzeylerini ölçmek amacıyla yapılmıştır.

Bu çalışmanın oluşmasında emeği geçen ilk danışmanım Prof. Dr. Nalan YİĞİT'e, bilgilerinden çok faydalandığım yine danışmanlığımı yapan Prof. Dr. Sema SEVİNÇ'e, çalışmanın oluşum sürecinde bilgi ve desteğini esirgemeyen Dr. Öğr. Üyesi Vahide Bahar YİĞİT'e, tez danışmanlığımı yapıp bilgi birikimini benimle paylaşan Dr. Öğr. Üyesi Hasan DELEN'e, başından sonuna kadar bana yardımcı ve destek olan anneme, babama eşime ve çocuklarıma teşekkürü borç bilirim.

Hüseyin Gazi TURGUT

ÖZET

Günümüzde yetişkin eğitimi programlarına katılımın yaygınlaştırılması, verilen eğitimin etkisinin sınanması, katılımcının eğitim programının sonuna kadar yüksek motivasyonunun korunması ve terklerin önlenmesi, eğitim ortamlarının standardizasyonu, yetişkin ihtiyaçlarına göre çok çeşitli kursların düzenlenmesi, kurslarda görev alacak eğitimcilerin formasyonları, kurslardan mezun olanların iş bulabilme imkânlarının araştırılması vb. konular çözülmesi gereken sorunlar olarak günlük hayatta karşımıza çıktığı görülmektedir. Bu kapsamda halk eğitimi merkezlerine katılan kursiyerlerin memnuniyet düzeylerinin belirlenmesi de verilen eğitimin kalitesi açısından önem taşımaktadır.

Bu araştırma, Ankara ilinde hizmet veren “Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin memnuniyet düzeylerinin belirlenmesi” konusu araştırılarak mevcut durumla ilgili katılımcı görüşlerini ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Toplamda 65 Halk Eğitim Merkezinde bağlama eğitimi kurslarına katılan bireylere yönelik tarama modelinde nitel araştırma yöntemleri içinde yarı yapılandırılmış/yarı yapılandırılmamış görüşme formu uygulanmıştır. Dolayısıyla araştırma modelinde mevcut durumu ortaya koyması bakımından ilk olarak betimsel istatistiksel analizler kullanılmıştır. Değerlendirme ölçeğinin birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan demografik özelliklere ait bulguların yorumlanmasında frekans ve yüzde dağılımı, ortalama ve standart sapma gibi betimsel istatistik değerlerinden yararlanılmıştır.

Araştırma sonucunda katılımcıların lise ve dengi okul mezunu oldukları, annelerinin eğitim durumlarının çoğunluğunun okuryazar olduğu, babalarının eğitim durumlarının ise çoğunluğunun yüksek lisans mezunu ve lise veya dengi okul mezunu olduğu görülmüştür. Ayrıca katılımcıların babalarının mesleki durumlarının çoğunluğunun, unvanlı memur ve vasıflı işçi kategorisinde olduğu, annelerinin mesleki durumlarının ise çoğunluğunun, diğer ve unvanlı memur kategorisinde olduğu görülmüştür. Sonuç olarak Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin memnuniyet düzeylerinin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Fakat katılımcıların genel olarak belirli bir unvan ve meslekten

gelmeleri sebebiyle Halk Eğitim Merkezlerinin halkın tamamını bu kapsamda yönlendirecek gerekli önlemleri almaları önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Halk Eğitim Merkezi, Bağlama Kursu, Memnuniyet Düzeyleri

ABSTRACT

Currently, common education institutions have great prospects for sustaining lifelong education. However, there are still some problems in our daily life to be solved such as spread of participation in adult education programs, the testing of the effect of the given training, the prevention of high motivation until the end of the training program and the abolition of abandonment, standardization of training environments, the arrangement of various courses according to adult needs, the formations of the trainers who will serve in the courses, etc. In this context, the determination of the satisfaction level of the trainees participating in the public education centers is important for the quality of the education given.

This research was carried out in order to reveal the participants' opinions about the current situation by investigating the topic "determining the satisfaction levels of the trainees participating reed instrument education courses in the public education center " in Ankara. In total, 65 semi-structured / non-semi-structured interview forms were applied in the qualitative research methods in the screening model for the individuals participating in the reed instrument education courses in the public education centers. Therefore, descriptive statistical analyzes were first used in order to present the current situation in the research model. Descriptive statistics such as frequency and percentage distribution, mean and standard deviation were used in interpreting the findings of the demographic characteristics in the first and second sections of the evaluation scale.

As a result of the research, it is seen that the level of satisfaction of the trainees participating in the public education center reed instrument education courses is considerably high. However, it may be suggested that the public education centers should take the necessary precautions to orient the whole of the public in this context, since the participants generally come from a certain title and profession.

Keywords: Public Education Centers, Reed Instrument Courses, Satisfaction Levels

İÇİNDEKİLER

BİLİMSEL ETİK SAYFASI	i
YÜKSEK LİSANS TEZ KABUL FORMU	ii
ÖNSÖZ	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER	vii
TABLolar LİSTESİ.....	x

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

1.1. Problem	2
1.2. Araştırmanın Amacı.....	4
1.3. Araştırmanın Önemi	4
1.4. Sayıtlılar.....	4
1.5. Sınırlılıklar	5
1.6. Modeli.....	5
1.7. Tanımlar.....	5

İKİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Eğitim Kavramı.....	7
2.2. Formal ve İnfomal Eğitim	9
2.2.1. İnfomal Eğitim.....	9
2.2.2. Formal Eğitim	10
2.2.2.1. Örgün Eğitim	10
2.2.2.2. Yaygın Eğitim.....	12
2.3. Halk Eğitimi.....	13
2.3.1. Türkiye’de Halk Eğitiminin Gelişimi	16
2.3.2. Halk Eğitiminin Önemi.....	23
2.3.3. Halk Eğitiminin İlkeleri	25

2.3.4. Halk Eğitiminin Faydaları	27
2.3.5. Halk Eğitiminin Kapsamı ve İçeriği	30
2.4. Halk Eğitim Merkezleri ve Bağlama Eğitimi	33
2.5. Konu İle İlgili Araştırma ve Yayınlar	37

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli	42
3.2. Durum Tespiti	43
3.4. Araştırmanın Çalışma Grubu	43
3.5. Verilerinin Toplanması Aracı	44
3.6. Verilerin Çözümlemesi	44

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR ve YORUM

4.1. Araştırmaya Katılımların Kursiyerlerin Demografik Özellikleri Ve Frekans Tabloları.....	45
4.2 Ankara İli Sincan İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Demografik Özellikleri	52
4.3. Ankara İli Gölbaşı İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Demografik Özellikleri	55
4.4 Ankara İli Keçiören İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Demografik Özellikleri	59
4.5. Ankara İli Çankaya İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Demografik Özellikleri	62
4.6. Ankara İli Etimesgut İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Demografik Özellikleri	66
4.7. Ankara İli Mamak İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Demografik Özellikleri	69
4.8. Araştırmaya Katılan Bireylerin İlçelere Göre Dağılım Tabloları.....	74
4.9. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	85

4.10. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	87
4.11. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	90
4.12. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	92

BEŞİNCİ BÖLÜM

TARTIŞMA SONUÇLAR VE ÖNERİLER

5.1. Tartışma	95
5.2. Sonuçlar	98
KAYNAKÇA	101

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Halk Eğitim Merkezi Adı Frekans Değerleri.....	45
Tablo 2: Cinsiyet Frekans Değerleri	46
Tablo 3: Yaş Frekans Değerleri.....	46
Tablo 4: Eğitim Durumu Aralıkları Frekans Değerleri.....	47
Tablo 5: Annenin Eğitim Durumu Aralıkları Frekans Değerleri	48
Tablo 6: Babanın Eğitim Durumu Aralıkları Frekans Değerleri	49
Tablo 7: Babanın Mesleki Durum Aralıkları Frekans Değerleri.....	50
Tablo 8: Annenin Mesleki Durum Aralıkları Frekans Değerleri	51
Tablo 9: İlçelerden Katılım Aralıkları Frekans Değerleri.....	51
Tablo 10: Sincan İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Cinsiyet Tablosu...52	
Tablo 11: Sincan İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Yaş Tablosu	52
 Tablo 12: Sincan İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Eğitim Durumu Tablosu.....	53
 Tablo 13: Sincan İlçesinden Araştırmaya Katılan Kadın Bireylerin Eğitim Durumu Tablosu	53
 Tablo 14: Sincan İlçesinden Araştırmaya Katılan Erkek Bireylerin Eğitim Durumu Tablosu	54
 Tablo 15: Sincan İlçesinde Araştırma Katılan Erkek Bireylerin Meslek Durum Tablosu.....	54
 Tablo 16: Sincan İlçesinde Araştırmaya Katılan Kadın Bireylerin Mesleki Durum Tablosu	55
 Tablo 17: Gölbaşı İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Cinsiyet Dağılım Tablosu.....	55
 Tablo 18: Gölbaşı İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Yaş Dağılım Tablosu.....	56
 Tablo 19: Gölbaşı İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Eğitim Durumu Tablosu.....	56
 Tablo 20: Gölbaşı İlçesinde Araştırmaya Katılan Kadın Bireylerin Eğitim Durum Tablosu	57

Tablo 21: Gölbaşı İlçesinde Araştırmaya Katılan Erkek Bireylerin Eğitim Durum Tablosu	57
Tablo 22: Gölbaşı İlçesinde Araştırmaya Katılan Erkek Bireylerin Mesleki Durum Tablosu	58
Tablo 23: Gölbaşı İlçesinde Araştırmaya Katılan Kadın Bireylerin Mesleki Durum Tablosu	58
Tablo 24: Keçiören İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Cinsiyet Dağılım Tablosu	59
Tablo 25: Keçiören İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Yaş Dağılım Tablosu	59
Tablo 26: Keçiören İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Eğitim Durumu Tablosu	60
Tablo 27: Keçiören İlçesinde Araştırmaya Katılan Kadın Bireylerin Eğitim Durum Tablosu	60
Tablo 28: Keçiören İlçesinde Araştırmaya Katılan Erkek Bireylerin Eğitim Durum Tablosu	61
Tablo 29: Keçiören İlçesinde Araştırmaya Katılan Erkek Bireylerin Mesleki Durum Tablosu	61
Tablo 30: Keçiören İlçesinde Araştırmaya Katılan Kadın Bireylerin Mesleki Durum Tablosu	62
Tablo 31: Çankaya İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Cinsiyet Dağılım Tablosu	62
Tablo 32: Çankaya İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Yaş Dağılım Tablosu	63
Tablo 33: Çankaya İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Eğitim Durumunu Tablosu	63
Tablo 34: Çankaya İlçesinde Araştırmaya Katılan Kadın Bireylerin Eğitim Durum Tablosu	64
Tablo 35: Çankaya İlçesinde Araştırmaya Katılan Erkek Bireylerin Eğitim Durum Tablosu	64

Tablo 36: Çankaya İlçesinde Araştırmaya Katılan Erkek Bireylerin Meslek Durum Tablosu	65
Tablo 37: Çankaya İlçesinde Araştırmaya Katılan Kadın Bireylerin Mesleki Durum Tablosu	65
Tablo 38: Etimesgut İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Cinsiyet Dağılım Tablosu	66
Tablo 39: Etimesgut İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Yaş Dağılım Tablosu	66
Tablo 40: Etimesgut İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Eğitim Durum Tablosu	67
Tablo 41: Etimesgut İlçesinde Araştırmaya Katılan Kadın Bireylerin Eğitim Durum Tablosu	67
Tablo 42: Etimesgut İlçesinde Araştırmaya Katılan Erkek Bireylerin Eğitim Durum Tablosu	68
Tablo 43: Etimesgut İlçesinde Araştırmaya Katılan Erkek Bireylerin Meslek Durum Tablosu	68
Tablo 44: Etimesgut İlçesinde Araştırmaya Katılan Kadın Bireylerin Mesleki Durum Tablosu	69
Tablo 45: Mamak İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Cinsiyet Dağılım Tablosu	69
Tablo 46: Mamak İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Yaş Dağılım Tablosu	70
Tablo 47: Mamak İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Eğitim Durumu Tablosu	70
Tablo 48: : Mamak İlçesinde Araştırmaya Katılan Kadın Bireylerin Eğitim Durum Tablosu	71
Tablo 49: Mamak İlçesinde Araştırmaya Katılan Erkek Bireylerin Eğitim Durum Tablosu	72
Tablo 50: Mamak İlçesinde Araştırmaya Katılan Erkek Bireylerin Meslek Durum Tablosu	72

Tablo 51: Mamak İlçesinde Araştırmaya Katılan Kadın Bireylerin Mesleki Durum Tablosu	73
Tablo 52: Ankara ili Sincan ilçesi memnuniyet düzey frekans tablosu	74
Tablo 53: Ankara ili Gölbaşı ilçesi memnuniyet düzey frekans tablosu	75
Tablo 54: Ankara ili Keçiören ilçesi memnuniyet düzey frekansları	76
Tablo 55: Ankara ili Çankaya ilçesi memnuniyet düzey frekansları	77
Tablo 56: Ankara ili Etimesgut ilçesi memnuniyet düzey frekansları	78
Tablo 57: Ankara ili Mamak ilçesi memnuniyet düzey frekansları	79
Tablo 58: Gölbaşı ilçesi kursa geliş amacı frekans tablosu	80
Tablo 59: Keçiören ilçesi kursa geliş amacı frekans tablosu	81
Tablo 60: Çankaya ilçesi kursa geliş amacı frekans tablosu	82
Tablo 61: Sincan ilçesi kursa geliş amacı frekans tablosu	83
Tablo 62: Etimesgut ilçesi kursa geliş amacı frekans tablosu	84
Tablo 63: Mamak ilçesi kursa geliş amacı frekans tablosu	85
Tablo 64: Birinci Alt Probleme İlişkin One Way Anova Tabloları	86
Tablo 65: Varyansların Homojenliği Testi	86
Tablo 66: Kursa geliş amacı ortalaması ANOVA testi	86
Tablo 67: İkinci Alt Probleme İlişkin One Way Anova Tabloları	88
Tablo 68: Varyansların Homojenliği Testi	88
Tablo 69: Kursa geliş amacı ortalaması ANOVA testi	89
Tablo 70: Üçüncü Alt Probleme İlişkin One Way Anova Tabloları	90
Tablo 71: Varyansların Homojenliği Testi	91
Tablo 72: Kursa geliş amacı ortalaması ANOVA Testi	91
Tablo 73: Dördüncü Alt Probleme İlişkin One Way Anova Tabloları	92
Tablo 74: Varyansların Homojenliği Testi	93
Tablo 75: Kursa geliş amacı ortalaması ANOVA Testi	93

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın temelini oluşturan problem durumu, problem cümlesi, araştırmanın önemi, sayıtlar, sınırlılıklar ve araştırmada kullanılan terimlere ilişkin kavramsal bilgilere yer verilmiştir.

Halk eğitimi, örgün eğitim dışına çıkmış ve toplumun çoğunluğunu oluşturan yetişkinlerin, eğitime her zaman ihtiyaç duyması nedeniyle önem taşıdığı düşünülmektedir. Halk eğitim merkezleri halka eğitim hizmetleri sunan en önemli eğitim kurumları olup ana görevi halk eğitiminin yerine getirilmesi olarak belirtilmektedir. Dolayısıyla halk eğitimini örgütlü, programlı, bilinçli ve halkla birebir yürüten Halk Eğitim Merkezleri'nin gerek mesleki alanlar gerekse eksik kalan örgün eğitim alanlarında ya da sanatsal alanlarda verdiği eğitimlerle oldukça büyük önem taşıdığı belirtilmektedir (Doğan, 2008: 2). Halk eğitim merkezleri Türkiye'ye özgü kurumlar olup Türk toplumunun pek çok alanda eksik kalan eğitim ihtiyacını karşıladığı belirtilmektedir.

Her yetişkin kendi bireysel istek ve gereksinimlerine uygun bir programa katıldığında programın başarısının büyük ölçüde sağlandığı düşünülmektedir. Başarılı yetişkin eğitimi programları düzenleyebilmek için, yetişkin eğitimi programlarına katılan yetişkinlerin beklentilerini bilmek, istek ve gereksinimlerine en uygun eğitim programını, programın yer ve zamanını seçme açısından önem taşıdığı belirtilmektedir. Diğer yandan özellikle sanatsal becerilerden bağlama kurslarının kursiyerlere nasıl bir kazanım sağladığı kursiyerlerin memnuniyet düzeyleri merak edilen konuların başında geldiği ifade edilmektedir. Bu sebeple Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin beklentileri ve memnuniyet düzeylerinin ortaya çıkarılması verilen eğitimin kalitesini ölçebilmek açısından oldukça önemli olduğu belirtilmektedir (Acun, 2015: 4).

1.1. Problem

Örgün eğitim bireyin yaşamında yeterli olmamakla beraber hayat boyu eğitim düşüncesi ile yaygın eğitim programlarına gereksinim hissedilmektedir. Yaygın eğitimle beraber normal eğitim dışında arzu edilen alanlarda eğitimler verilmektedir. Günümüzde eğitimin içeriği giderek yaşamla daha yakın ilişkili olmaya başladığı düşünülmektedir. Eğitim günümüzde toplumları aydınlığın ışığı ile buluşturan, çağdaş dünya ile bütünleşmeyi sağlayan önemli bir araç, öğrenenle sınırlı kalmayan, paylaşılarak bireyin sosyalleşmesinin yanında bireysel gelişimini de amaç edinen yaşam boyu devam eden bir süreci ifade ettiği belirtilmektedir (Arslan, 2003: 169). Bu süreçte eğitim sisteminin hedef kitleyi sosyal umutlar istikametinde ve içtimai iyileşmeyi hedefler şekilde geliştirmek amacına yönelik olarak; kişni hayatını mümtaz şartlarda idame ettirmesi ve sosyal çevre dâhilinde bireysel sorumluluklarını faal olarak yürütebilmesi, özellikle kişiye sunulacak eğitim imkânı ile doğru orantılı olduğu bildirilmektedir. Sosyal gelişmenin devamı açısından bu sürecin kesintiye uğraması fayda sağlayıcı bir durum olamayacağı için eğitimin yaygınlaştırılması ve hayat boyu devam eder duruma getirilmesi gerektiği belirtilmektedir (Bozdemir, 2009: 2).

Örgün eğitim aynı seviyedeki bireylere amaca göre hazırlanmış programlarla okul çatısı altında düzenli olarak yapılan eğitimi ifade etmektedir. Bu eğitim türünde genel, mesleki ve teknik eğitim programları uygulandığı belirtilmektedir. Türk eğitim sisteminin örgün eğitim kademeleri okul öncesi eğitim, ilköğretim, orta öğretim ve yüksek öğretimden oluştuğu bildirilmektedir. Örgün eğitim kademeleri yetiştirdiği öğrencileri bir üst eğitim kademesine veya hayata hazırladığı düşünülmektedir (Erdem, 2005: 32). Örgün eğitim genelde belirli bir yaşta başlayıp belirli bir seviyeye kadar verildiği bildirilmektedir. Örgün eğitimi kısıtlı almış ya da hiç alamamış bireyler veya belirli alanlarda bilgi sahibi olmayı düşünen bireyler ise yaygın eğitimle bu eksiklerini tamamlayabildiği ifade edilmektedir.

Yaygın eğitim, örgün eğitimin yanında veya dışında düzenlenen tasarlanmış, planlı ve programlı faaliyetlerin tümünü kapsadığı bildirilmektedir. Yaygın eğitim, bir bakıma örgün eğitimin tamamlayıcısı ve ulusal kalkınma amaçlarının yardımcısı

olduğu düşünölmektedir. Yaygın eğitim, fertlerin sadece hayatlarını kazanmak için değil, fakat hayat üsluplarını daha mükemmel bir hale getirmeleri için de gerekli olan bilgilerin verilmesi hedefini güttüğü ifade edilmektedir. Çünkü hayat üslubunun ıslahı mutlak surette gelir seviyesi yükselmesi şartının gerçekleşmesine bağlı olmadığı düşünölmektedir (Kuvan, 2008: 33).

Halk eğitimi merkezleri yapı itibariyle Türkiye'ye özgü kuruluşlar olmakla birlikte bu kuruluşlarda çeşitli alanlarda eğitim verilmektedir. Söz konusu alanlardan birisi de bağlama eğitimidir. Fakat bu kurslardan bağlama eğitime katılan kursiyerlerin beklenti ve memnuniyetleri merak edilen konuların başında gelmektedir (Yıldırım, 2009: 7).

Bu araştırmada, "Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin memnuniyet düzeyleri nedir?" sorusuna cevap aranmıştır.

Alt Problemler

Araştırmanın problem cümlesi kapsamında aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır:

1. Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin öğretim kadrosuna yönelik memnuniyet düzeyi nedir?
2. Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin kurs binalarının fiziki şartlarına yönelik memnuniyet düzeyi nedir?
3. Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin bağlama eğitimindeki beklentilerine yönelik memnuniyet düzeyi nedir?
4. Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin cinsiyete yönelik memnuniyet düzeyi nedir?
5. Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin eğitim durumuna yönelik memnuniyet düzeyi nedir?

6. Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin yaşa yönelik memnuniyet düzeyi nedir?

7. Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin ilçelere yönelik memnuniyet düzeyi nedir?

1.2. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin memnuniyet düzeylerinin belirlenmesi ve ortaya çıkarılmasıdır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Teknoloji ve bilimin süratle değişerek gelişmesi, örgün eğitim sürecinde edinilen bilgi ve yetenekleri, kişilerin sosyal yapı içinde kendini geliştirerek mesleğinde aşama kaydetmesini, verimli ve üretken olmasını sağlamak adına yetersiz hale getirdiği düşünülmektedir. Yaygın eğitimin insanları sürekli yenileyerek, örgün eğitim eksiklerini tamamlamak ve sosyal değişimin getirilerine ayak uydurabilmelerini kolaylaştırmak adına önem arz ettiği belirtilmektedir. Bununla birlikte farklı sebeplerle örgün eğitimlerini yarıda bırakmak zorunda kalan bireylerinde yarım kalan eğitimlerini tamamlayıp bir meslek sahibi olmaları düşünülmektedir (Erden, 2004: 59). Bu sebeplerle yaygın eğitimin bireylerin yaşantısında önemli bir yere sahip olduğu belirtilmektedir.

1.4. Sayıtlar

-Bu araştırmada kullanılacak olan veri toplama aracının istenilen niteliği saptadığı varsayılmıştır.

-Araştırmaya katılan, kursiyerlerin araştırma sırasında uygulanan ölçme araçlarına samimi ve doğru cevaplar verdikleri varsayılmıştır.

1.5. Sınırlılıklar

-Araştırma, Ankara ilinde faaliyet gösteren Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerler tarafından dolduran anketteki ifadelerle sınırlıdır.

-Bu araştırma, 2017-2018 eğitim-öğretim yılı ile sınırlıdır.

- Bu araştırma, kursiyerlerin cevapları ile sınırlıdır.

-Eğitimci açısından sayısal fazla olan halk eğitim merkezleri ele alınmıştır.

1.6. Modeli

Bu çalışmada, tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, mevzu bahis hadise, kişi ya da cismi mevcut şartları dâhilinde, herhangi bir değişiklik ya da etkileme çabasına girmeden, olmuş ya da halen olan durumu olduğu şekilde tanımlamaya çalışan yaklaşımları ifade ettiği belirtilmektedir. Aranılan cevap hali hazırda vardır ve oradadır. Önemli olan, onu uygun bir biçimde “gözleyip” belirleyebilmektir (Karasar, 2000:76-77).

“Genel tarama modelleri”, birden çok unsurdan oluşan bir bütünden, hakkında genel bir kanıya ulaşmak adına bütünün tamamı ya da alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama modellerini ifade etmektedir. “İlişkisel tarama modelleri”, birden fazla değişken arasında birlikte değişim varlığını ve/veya derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modellerini belirtmektedir (Karasar, 2005: 79).

1.7. Tanımlar

Eğitim: Eğitim, bireyin davranışlarında kendi yaşantıları yoluyla kasıtlı ve istedik değişiklikler oluşturma süreci olarak tanımlanabilir (Erden, 2004: 3).

Halk Eğitim: Bireylerin öğrenme faaliyetlerinin hayat boyu devam etmesi ve bu sürecin devlet eliyle gerçekleştirilmesi amacına hizmet eden ülkemizdeki yaygın eğitim kurumlarını ifade etmek için kullanılmaktadır (Acun, 2015: 5).

Yaygın Eğitim: Yaygın eğitim, organ eğitimini yanında veya dışında düzenlenen formal eğitim faaliyetlerinin tümünü kapsar. Yaygın eğitimde belli bir yaş sınırı yoktur. Her yaş grubu için (çocuk, genç, yetişkin vb.) yaygın eğitim faaliyetleri düzenlenebilmektedir (Fidan ve Erden, 1993: 225).

Meslekî ve Teknik Kurslar: Halk eğitimi merkezleri tarafından meslek kazandırmaya yönelik olarak düzenlenen eğitim faaliyetlerini ifade etmektedir (Acun, 2015: 6).

İKİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Eğitim Kavramı

İnsanın kalıtsal güçlerinin geliştirilmesi ve istenen özelliklerle donanmış bir kişiliğe kavuşması için en etkili aracın eğitim olduğu bildirilmektedir. Ayrıca eğitimin kişilik geliştirmede bir çevre etkeni olduğu ifade edilmektedir. Kişiliğin gelişmesini sağlayan çevre, insanın içinde büyüdüğü kültürdür. Eğitim insan kişiliğini geliştirmede kültürel etkenlerden birini ifade etmektedir. Bu anlamda eğitim, çevre etkeni olarak kalıtıma dayanmak zorunda, fakat kalıttan daha etkili olarak insanı, yeteneklerinin sınırı içinde istediği yönde değiştirme gücüne sahip bulunduğu belirtilmektedir. Bu yüzden insanın eğitim (çevre) ile kalıtımın ürünü olduğu düşünülmektedir (Büyükalın-Filiz, 2004: 3).

Eğitim, insanın ekmek-su gibi yaşamsal bir ihtiyacını ifade etmektedir. Olmazsa olmaz diye nitelendirilmektedir. Eğitim, anne karnında başlayan ve mezara kadar devam eden bir süreci belirtmektedir. Her an, her zaman yeni bir bilgi, beceri, davranış öğrenilmekte veya mevcut bilgi, beceri ve davranışların her an ve her zaman değişebildiği görülmektedir. İnsanın, dolaylı-dolaysız, kasıtlı-kasıtsız bir eğitimin etkisi altında kaldığı bilinmektedir. Bu anlamda eğitimin sadece okulda değil ailede, arkadaş grubunda, sokakta, asker ocağında, iş ortamında, her yerde ve hayatın her safhasında olduğu bildirilmektedir (Erdem, 2005: 2).

Etimolojik (kökenbilim) olarak eğitim (education) kelimesi Latince bir kökten türetilmiş olup “Educare” ve “Educere” sözcüklerine karşılık geldiği belirtilmektedir. “Educare”, öğreneni özel bir beceriyle donatmak için talim ettirmek anlamına gelmekte ve bir sertifika, diploma ya da bir vasfın kazandırıldığı yazılı onayla sonlandırıldığı görülmektedir. “Educere” ise yetkinleşme, bireyin kendisini ve dünyayı keşfetmesine izin verme, kişi olarak fikirleri ve becerileri değerli olduklarından fikirleri izlemek ve becerileri geliştirmek anlamını içermektedir. İdeal olarak hem “educare” hem de “educere” yaklaşımının aynı paralellikte dikkate

alınması gerektiği savunulmaktadır. Türkçe de ise eğitim kavramı köken itibariyle “eğ”, “eğmek” kökünden türetilmiş olup bükmek, uygulamak, öğretmek, yetiştirmek, geliştirmek, alıştırmak, egemenlik altına almak, yönlendirmek gibi anlamlara geldiği bildirilmektedir (Sağlam, 2008: 6).

Eğitim bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecini ifade etmektedir. Bu tanımda yer alan “kasıt” sözcüğüyle, eğitimin planlı değişimleri içerdiği ve rastlantılara bırakılmadığı; “istendik” sözcüğüyle ise her türlü değişimin değil, toplumun istek ve idealleriyle, beklentilerine uygun düşen davranış değişiklikleri belirtilmektedir. “*Bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ifadesi*” ise, öğrencinin yaparak, yaşayarak öğrenmesi şeklinde nitelendirilmektedir (Gürsel, 2007: 1). Eğitimin, insanın doğumundan ölümüne kadar devam eden bir süreç olup, siyasi, ekonomik, kültürel, bireysel vb. etkileşimleri içinde bulundurduğu bildirilmektedir. Bu nedenle bir eğitim tanımı yapmak oldukça zorlaşmaktadır. Eğitim kavramı, eğitime farklı felsefi bakış açılarından bakılması ve farklı bilim alanları (psikoloji, sosyoloji, ekonomi vb) kapsamı içinde çeşitli anlamlar yüklenmesi nedeniyle eğitim bilimciler tarafından farklı şekillerde tanımlanabilmektedir.

Helvacı ve Şahin, (2007) bu tanımları aşağıdaki gibi özetlemiştir;

a) Genel anlamıyla, insanları belli amaçlara göre yetiştirme, onların davranışlarını değiştirme sürecidir.

b) Yeni kuşakların toplum yaşayışında yerlerini almaları için gerekli bilgi, beceri, tutum ve anlayışları elde etmelerine, kişiliklerini geliştirmelerine yardım etme sürecidir.

c) Bireyin içinde yaşadığı topluma göre sosyalleşmesi, toplumun kültürünü kazanması, toplumu tam olarak benimsemesi, ona katılması ve toplumun kültürünü geliştirmesi sürecidir.

d) Bireyin içindeki yetenekleri, arzulan ve ilgileri en üst düzeye çıkarmak, kişinin içindeki potansiyeli tam olarak geliştirebilmek için gerekli çevre imkânlarını düzenlemektir.

e) Eğitim belli amaçlara göre insanların davranışlarının planlı olarak değiştirilmesi ve geliştirilmesinin yasa ve ilkelerini bulmaya ve bu amaçla teknikler geliştirmeye çalışan bir bilim dalıdır.

f) Eğitim bireye bir meslek kazandırma sürecidir; bir yatırım, bir üretim işidir. Ekonominin en önemli unsurlarından olan emeği kalifiye etmek; insanların bir hammadde ve sonunda nitelikli bir iş gücü olarak ekonomiye katkı sağlamasına olanak sağlama sürecidir.

g) Bireyin toplumsallaşmasında ve bireysel gelişimin oluşmasında seçkin ve kontrollü bir çevreyi ve okul etkinliklerini içine alan toplumsal bir süreçtir.

h) Fiziksel uyarımlar sonucu, beyinde istendik biyo-kimyasal değişiklikler oluşturma sürecidir.

Eğitim yukarıda tanımlandığı gibi ele alınış bakımından farklı şekillerde yorumlanabilmekte ve tanımlamaları çoğaltılabilmektedir. Sadece eğitim olgusunun tanımlanması açısından, ülkemizde yaygın olarak kullanılan tanıma göre, eğitimle, bireyin davranışlarında kendi yaşantıları yoluyla planlı ve kasıtlı olarak istendik değişiklikler meydana getirme süreci ifade edilmektedir (Demirel ve Kaya, 2003: 5).

2.2. Formal ve İnfomal Eğitim

Bu bölümde eğitim formal ve infomal olarak iki farklı şekilde ele alınacaktır.

2.2.1. İnfomal Eğitim

İnfomal eğitim bireyin içerisinde bulunduğu ortamda bir ön hazırlık, plan ve program olmadan sistemsiz ve denetimsiz bir şekilde kazandığı davranış değişimlerini ifade etmektedir. Bu değişimin olumlu veya olumsuz yönde

gerçekleşebildiği belirtilmektedir (Sağlam, 2008: 12). İnfomal eğitimin, formal olmayan yani yaşam içinde kendiliğinden oluşan, amaçlı ve planlı gerçekleşmeyen bir süreci ifade ettiği bildirilmektedir. Bu tarz eğitim “doğal eğitim” olarak belirtilmektedir. Kişinin karşılaştığı durum ve içinde bulunduğu grubun üyeleriyle etkileşim içinde buldukça farkında olmadan yeni şeyler öğrendiği belirtilmektedir. Örneğin, birey doğumuyla birlikte aile içerisinde aile fertleriyle, mahalle içerisinde akran gruplarıyla, okula başlamasıyla birlikte okul arkadaşlarıyla etkileşim içerisine girerek yardımlaşmayı, dayanışmayı, iletişimi, işbirliğini öğrenebilir. İçinde yer aldığı sosyal kurumlarda (kahvehanelerde, camide, çarşıda, pazarda, askerlik görevinde), gazete, TV vb. medya organlarında yer alan haber ve bilgilerle toplumsal yaşamın normlarını, ülkenin değerlerini benimsemeyi öğrenerek kültürlenme sürecini gerçekleştirdiği ifade edilmektedir. Bu tür öğrenmelerin yaşamın içinde kendiliğinden oluşmakta olduğu belirtilmektedir (Helvacı ve Şahin, 2007: 15).

2.2.2. Formal Eğitim

Okullarda ya da kurumlarda bir plan ya da program uygulanarak gerçekleştirilen eğitime formal eğitim denilmektedir. Formal eğitim, amaçlıdır, önceden hazırlanmış bir program çerçevesinde planlı olarak yapılır, öğretim yoluyla gerçekleştirildiği belirtilmektedir. Bu nedenle bu eğitim biçimsel eğitim şeklinde de ifade edilmektedir. Eğitim sürecinin öğretmen tarafından planlanmakta, uygulanmakta ve izlenmekte olduğu bildirilmektedir. Eğitimin başlangıcından bitişine kadar özel bir çevre içinde kontrollü olarak yürütüldüğü ifade edilmektedir. Sürecin belli aşamalarında ve sonunda değerlendirme işleminin yer aldığı söylenmektedir. Bu yönüyle okullardaki eğitim formal eğitim şeklinde belirtilmektedir (Demirel ve Kaya, 2003: 9). Formal eğitim kendi içerisinde örgün eğitim ve yaygın eğitim olmak üzere ikiye ayrılmaktadır.

2.2.2.1. Örgün Eğitim

Örgün eğitim, belirli yaş gurubundaki ve aynı seviyedeki bireylere, amaca göre hazırlanmış programlarla okul çatısı altında yapılan düzenli eğitimi ifade etmektedir. Örneğin eğitim, okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarını

kapsamaktadır (Polat, 2008: 49). Cedefop tarafından 2008’de hazırlanan sözlük eğitim öğretim politikaları alanında Avrupa’da kullanılan 100 terimi içermektedir. Bu sözlüğe göre örgün öğrenme; *“organize ve yapılandırılmış bir ortamda (bir eğitim öğretim kurumunda veya iş başında) gerçekleşen ve öğrenme olarak açık ve kesin olarak (amaçlar, zaman ve imkânlar bakımından) belirlenen öğrenme”* olarak tanımlanmaktadır (Avrupa Komisyonu, 2011: 17). Kısacası örgün eğitim, belli bir yaş grubundaki bireylere, eğitim programları doğrultusunda düzenli olarak yapılan eğitimi kapsamaktadır.

Örgün eğitimin, okulöncesi eğitim, ilköğretim, orta öğretim ve yüksek öğretim basamaklarından oluştuğu belirtilmektedir (Büyükalın-Filiz, 2004: 19):

-Okul öncesi eğitimin, mecburi öğrenim çağına gelmemiş çocukların bedensel, zihinsel ve sosyal gelişimi, planlanmış bir ortam içerisinde onları ilköğrenime hazırlayan eğitim kademesini ifade ettiği belirtilmektedir. Okulöncesi eğitim kurumları bağımsız anaokulları olarak kurulabileceği gibi, gerekli görülen yerlerde ilköğrenim okullarına bağlı ana sınıfları halinde veya ilgili diğer öğretim kurumlarına bağlı uygulama sınıfları olarak da açılabilirdiği belirtilmektedir. Bu eğitim kurumlarına devamlılığın isteğe bağlı olduğu belirtilmektedir (Büyükalın-Filiz, 2004: 19).

-İlköğretim ile 6-14 yaş aralığındaki bütün çocuklara devlet okullarınca zorunlu ve ücretsiz, cinsiyet ayırmaksızın her Türk evladının ulusal hedeflere yakışır biçimde akli, bedeni ve ahlaki gelişimini düstur edinmiş kurumlarca verilen temel eğitim ve öğretim ifade edilmektedir (Büyükalın-Filiz, 2004: 19).

-Orta öğretim ise 15-18 yaş grubunu kapsayan öğrencilere bir meslek kazandırmanın yanında onları yüksek öğrenime hazırlamayı amaçlayan eğitim kademesini ifade etmektedir. Orta öğretim, ilköğretime dayalı en az 4 yıllık öğrenim veren genel mesleki ve teknik öğretim kurumlarının tümünü kapsadığı belirtilmektedir. Orta öğretim kurumlarının süreleri, dört ya da beş yıllık olarak düzenlenmektedir (Büyükalın-Filiz, 2004: 19).

-Yükseköğretim, otta öğretime dayalı, en az iki yıllık yüksek öğrenim veren eğitim kurumlarının tümünü kapsadığı bildirilmektedir. Yüksek öğretim ön lisans, lisans, ve lisansüstü seviyelerinde öğretim verecek şekilde düzenlenmektedir. Yüksek öğretim kurumları içinde ise üniversitelere bağlı fakülte, enstitü ve yüksek okullar bulunmaktadır (Büyükalın-Filiz, 2004: 19).

2.2.2.2. Yaygın Eğitim

Yaygın eğitim; örgün eğitim sistemine hiç girmemiş, herhangi bir kademesinde bulunan veya bu kademelerden birinden ayrılmış olanlara, ilgi ve ihtiyaç duydukları alanda örgün eğitim yanında veya dışında düzenlenen eğitim faaliyetlerinin tümünü kapsadığı belirtilmektedir (Bayraktar vd., 2012: 1). Yaygın eğitimin amacının, eğitimin genel amaçlarına ve ilkelerine uygun olarak, örgün eğitim sistemine hiç girmemiş ya da bu kademedен çıkmış yurttaşlara örgün eğitimin dışında; okuma-yazma öğretmek, eksik eğitimlerini tamamlamaları sağlamak, bilimsel, teknolojik, ekonomik ve sosyal gelişmelere uyumlarını kolaylaştırıcı eğitim olanağı sağlamayı kapsadığı belirtilmektedir (Polat, 2008: 51).

Değişim, gelişim ilerleme ve kalkınmanın tek yöntemi ve yolu iyi eğitimli insan gücü olduğu için gelişmiş ya da gelişmekte olan toplumlarda daha kaliteli hayat standartlarına ulaşabilmek adına en çok önem verilen ve efor harcanan konu yaygın eğitimidir. Ancak bir milletin her ferdinin eğitim ihtiyacını arzulanan seviyede giderebilmesi her daim imkân dâhilinde olamamaktadır. İktisat ve eğitim bir milletin kalkınıp gelişmesi için gerekli iki ana etkidir. Bu iki katalizör birlikte ve birbirini destekler özellikte ise arzulanan ilerleme ve kalkınma mümkün olabilir. Fonksiyonel olarak yaygın eğitimin sağlayamadığı gelişim ve kalkınmayı zihinsel-hissi alaka ve yeteneklerine uygun eğitim almış, çözüm odaklı düşünen ve sorgulayan kişi sağlayabilir. (Yapıcı, 2003: 1-6).

Değişim, gelişim ilerleme ve kalkınmanın tek yöntemi ve yolu iyi eğitimli insan gücü olduğu için gelişmiş ya da gelişmekte olan toplumlarda daha kaliteli hayat standartlarına ulaşabilmek adına en çok önem verilen ve efor harcanan konunun yaygın eğitim olduğu ifade edilmektedir. Ancak bir milletin her ferdinin

eğitim ihtiyaını arzulanan seviyede giderebilmesi her daim imkân dâhilinde olamadığı bildirilmektedir. İktisat ve eğitim bir milletin kalkınıp gelişmesi için gerekli iki ana etkeni belirtmektedir. Bu iki katalizör birlikte ve birbirini destekler özellikle ise arzulanan ilerlemenin ve kalkınmanın mümkün olabildiği bildirilmektedir. (Kuvan, 2008: 34).

Teknoloji ve bilimin süratle değişerek gelişmesi, örgün eğitim sürecinde edinilen bilgi ve yetenekleri, kişilerin sosyal yapı içinde kendini geliştirerek mesleğinde aşama kaydetmesini, verimli ve üretken olmasını sağlamak adına yetersiz hale getirdiği ifade edilmektedir. Yaygın eğitimin insanları sürekli yenileyerek, örgün eğitim eksiklerini tamamlamak ve sosyal değişimin getirilerine ayak uydurabilmelerini kolaylaştırmak adına önem taşıdığı belirtilmektedir. Bununla birlikte farklı sebeplerle örgün eğitimlerini yarıda bırakmak zorunda kalan bireyler de yarım kalan eğitimlerini tamamlayıp bir meslek sahibi oldukları bildirilmektedir (Fidan ve Erden, 1993: 225).

Özel kurs ve dershaneler, gençlik programları, işbaşı eğitimleri, halk eğitimi hizmet içi eğitim seminerleri ve okul dışı etkinliklerin kapsamı dâhilinde olduğu yaygın eğitim örgün eğitim haricinde eğitim alanlar için yürütülen kısa ve uzun süreli uygulamaları ifade etmektedir. Yaygın eğitim, insanları sürekli olarak yenileyerek, toplumsal değişimin getirdiği yeni durumlara uyum güçlüklerini geliştirmek ve örgün eğitim eksikliklerini tamamlamak açısından önem taşıdığı belirtilmektedir. Ayrıca çeşitli nedenlerle örgün eğitim kurumlarına devam edemeyen kişilerin yaygın eğitim faaliyetlerine katılarak bu eksikliklerini telafi edebildikleri ve bir meslek kazanabildikleri bildirilmektedir (Büyükalın-Filiz, 2004: 21). Kısacası yaygın eğitimin yetişkinin gelişimini ve değişimini sağlayacak olan yeni bilgi ve becerileri kazandırdığı belirtilmektedir.

2.3. Halk Eğitimi

Halk eğitiminin, eğitim gibi insanlıkla yaşıt olduğu belirtilmektedir. İnsanoğlunun, çevreyi tanımak, denemek, biriken deneyim ve bilgilerini yakınlarına aktarmak alışkanlığını, yeteneğini kazanmış, sürekli bir öğrenme ve öğretme süreci

içinde yaşaya geldiği ifade edilmektedir. Başlangıçta belli kümelere, belli sınıflara yönelmiş olan eğitimin, zamanla toplumun tümünü içine almaya başladığı belirtilmektedir (Geray, 2002: 8). Halk eğitimi toplumların ihtiyaçlarına, bireylerin isteklerine, beklentilerine ve hizmet anlayışlarına göre dünyanın her yerinde farklı bakış açılarına göre farklı biçimde tanımlandığı görülmektedir.

Çağdaş anlamda örgün eğitimden sonra hangi yaşta olursa olsun, bireyin, demokratik bir toplumun temel ilkeleri ile çatışmamak koşuluyla, gereksinme duyduğu bir konuyu dilediği amaçla öğrenmesi için, toplumun kamu hizmeti veya gönüllü kuruluşlar aracılığı ile sunduğu olanakları içeren halk eğitimi ile ilgili birçok tanım yapıldığı görülmektedir (Celep, 2003: 8). Bununla birlikte, halk eğitimi ifadesinin, yetişkin eğitimi, yaygın eğitim, kitle eğitimi ve sosyal eğitim gibi ifadelerle eş anlamlı olarak kullanıldığı görülmektedir.

OECD (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)'nin tanımına göre *“halk eğitimi; zorunlu öğrenim çağının dışına çıkmış ve asıl uğraşısı okula gitmek olmayan bireylerin yaşamlarının herhangi bir kademesinde duyacakları öğrenme gereksinimlerini ve ilgilerini doyurmak üzere özellikle düzenlenen etkinlikler ya da programlardan oluşan bir süreç”* şeklinde ifade edilmektedir (Celep, 2003: 8). UNESCO'nun kabul ettiği tanımla halk eğitimi; *“talepler doğrultusunda düzenlenen, örgün eğitim sisteminin dışında kalmış genellikle on beş yaş üstü bireylerin faydalanması amacıyla uygulanan eğitim”* olarak nitelendirilmektedir (Sağlam, 2008: 11).

Milli Eğitim Bakanlığı ise halk eğitimini; *“herhangi bir örgün eğitim kurumuna gitmeyen veya bitiren ya da örgün eğitimin bir kademesinden ayrılan bireylerin ilgi ve ihtiyaçlarını karşılamak ve belli bir meslek kazandırmaya yönelik olarak düzenlenen kısa süreli eğitim etkinlikleri”* olarak tanımlanmaktadır. Dikkatle bakıldığında OECD ve MEB tarafından yapılan halk eğitimi tanımlarının birbirlerine çok yakın olduğu görülmektedir (Doğan, 2008: 6). Ülkemizde de çeşitli kurum ve eğitim amaçlı oluşturulan gruplar tarafından ülke ihtiyaçları göz önüne alınarak farklı halk eğitimi tanımları yapılmıştır.

Milli Eğitim Temel Kanunu'nda halk eğitimi; “*Örgün eğitimin yanında ve dışında düzenlenen eğitim faaliyetlerinin tümü*”¹ olarak tanımlanmıştır. Farklı bir tanıma göre halk eğitimi genellikle on beş ya da daha ileri yaşta olup normal okul ve üniversite sisteminin dışında bulunan kimselerin yararına sunulan ve gereksinimlere göre düzenlenen eğitimi ifade etmektedir (Demirel ve Kaya, 2003: 11). Genel olarak halk eğitimi, örgün eğitim kurumları dışında düzenlenen eğitim etkinlikleri büyük ağırlıkla halk eğitimi merkezleri tarafından yerine getirildiği görülmektedir. Bu merkezlerde, her yaş ve eğitim düzeyindeki bireylere yönelik okuma-yazma kursları, meslek kursları, sosyal ve kültürel kurslar düzenlenmektedir. Bu kursların yetişkinlerin eğitimi açısından oldukça önemli olduğu belirtilmektedir. Halk eğitiminin bireylerin yaptıkları işin kalitesini artırdığı gibi, boş zamanların değerlendirilmesi açısından da oldukça önem taşıdığı ifade edilmektedir (Kale, 2015: 13).

Bir başka tanıma göre ise halk eğitimi zorunlu öğretim çağının dışına çıkmış ve asıl uğraşısı artık okula gitmek olmayan kimselerin, yaşamlarının herhangi bir aşamasında duyacakları öğrenme gereksinimini ve ilgiyi doyumak üzere özellikle düzenlenen etkinlikleri ve programları kapsamaktadır. Bu etkinliklerin ve programların içine mesleki eğitim, mesleki eğitim dışındaki eğitim, meslek eğitimi, genel eğitim, biçimsel nitelik taşıyan ve taşımayan öğrenme türleri girdiği gibi, ortak sosyal amaçlara yönelik eğitim de girmektedir (Demirel ve Kaya, 2003: 11).

Buraya kadar aktarılan halk eğitimi tanımlarına göre halk eğitimi ile bireyler ve toplumlar ihtiyaç duydukları temel bilgi ve el becerileri kazanmakta ve bu sayede sorunların çözümünde kendiliğinden harekete geçmektedirler. Bütün bu yönleri ile halk eğitimi, topluma ve bireylere gereksinme ve isteğe bağlı programlar halinde sunulan, kişileri insancıl ve ulusal değerlerle donatan, onlara ekonomik, toplumsal ve kültürel ilerlemeleri için gerekli bilgi, beceri ve anlayışı kazandıran amaçlı, sistemli, planlı, sürekli ve örgütlü okul dışı bir eğitim etkinliğini ifade etmektedir (Doğan, 2008: 6).

¹ Resmi Gazete “Milli Eğitim Temel Kanunu” 1739 Sayılı Kanun

2.3.1. Türkiye’de Halk Eğitiminin Gelişimi

Çeşitli dinî inanışlara sahip olan Türk topluluklarının İslamiyet’i kabul sürecinin, Talas Savaşı (751) ile başladığı belirtilmektedir. Talas Irmağı kıyısında gerçekleşen savaşın, Abbasiler ve Çinliler arasındaki hâkimiyet mücadelesinden kaynaklandığı bildirilmektedir. Savaşta Türk boylarının, Abbasilerin yanında yer aldığı; bu olaydan sonra kurulan iyi ilişkiler sayesinde İslamiyet’i tanıyan bazı Türk boylarının bu dine girdikleri ifade edilmektedir. Karluk, Yağma ve Çiğil boylarının, bu yeni dini kabul eden ilk Türk toplulukları olduğu belirtilmektedir. Bu kapsamda ilk Müslüman Türk devletinin de bu boylar tarafından kurulmuş olan Karahanlı Devleti olduğu bilinmektedir (Yaşayan ve Topçu, 2012: 28).

11. yüzyılda Karahanlı Devleti hükümdarı Tamğaç Buğra Kara Han, Ebu İshale İbrahim tarafından Semerkant’ta kurulan bir medrese vakfiyesi, medrese sisteminin nasıl yürütüldüğü hakkında bilgi sahibi olmamızı sağlamıştır. Bu dönemde pek çok Türk düşünür, yazılarında hükümdar namzetlerinin eğitimini daha fazla önemsemişlerdir. Farabi de (870-950), ideal bir hükümdar da olması gereken nitelikleri sıralarken, şehzadelerin eğitimlerinin diğer çocukların eğitimlerine göre daha ciddiye alınması gerektiğini göstermektedir. İbni Sina (930-1037) tarafından çocuk eğitime yönelik olarak günümüzde de geçerli olan bazı görüşler ileri sürülmüştür (Ata, 2015: 63).

Selçukluların ortaya çıkışı, İslam dünyasına ve Anadolu’ya hâkim olmaları, Akdeniz sahillerine çıkmaları sebebi ile Türk, İslam ve Dünya tarihinin en büyük dönüm noktalarından birinin ve Malazgirt Zaferi’nin de bu inkılâbın başlıca merhalesini teşkil ettiği ifade edilmektedir. Zira bu inkılâp ile bir yandan İslam dünyasının iç buhranlardan ve Bizans’ın istila tehditlerinden kurtulduğu, öte yandan İslam kavimlerinin ve medeniyeti tarihinin de, Türklerin taze kanı, kudreti ve kahramanlığı, ahlâk fazilet ve idealleri sayesinde hayatiyetine kavuştuğu belirtilmektedir (Özkan, 2008: 29). Eski Türkllerdeki töreye dayalı eğitim anlayışının Karahanlılar döneminde değişime uğradığı, İslam dini ve kültürünün öğretilmesi amacıyla dönemin en önemli örgün eğitim kurumları olan medreselerin açıldığı bildirilmektedir (Akyüz, 2008: 60).

Selçukluların dine oldukça ilgi gösterdikleri ve dini bilimleri de geliştirdikleri bilinmektedir. Bunun yanısıra bilime de dört elle sarıldıkları ve birçok yerden bilim adamlarını ve değerli bilim kitaplarını bir araya getirip çok önemli eğitim kurumlarını kurdukları belirtilmektedir. Genel olarak bakıldığında; bilime önem verilmesi, medreselerin gelişmesi, İslami değerlere sahip veli insan tipinin iyice yaygınlaşması ve hayata bakış açısının İslami özellikler taşıması Selçuklularda eğitimin en temel özelliği olarak karşımıza çıkmaktadır (Güven, 1992: 833).

Devlet teşkilatlanmasında Karahanlılardan etkilenen Büyük Selçuklu Devleti'nin (Anadolu Selçuklu Devleti dâhil), eğitim kurumlarını da onlardan örnek aldığı görülmektedir. Selçukluların, bu kurumları daha da geliştirerek sonraki Türk devletlerine örnek olduğu bildirilmektedir. Selçuklular döneminde Nizamiye Medreseleri'nin açıldığı, birçok şehrin, bilim ve kültür merkezi hâline geldiği ifade edilmektedir (Yaşayan ve Topçu, 2012: 41).

Nizamülmülk'ün İslam dünyasında medreseyi kuran ilk kişi olduğu hakkında birçok bilim adamı fikir belirtmektedir (Güven, 1998: 126). Bu kurumlar, hızla yayılan Şiilik'e karşı ideolojik bir korunma aracı olarak düşünülmüş ve amaçları, Sünni ilkeler doğrultusunda yetiştirilmiş bir bürokratik kadronun oluşturulması olarak bildirilmektedir. Nizamiye diye adlandırılan ilk Selçuklu medreselerinin ise Bağdat, Nişabur, Basra, Musul, Rey, Isfahan, Merv, Herat, Tûs, Belh ve Hargird kentlerinde açıldığı belirtilmektedir (Sözen ve Tanyeli, 2011: 156).

Nizâmiye medreselerinin en önemli özelliğinin hoca ve talebelerin barınacağı odalarının bulunması olarak gösterilmektedir. Nizâmiye medreselerinin en ünlüsünün ise 459 (1067) yılında Bağdat'ta öğrenime açılan medrese olduğu ve Nişâbur'un zaman itibarıyla önceliği olduğu ifade edilmektedir. Daha sonra Nizâmülmülk'ün ülkenin çeşitli şehirlerinde medreseler yaptırdığı ve bunların devamını sağlamak için vakıflar kurdurduğu, böylece âlimlerin ve öğrencilerin geçim endişesi taşımaksızın ilimle uğraşmasını sağladığı bildirilmektedir (Bozkurt, 2003: 224).

Selçuklu medreselerinde dini bilgiler veren derslerin yanında, Edebiyat, Sarf, Nahiv, Hitabet, Şiir, Tarih ve Ahlâk gibi, dil ve edebiyat derslerinin felsefe ile

birlikte Tıp, Cerrâhi, Hesap, Riyaziye, Nücum, Heyet ve Tabiiyyat gibi müspet ilimlerin de okutulduğu belirtilmektedir. Bütün Orta Çağ dünyasında eğitimin dini ağırlıklı olduğu bir dönemde Selçuklu medreselerinde müspet ilimlerin de okutuluyor olmasının büyük önem taşıdığı bildirilmektedir (Özkan, 2008: 33).

Nizâmiye ile başlayan Sünnîliğin medreseler yoluyla savunulması ve yayılmasının doruk noktasına Osmanlı medreseleriyle ulaştığı ifade edilmektedir. Devletin ve toplumun bir düzen içerisinde devamı tarihi tecrübelerle dayanılarak Sünnî düşüncenin bir tahribata uğramadan korunmasına bağlı olarak görülmesi ve bunu sağlamanın ise medresenin en temel dersleri olan kelâm ve fıkıh ilmî aracılığıyla olacağı belirtilmektedir (Demirci, 2012: 19).

Medreselerin, ilköğretimden yükseköğrenime dek aşamalı eğitim veren, muallim, âlim, din adamı, matematikçi, hekim ve hukukçu yetiştiren, Selçuklu zamanında başlamış, örgün eğitim kurumları olduğu ifade edilmektedir (Celep, 2003: 89). Medreselerin Selçuklu dönemindeki örneği olan Nizamiye Medreseleri o günkü üniversite özelliğinde olan kurumlar olarak belirtilmektedir. Osmanlı döneminde de medreselere büyük önem verildiği, İmparatorluğun büyük şehirlerine medreseler yaptırıldığı ve halkın eğitim ve kültür seviyesinin yükseltilmesine katkıda bulunulduğu bildirilmektedir (Doğan, 2008: 14).

Osmanlı hükümdarlarının beylik döneminden itibaren ilime ve ilim adamlarına hürmetkâr ve alakadar davrandıkları ifade edilmektedir. Çocukluğundan itibaren ilim adamı ve âlimlerin divanında bulunmayı seven, kendisi namüsaıt şartlar sebebiyle düzgün bir eğitim alamayan Osman Bey'in sıklıkla dönemin mutasavvıflarından Şeyh Edebalî'nin toplantılarına iştirak ettiği bildirilmektedir. Filhakika Osmanlıda arif ve erdemli insanların çoğalarak, önemli medreselerin inşası ve gelişimine katkı sağlaması ilk hükümdarların bu insanları Türk ve İslam coğrafyalarından ülkeye getirmesi ile olduğu belirtilmektedir (Akyüz, 2008: 61-62).

Ertuğrul Bey'in uzunca bir mücadele hayatından sonra doksan üç yaşında ahrete intikal ettiği bilinmektedir. Kendisi Söğüt'e defnedilmiştir. Aşiret mensuplarının beylerinin vefatından sonra ailenin en küçüğü olmasına rağmen

idareyi Osman Gazi'nin almasını istedikleri belirtilmektedir. Henüz babasının sağlığında gösterdiği muvaffakiyetler, yiğitlik ve cesaretteki şöhreti Osman Gazi'nin aşiretin başına geçmesindeki en büyük etken olduğu ifade edilmektedir. Sıklıkla Şeyh Edebalı'nın meclislerine katılarak ondan öğütler alan Osman Bey'in devletin kurulduğu ilk dönemlerde çeşitli nedenlerden medrese eğitimi alamadığı bildirilmektedir (Şimşirgil, 2005: 26).

Osmanlıların ilk medresesinin, 1331'de Orhan Gazi tarafından beyliğin merkezi İznik'te bir cami imarethanesi ile inşa edilen medrese olduğu bilinmektedir. Medreseye o günler için epey yüksek olan 30 akça yevmiye ile ilk olarak Mısır'da yetişmiş ve eserleriyle ünlü Dâvûd-i Kayserî, sonrasında Tâceddin-i Kürdî ve Alâeddin Ali Esved'in müderris atandığı belirtilmektedir (Ünal, 2007: 110). Ülke dışından gelen âlimlerin düşünce ve eğitim anlayışlarının etkisinde kalan ilk dönem medreselerinin bizzat hükümdarlar tarafından Bursa ve Edirne gibi şehirlere inşa edildiği ve bu çalışmaların İstanbul'un fethi ile en üst seviyeye çıktığı görülmektedir (Hızlı, 2008: 26).

Fethin ardından, ilime olan ilgisi ve kültürel yaşantının gelişimi konusundaki duyarlılığı hasebiyle Bizans yapılarını birer birer medreseye dönüştüren Sultan II. Mehmed'e; "fatih" unvanını kazandıran İstanbul'un fethinin yalnızca askeri ve siyasi bir başarı değil aynı zamanda kültürel ve sosyal gelişiminde ilk adımı olduğu ifade edilmektedir (Can, 2009: 69). Devletin kuruluşundan 150 yıl sonra, İstanbul'un fethiyle dünya devleti olma yolunda ilk adımını atan Osmanlı'da, Fatih döneminde medreseler ve devlet teşkilatında önemli gelişmeler hâsıl olduğu belirtilmektedir (Ünal, 2007: 112).

İstanbul'un fethiyle beraber 8 kiliseyi medreseye çeviren ilim aşığı Fatih'in devletin şanına yakışır ciddi öğretim kurumları inşa etmek istediği bildirilmektedir. Zira gelişen ve büyümekte olan devletin iyi eğitilmiş kişilere ihtiyacı artarken bu kilise binalarında düzenli bir eğitim-öğretimin mümkün olmadığı belirtilmektedir. Bu kiliselere Bursalı Hocazade Mevlâna Abdülkerim'le atanan âlimlerden Bursa Muradiye müderrisi Mevlânâ Alâettin Tûsî'nin medresesi, Zeyrek camii denilen

Pantokrator manastırının olduğu ve 40 talebesinin bulunduğu ifade edilmektedir (Kayadibi, 2003: 8).

Fatih'in 1463-1471 arasında bir cami ve iki yanında Sahn-ı seman ve Tetimme denen medreseler ile bir Muallimhane (ya da Darüttalim) denen ilkokul, kütüphane, imaret ve aşevi, iki hamam, Darûşşifa denen hastane misafirhaneler vs. yaptırdığı bildirilmektedir. Fatih Külliyesi denen binaların ve kurumların topluluğu ortaya çıkarılmıştır (Akyüz, 2008: 61). Sultan Fatih'in çıkardığı kanunla, Sahn-ı Seman medreselerinden sonra, medreselerde yeni bir sınıflandırmaya gittiği belirtilmektedir (Zengin, 2002: 19). Medreselerin aşağıdan yukarıya doğru Hâşiye-i Tecrîd, Miftâh, Telvîh (Kırklı), Hâriç, Dâhil ve Sahn-ı Semân olarak beş sınıfa ayrıldığı görülmektedir (Baltacı, 2005: 73).

Enderun okullarının Fatih Sultan Mehmet Han tarafından, saraya yönetici ve devlet adamı yetiştirilmek üzere kurulduğu bilinmektedir. Enderun okullarının kamu yönetimi eğitimini dünya tarihinde veren ilk kurum olma özelliğini taşımasının yanında dini temel üzerinde yükselmesinin de bir diğer mühim özelliği olduğu belirtilmektedir (Celep, 2003: 89-90). Ahiliğin, ise Selçuklular döneminde geliştiği, Osmanlı Devletinin ilk yıllarında ise en yüksek seviyesine ulaştığı bildirilmektedir. Türklerin Anadolu'ya yerleşmesi sırasında ahilerin sosyal kurumlar halinde etkinlikler gösterdikleri ifade edilmektedir. Ahilik birliklerinin esnafın, dini, ahlaki ve diğer yönlerden iyi yetişmesini amaç edindiği bilinmektedir. Ahi adı verilen bilgili ve kültürlü kişilerin etrafında toplanıp sohbetler edilmekte, böylece esnaflar arasındaki birlik, beraberlik ve kardeşlik bağlarının kuvvetlendirilmesinin gerçekleştiği ifade edilmektedir. Ayrıca esnaf çıraklarının okuma yazmaları için büyük çaba harcadığı da belirtilmektedir (Ekinci, 1990: 15).

Loncaların, 18. yüzyıldan başlayarak ahi birliklerinin yerini aldığı, iktisadi ve eğitici bir görev üstlendiği bildirilmektedir. Esnaf ve sanatkârlar arasındaki işbirliğini sağlamanın yanında iş ve ticaret ahlakını korumak, usta işçiler yetiştirmek ve onlara işyerleri açmak gibi görevleri de yerine getirdiği ifade edilmektedir. Loncalar sayesinde üretilen malın kalitesinin yüksek tutulduğu ve üretimde standart sağlandığı belirtilmektedir. Yazılı kaynaklarda, Osmanlılar tarafından İstanbul'un fethini

izleyen yıllarda, halk eğitimi hizmetlerine başlandığı görülmektedir. İş aramak için Anadolu ve Rumeli'den İstanbul'a gelen vatandaşların şehir hayatına uymada zorluk çektiklerini ve bir takım sosyal problemlerin çoğaldığını gören idarecilerin, bu aksaklıkları önlemek amacıyla birisi Üsküdar'da, diğeri Rumeli yakasında olmak üzere, Terbiye Ocağı adı ile iki halk eğitimi kurumu açtıkları bilinmektedir (Kurt, 2000: 40).

Terbiye Ocaklarında uygulanan halk eğitimi programlarının çok dikkat çekici olduğu görülmektedir. Bu programlarda pratik konuların öngörüldüğü belirtilmektedir. Bu konular genel olarak İstanbul şehrinin tanıtılması birinci sıraya alınmak suretiyle iş merkezlerini, belli başlı işverenlerin adresleri, şehirde dolaşma, yemek yeme yerlerinin seçimi bu yönden iyi alışkanlıkların kazandırılması, insan ilişkilerinde, ayrıca işverenlerle yapılacak ilk temaslarda ve iş içinde onların amir ve memurlarla ilişkilerinde dikkat edilecek hususlar gibi sıralanmaktadır. Bunlar haricinde şehrin temiz tutulması, zamanın vasıtalarından faydalanma yolları, tabii ihtiyaçları gidermede dikkat edilecek hususlara yer verildiği ifade edilmektedir. Eğitim elemanlarınca, yurttaşları belirlenen konularda teorik olarak değil, yaşatarak yetiştirmenin esas teşkil ettiği de bildirilmektedir (Doğan, 2008: 15).

Galibiyetle neticelenen Kurtuluş Savaşı'nın ardından 29 Ekim 1923'te Cumhuriyet'i ilan ederek Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni kuran Atatürk'ün ifadesiyle "ilelebet payidar kalacak" olan ülkede halkın o günden bugüne sulh ve sükûnet içinde yaşadığı görülmektedir. 1923'ten sonra o güne dek yaşananlarla kıyaslanamayacak iktisadi, siyasi kültürel ve hukuki gelişmelerin yaşandığı bilinmektedir (Akyüz, 2008: 327). Bu gelişmelerin yeni devletin eğitim anlayışında da görülmüştür.

Atatürk ve arkadaşlarının önceliği eğitimin ana ilkelerine vermesinin sebebi genç devletin yeni kuşağını eski eğitim anlayışıyla yetiştirmenin imkânsızlığı olarak ifade edilmektedir. Birbirini bütünler nitelikte olan ve ayrı düşünilemeyen bu ilkelerin akla ve bilime müstenit olarak toplumu dönemin atmosferine uygun yetiştirmeyi hedeflediği belirtilmektedir (Yaşayan ve Topçu, 2012: 97). İlk yıllarından itibaren yeni bir insan modeli ihtiyacının hâsıl olduğu Cumhuriyet

Dönemi’nde eğitimin ana gayesinin bu ihtiyacı karşılayacak ve yeni düzenin icap ettirdiği kuşağı yetiştirmek olduğu bildirilmektedir (Özodaşık, 1999: 62).

Cumhuriyetin kurulmasıyla birlikte yurdumuzda halk eğitimine hız verilmenin yanında okur-yazarlık, sağlık, ev ekonomisi, yurttaşlık bilgisi alanlarında geniş kesimlerin gelişmesini amaç edinen programların uygulanmaya başladığı görülmüştür. Cumhuriyet sonrası yapılan halk eğitimi çalışmalarını şu şekilde özetlemek mümkündür (Kurt, 2000: 41-42):

-Cumhuriyetin ilanı ile birlikte, toplumun içinde bulunduğu zor problemlerin çözümünde onlara yardımcı olabilmenin tek yolunun eğitim olduğu görülmüştür. Bu nedenle Cumhuriyet Hükümeti’nin ilk Milli Eğitim Bakanı İsmail Safa Bey tarafından, 25 Kasım 1923 tarihli genelgesi ile valiliklerden, milli eğitim görevlileriyle birlikte halk eğitimi çalışmalarına başlamalarının istendiği belirtilmektedir. Genelgede, yurdumuzun her köşesinin “cehalet ve irfansızlığın acısı altında muzdarip” olduğu belirtilmekte, halk ile okullar ve öğretmenler arasında yakın ilişkiler kurulması, eğitimin her yaştaki ve sınıftaki halkın ihtiyaçları durumuna getirilmesi istenmektedir. 789 Sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Teşkilat Kanununda ilköğretim çağını geçirmiş ve hiç öğrenim görmemiş olan bireyleri kabul eden kuruluşların “bunlara ilköğrenimi de vermeye zorunlu” oldukları öngörülmüştür. Bu şekilde, özel kuruluşlar da halk eğitimi ile ilgilenmek zorunda bırakılmıştır (Kurt, 2000: 41).

-Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde ilk halk eğitimi birimi, 1926’da “Halk Terbiyesi Şubesi” adıyla İlköğretim Genel Müdürlüğünde, Talim ve Terbiyesine bağlı olarak kurulmuştur. 1927’de halk derslikleri ve halk konferansları için yönetmelik çıkartılmış, okuma-yazma ağırlıklı olmak üzere halk eğitimine önem verilmiş, uygulamalar yapıldığı bildirilmektedir. 1928’de yeni harflerin kabulünden sonra Millet Mektepleri açılmış, bu halk eğitiminde öğretmenlerle birlikte birçok aydının da görev aldığı ifade edilmektedir. 1930 yılında vatandaşların okuma alışkanlıklarını sürdürmeleri ve öğrendiklerini unutmamaları için Halk Okuma Odaları Açılmaya başlandığı görülmüştür. Bunu müteakip 1932 yılında Halkevlerinin kurulduğu belirtilmektedir (Kurt, 2000: 41).

-1951 yılında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından halk eğitimine yeni bir yön verilmeye çalışılmış, bu konuda çalışanlardan raporlar alınmıştır. Yurt dışından uzmanlar getirilmiş ve bunlara raporlar hazırlanmıştır. 1951 yılında Türkiye'ye gelen Watson Dckerman tarafından hazırlanan raporda: halk eğitimi çalışmalarının bilimsel ve sistemli şekilde ele alınması ve Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bir teşkilatın kurulması önerilmiştir. Bu öneriye uygun olarak 1952 yılında yeniden, Milli Eğitim Bakanlığında “Halk Eğitimi Bürosu” kurulmuş, 1953 de köy ve kasabalarda Halk Okuma Odaları, 1956 yılında da ilçelerde Halk Eğitim Merkezleri açılmaya başlanmıştır (Kurt, 2000: 42).

-1960'dan sonra başlayan kültür ve eğitim seferberliği sonucu halk eğitimi çalışmalarının memleket ölçüsünde bir teşkilata bağlanması öngörülerek, 29 Ağustos 1960 tarihinde halk eğitiminin etki alanını genişletmek, dağınık etkinlikleri yurt düzeyinde teşkilatlanacak bir kuruluşla yürütmek üzere, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olarak “Halk Eğitimi Genel Müdürlüğü” kurulmuştur. Bu birim 13.12.1983 yılında “Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü” adını almıştır (Kurt, 2000: 42).

2.3.2. Halk Eğitiminin Önemi

Teknoloji ve bilimdeki süratli gelişmelerle toplumun iktisadi, sosyal, kültürel ve siyasal yapısında meydana gelen değişime, fertlerin ayak uydurabilmesi için gelişmelerin gerektirdiği kabiliyet ve liyakati kazanmasının mecbur hale geldiği belirtilmektedir. Belli bir süre devam eden örgün öğretimle bu kazanımların bireye aşılması ancak o süre içinde mümkün olacağı ifade edilmektedir. Kişinin daha sonraki hayatında yada örgün öğretimden faydalanamayan kişilerin, teknolojik gelişmelerin getirdiği kazanımları elde edebilmeleri, örgün eğitim sonrası eğitimlerle mümkün olabileceği için, halk eğitiminin eğitim ekolü dâhilinde ehemmiyet arz ettiği bildirilmektedir. İlk başlarda gönüllü kurumlar tarafından yürütülen halk eğitiminin günümüzde, tatminkâr düzeyde olmasa da, devlet tarafından desteklenmekte ve toplumun büyük kesimine hizmet ettiği düşünülmektedir (Celep, 2003: 4).

Halk eğitiminin bütün dünyada giderek artan bir önem kazanmakta olduğu bildirilmektedir. Bunun sebebinin ise örgün eğitim kurumlarında verilen eğitimin yetersiz kalması, bireyin yaşamının çok küçük bir bölümünü okulda geçirmesi dolayısıyla okul dışındaki kitle iletişim araçları vb. etkenlerden daha fazla etkilenmesi ve bilginin hızla gelişmekte olması gösterilmektedir (Demirel ve Kaya, 2003: 11). Halk eğitiminin, toplumu ve bireyleri insani ve milli değerlerle donatarak, ekonomik ve sosyal yönlerden dinamik duruma getirmek amacıyla onlara belli programlar halinde sunulan bir eğitim faaliyeti olduğu söylenmektedir (Kurt, 2000: 2). Halk eğitimiyle toplum ve bireylerin kendi çevrelerinde olup bitenlerin farkına varmaları, sorunların tespiti ve bunlara yönelik çözüm önerileri sunabilmelerinin sağlanabildiği ifade edilmektedir (Doğan, 2008: 7).

Celep (2003) devletlerin halk eğitimine önem vermelerinin nedenlerini şöyle açıklamaktadır:

-Örgün öğretimden faydalanamayanlara eğitim fırsatı tanıma: maddi, kültürel ve sosyal açıdan sıkıntı içerisinde olan bireylerin bu durumdan kurtarılması adına diğer imkânların yanı sıra zamanında bulamadıkları fırsat tanınmalıdır (Celep, 2003: 4).

-Çocukların karakter gelişimi için aileleri eğitme: Çocukların karakterlerinin sağlamlaşmasında ve eğitimlerinde aile çevresi en büyük paya sahip olduğuna ve sosyoekonomik seviyesi düşük olan ailelerin çocukları var olan eğitim imkânlarından gerektiği kadar faydalanamadıkları için bu konuda ebeveynlerin eğitimi zaruri bir hâl almaktadır (Celep, 2003: 4).

-Üretkenliği artırma: Ekonominin randımanı, çalışanların kazanımlarının artırılmasıyla doru orantılı olmasından, herhangi bir konuda gerçekleşen teknolojik ve bilimsel inkişafın üretime yansması, çalışanların bu istikamette eğitilmesini gerekli kılar (Celep, 2003: 4).

-İçtimai sorunlarda halkın desteğini alma: Toplumun desteği olmadan çağdaşlaşan medeniyetler bu yolda karşılarına çıkan engelleri aşamaz (Celep, 2003: 4).

-Yetiškine, eğitimine devam fırsatı sağlama: Eđitimlerine devam fırsatı toplumdaki tüm yetişkinlere tanınmalıdır (Celep, 2003: 4).

-Okulların kısıtlı eğitim olanakları olması: Eğitim hizmeti sadece okullardan beklenmemelidir. Zira okullardan başarabileceğinden fazlası beklenmektedir (Celep, 2003: 4).

2.3.3. Halk Eğitiminin İlkeleri

Eğitim sorununu kısa sürede czmlenmek, eğitimi sürekli ve verimli hale getirmek, ayrıca kalkınma ve ilerleme için toplumda gerekli anlayış ve davranış değişikliğini sağlamak, bireyleri ve toplumu ihtiyaç ve istekleri etrafında rglendirmek için; halk eğitiminde belli temel ilkelere uymak gerekmektedir. Herhangi bir hedefe ulaşmada olduğu gibi halk eğitiminde de başarıyı yakalayabilmenin çalışmanın belli ilkeler doğrultusunda yapılmasına bağlı olduğu ifade edilmektedir (Doğan, 2008: 6). Ayrıca bunun hedeflerin gerçekleşmesini kolay hale getiren ana öncül ilke olduğu ifade edilmektedir. Kişinin hayatını daha iyi hale getirecek, umutlarına cevap olacak bir eğitimin, halk eğitiminin asıl hedefi olduğu da belirtilmektedir (Acun, 2015: 39).

Buna istinaden, halk eğitiminin başlıca ilkeleri şöyle sıralanabilir (Gedikoğlu, 1991: 62);

-Kişinin ihtiyaı doğrultusunda yola koyulma: Örgün eğitimde kurum tarafından önceden tespit edilen program ve amaç, halk eğitiminde kişilerin ihtiyaçlarına göre tespit edilir. Kişilerin hissetmediği ancak hayatlarının refaha ulaşmasında önemli bir motif olan ihtiyaçlarla yeni ihtiyaçlar halk eğitiminin programını belirler. Bu durumda ihtiyaçlar; kişilerin farkında olmadıkları ancak toplum için önem arz edenleri hissedilmeyen, farkında oldukları ise hissedilen olarak adlandırılabilir. Bu ihtiyaçlardan oluşur halk eğitim programları (Gedikoğlu, 1991: 62).

-İşe, eyleme yöneliklik: Kişiye hayatının devamında faydalanabileceği bilgi ve yeteneklerin aşılanması demektir bu sebeple süreç bilginin yanı sıra yetenek

kazanımını da destekleyen uygulamalardan oluşmalıdır. Yeteneği ilerletecek bir eğitime öncelik verilmesi kişinin öğrendiği bilgiyi pratiğe dökmesi açısından son derece faydalıdır (Gedikoğlu, 1991: 62).

-Yararlılık: Erişkin insanlara iş fayda sağladığı derecede enteresan gelir. Kişinin ihtiyaç duymadığı, hedefi ileriki yıllar olan ve pratiğe dökülemeyen eğitimlerden uzak durmalıdır çünkü kişiye faydası olmayan bir çalışma halk eğitimin verimsiz kılar. Halk eğitimi çalışmalarının başarı seviyesi, eğitimin kişiye sağladığı fayda ile doğru orantılıdır (Gedikoğlu, 1991: 62)

-Bireyin eğitsel etkinliklere katılması: belli bir tecrübeye sahip erişkin için bu ilke son derece önem arz eder, zira en etkili öğrenme yolu uygulama yapmaktan geçer. Eğitimsel çalışmalara aktif biçimde katılım, öğrenme kapasitesinde azalma olan erişkin için öğrenimin kalıcılığı ve önceki tecrübelerdeki olumsuzlukların tekrarlanmaması adına son derece önemlidir. Ayrıca yetişkin bireyi yeni şeyler öğrenmeye heveslendiren ortaya bir ürün çıkarmaktır (Gedikoğlu, 1991: 62).

-Konuların öncelik sırasına göre planlanması: Hali hazırdaki ekonomik imkanların kısıtlılığı ile birlikte, kişilerin ve toplumun öncelikli ihtiyaçları, hemen çözümlenmesi gereken, ilgi duydukları, zaman, efor ve maddi açıdan minimum sürede çözümlenecek konular önem sırasına göre ele alınmalıdır (Gedikoğlu, 1991: 62).

-Yerel öncüllerden yararlanma: Halk eğitimi çalışmalarının sürekliliğini sağlayabilmek adına, bu çalışmalara daha önce dâhil olmuş kişilerin kazanımlarını pratiğe dökmelerinde destek olarak, daha sonraki programlarda onları örnek biçimde kullanabilecek ortamların oluşturulması önemlidir. Zira süreklilik bu örneklerin yetiştirilip sorumluluk ve yetki almaları ile sağlanır. Bu noktada mühim olan sadece çalışmayı başlatıp belirlenen hedeflere ulaşmaktan ziyade, sonuçları kişilerin hayatında uygulamaya geçirebilmek, yeni teşebbüslere zemin oluşturmak ve bilinçli teşebbüs arzusunu kuvvetlendirebilmektir. Eğitilenlerin başarısı toplumun kalanını bu programlara katılmaya teşvik eder. Ayrıca herkesin benzer gayret içerisine girmesi adına bölgesel bazda aktif çalışmalar yürüten kişilerin desteklenerek

eğitimsel programlara iştirakin sağlanması adına gayret sarf edilmelidir (Gedikoğlu, 1991: 62).

-Çalışmaların izlenmesi ve desteklenmesi: Eğitimsel çalışmaların hata ve eksiklerini belirlemek, bunları çözümlenmek ve bu doğrultuda tekrar etmemesini sağlamak adına etkili bir denetim sistemi olmalıdır zira başarı bu şekilde tesis edilebilmektedir. İmrendirici özellikteki muvaffakiyetli reklamı tesir alanının büyümesine katkı sağlarken destekleyici ve yol gösteren bir denetim eğitime dâhil olan kişileri daha verimli olmaya teşvik edecektir (Gedikoğlu, 1991: 62).

-İşbirliği: Farklı talepler doğrultusunda farklı eğitimlere ihtiyacın duyulduğu programlarda ilgili kurum ve kuruluşlarla birlikte hareket etmek hem ihtiyaç hâsılı araç gerecin temininde destek sağlarken hem de ilgili alanda ihtiyaç duyulan işgücünü yetiştirmeye katkı sağlamaktadır (Gedikoğlu, 1991: 62).

Sonuç olarak tümüyle değişen bir dünyada bilgisini derinleştirmek her birey için gittikçe daha da önem kazanmaktadır. Yararlı bilgiler edinmek, bir iş bulabilmek veya sadece kendisini geliştirmek için, günümüzde eğitim, hayatın bütün alanlarına yayılan bir süreç haline gelmektedir. Eğitime ve bilgiye ulaşmanın yolu artık sadece okuldan ve üniversiteden geçmemekte, hayatın her döneminde, halk eğitimi ile ulaşılabilir özelliktedir (Özoğul, 2003: 42). İctimai, iktisadi ve kültürel kalkınma planlarına uygun tertip edilen halk eğitim programları bu kalkınmalara sağlayacağı katkı düşünülerek ilgili kurum ve kuruluşlarla birlikte hareket etmenin elzem bir konu olduğu belirtilmektedir (Gedikoğlu, 1991: 62).

2.3.4. Halk Eğitiminin Faydaları

Halk eğitiminin en önemli özelliğinin, yukarıdaki tanımlarda ve burada yer almayan başka tanımlarda da vurgulandığı gibi örgün öğretim yaşını geçmiş ya da bir örgün öğretim kurumuyla bağı bulunmayan bireylere verilmesi ifade edilmektedir. Hali hazırda bir işi olan, geçim yükümlüğü olan bu kişilere verilen halk eğitimin diğer bir özelliğinin de gönüllü bireylere verilmesi olduğu belirtilmektedir (Demirel ve Kaya, 2003: 11). Bunun dışında halk eğitimi bireylere aşağıdaki faydaları sağlamaktadır.

Halk eğitiminin sağladığı yararlar aşağıdaki gibi sıralanabilir (Erdem, 2005: 38-39):

-Bilinçli Vatandaş Yetiştirmek: Toplumunu oluşturan bireylerin bilinçli vatandaşlar olarak yetiştirilmeleri bir eğitim sorunudur. Bunu sadece örgün eğitimle çözmek mümkün değildir. Her şeyden önce bilinçli vatandaş kavramının içeriğini doldurmak gerekmektedir. Bilinçli vatandaş, ödev ve haklarını bilen vatandaşdır. Ödevlerini bilen, benimseyen ve yerine getiren; haklarını bilen ve kullanan; kendi haklarını çiğnetmeyen ve başkalarının da haklarını çiğnemeyendir. Bilinçli vatandaş aynı zamanda başkalarının ödevlerini bilen ve yerine getirmesinde kolaylık sağlayan ve yerine göre yapmadığında da uyarıcı görevini yerine getirendir. Diğer yandan başkalarının haklarına karşı da saygılı, başkalarının hakkını kendi hakları gibi kutsal sayıp, başkalarının hakkı çiğnendiğinde kendi hakkı çiğnenmiş gibi tepki gösteren ve mücadele edendir. Bilinçli vatandaş “onurlu insan”dır. Sokrates’in dediği gibi “*onur eğilmemeyi, dimdik durmayı ve güven duygusunu üretkenlikle donatmayı gerektirir. Başkalarının haklarına sadece saygılı olmak değil, o haklar için savaşımı göze almaktır. Güçlülere karşı gelmek ve güçlükleri yendikten sonra da onu bir başarıymış gibi yorumlamamaktır.*” İşte halk eğitimi, böylesi bilinçli vatandaş tipinin yetiştirilmesi için örgün eğitimi desteklemede gereklidir (Erdem, 2005: 38).

-Demokrasiyi Benimsetmek ve Yaşatmak: Demokrasi bir yaşam ve düşünce biçimidir. Demokrasi bir gelenektir, süreçtir. Demokrasi ve halk eğitimi birbirine bağlıdır. Demokrasi için halk eğitimi, halk eğitimi için demokrasi. Demokrasinin bir yaşam ve düşünce tarzı olarak önce benimsetilmesi gerekmektedir. Eğer benimsetilemezse tepeden irime demokrasi olmaz, yaşamaz. Demokrasinin tüm kural ve kurumlarıyla yaşaması ve yaşatılması isteniyorsa, önce halka demokrasinin tüm kural ve kurumları bir yaşam ve düşünce tarzı olarak benimsetilmelidir. Benimsetildikten sonra demokrasi bir yaşam ve düşünce tarzı olarak yaşayacaktır. Örgün eğitimin yanı sıra halk eğitimi de bu amacı gerçekleştirmek için gereklidir (Erdem, 2005: 38).

-Toplumsal Değişme ve Gelişmelere Ayak Uydurmak: Günümüzde toplumsal değişme ve gelişmeler, diğer toplumlarda olduğu gibi toplumumuzda da

baş döndürücü bir hızla devam etmektedir. Bilimsel ve teknolojideki hızlı değişimlere paralel olarak toplumda da hızlı değişimler meydana gelmektedir. Toplumsal değerler, normlar değişen ve gelişen şartlara göre hızla değişmekte, bireyler bu değişen şartlara ayak uydurmada zorlanmaktadır. Toplumunu oluşturan bireylerin toplumsal değişme ve gelişmelere ayak uydurmasında halk eğitiminin rolü büyüktür. Halk eğitimiyle toplumu oluşturan bireylerin, toplumsal değişme ve gelişmelere ayak uydurabilmesi daha kolay olacaktır. Böylece daha mutlu ve toplumla barışık bir insan ortaya çıkacaktır (Erdem, 2005: 38).

-Meslek Sahibi Yapmak, Mesleğindeki Değişmeleri Takip Etmek: Bireyin toplum içerisinde kendisiyle barışık ve topluma faydalı olabilmesi için bir meslek sahibi olması gerekmektedir. Birey bu mesleğiyle mal, hizmet ve fikir üretebilmelidir. Bunları yapabildiği sürece toplum içerisinde saygın bir yeri olacaktır. Birey bir meslek yoluyla üretimde bulunduğu sürece de emeğe gereken saygıyı gösterecektir. Bireyin sahip olduğu meslekte de bilim ve teknolojideki değişimlere paralel olarak değişimler meydana gelmektedir. Geçerli olan meslekler teknolojideki değişimler sonucu geçersiz hale gelebilmektedir. Bu durumda olan bireylere de yeni bir meslek öğretmek gereklidir. Ayrıca mesleği yerine getirirken kullanılan yöntem ve teknolojiler de teknolojiye bağlı olarak değişmektedir. Bir mesleği yerine getiren bireylerin, mesleğindeki yeni gelişmeleri takip etmesi ve uygulaması gerekmektedir. Tüm bunların yerine getirilmesinde halk eğitiminin rolü büyüktür (Erdem, 2005: 39).

-Kuşak Çatışmalarının En Aza İndirgenmesi: Toplumunu oluşturan bireyler kuşaklardan oluşmaktadır. “Yeni yetişen kuşak”, “genç kuşak”, “orta kuşak”, “yaşlı kuşak”. Bu kuşaklar arasında bazen çok büyük çatışmalar meydana gelebilmektedir. Bunun temeli araştırıldığında kuşaklar arasında bir bağlantının çok zayıf olduğu veya hiç olmadığı görülmektedir. Kuşaklar arası çatışmaların en aza indirgenebilmesi için kuşakların birbirlerini anlamaları gerekmektedir. Birbirlerini anlamayan kuşaklardan oluşan toplumlarda gerginlik ve çatışma kaçınılmaz olacaktır. Kuşakların birbirlerini anlamalarında ve anlama çabalarının oluşturulmasında, devam ettirilmesinde ve geliştirilmesinde halk eğitiminin yeri ve önemi büyüktür (Erdem, 2005: 39).

-Hızlı Nüfus Artışını Engellemek: Birçok gelişmemiş ve gelişmekte olan ülkede hızlı nüfus artışı bir problem olarak ortaya çıkmaktadır. Çünkü hızlı nüfus artışına paralel olarak eğitim, sağlık, ekonomik büyüme, kentleşme, işsizlik vb. alanlarda mevcut sorunlar ağırlaşmakta ve yeni sorunlar da ortaya çıkmaktadır. Eğitimin, hızlı nüfus artışı üzerindeki olumlu etkisini devamlı kılmada halk eğitiminin yeri büyüktür (Erdem, 2005: 39).

-Kırsal Kesimden-Kente Göçte Uyum Sorununu En Aza İndirmek: Ülkemizde olduğu gibi diğer ülkelerde de kırsal kesimden kente göç bir gerçek olarak karşımıza çıkmaktadır. Toplumdaki, bilimdeki, teknolojideki, kültürdeki, ekonomideki değişmelere paralel olarak kırsal kesimden kente göç olmaktadır. Kentten kırsal kesime tersine göç bugünkü şartlarda zordur. Her şeyden önce var olan olayın yarattığı uyum sorununun çözülmesi gerekmektedir. Kırsal kesimden kente göç etmiş insanların kent kültürüne uyum sağlamalarına yardımcı olunması gerekmektedir. Aksi halde göç alan kentteki “toplumsal barış” tehlikeye girecektir. Birçok istenmeyen yeni problemler ortaya çıkacaktır. Kırsal kesimden kente gelen insanların uyum sorunlarını en aza indirmek için halk eğitiminden yararlanmak gerekmektedir. Bunun yanı sıra uzun vadede kırsal kesimden kente göçün altında yatan sebepleri ortadan kaldırıcı tedbirleri de almak gerekmektedir (Erdem, 2005: 39).

-Dünyayla Bütünleşme: Dünyayla bütünleşme olarak tanımlayabileceğimiz “küreselleşme”yle birlikte, normların, değer yargılarının ve kurumsal yapıların dünya ölçeğinde ortak hale gelmesi süreci yaşanmaktadır. Toplumun hem kendi kültürel yapısını koruması ve geliştirmesi hem de tüm toplumlar tarafından benimsenen ortak norm, değer yargıları ve kurumları kültürel yapısına katması gerekmektedir. Bunun gerçekleştirilmesinde halk eğitimi önemli bir mihenk taşıdır (Erdem, 2005: 39).

2.3.5. Halk Eğitiminin Kapsamı ve İçeriği

Halk eğitimin kapsamının ülkeden ülkeye değişebilmekte olduğu, ayrıca ülkelerin eğitim felsefelerine göre belirlenmekte olduğu ifade edilmektedir. Diğer yandan eğitim felsefesine göre eğitim sistemlerinin düzenlendiği ve halk eğitimlerini

planlamakta olduğu bildirilmektedir (Kurt, 2000: 12). Genellikle halk eğitiminde hedef kitle toplumun tñmñ olmaktadır. Yetişkinler halk eğitiminde ağırlığı oluşturmaktadır. Genel olarak òrgñn eğitim gòrmemiř olanlar, òrgñn eğitime devam edenler ve òrgñn eğitim dışına çıkmış olan bireyler halk eğitimi kapsamına girmektedir (Bñyñkkaragòz ve Muştu, 1997: 187).

Halk eğitiminin ulusal eğitimin parçası konumunda olup onu destekleyen bir konumda olduğu belirtilmektedir. Diğer taraftan halk eğitiminin, toplumun kñltür unsurlarını yayarken, toplumun bñtñnñne hitap etmesi, kñçñk toplumların òrgñtlenip, ulusal toplumla bñtñnleřmesi için kñçñk toplumlara yònelmesi, kadın erkek genç yaşlı herkese hitap etmesi, tarım, sanayi, hizmet gibi sektòrleri kapsaması, kòy kasaba, şehri gòz önñnde bulundurmasının gerektiği ifade edilmektedir (Kılıç, 1981: 3-4).

Halk eğitiminde hedef kitle konumundaki toplum ve bireylerin farklı ihtiyaç ve istekleri bulunmaktadır. Halk eğitiminin içeriği de hedef kitledeki bu farklı istek ve ihtiyaçlara gòre değişebilmektedir. Halk eğitimi amaçlarının ve temel gòrevlerinin gerçekleştirilebilmesi şu tñr etkinlikler dñzenlemeyi gerektirir (Celep, 2003: 28-29; Geray, 2002: 13):

-Temel Eğitim: Okuma-yazma òđretiminin yanı sıra, òrgñn eğitimden yararlanma imkñnı bulamayanları yeterli eğitsel dñzeye getirme amacına dayanır. Bireylerin en alt dñzeyde ihtiyaç duydukları ve gñnlñk yaşamlarında sñrekli yararlandıkları temel bilgi ve beceriler temel eğitimin içeriğini oluşturmaktadır (Celep, 2003: 28).

-Akademik Halk Eğitimi: Zamanında òrgñn eğitime devam edemeyen bireylere belli bir eğitim kurumu diploması kazandırmak için yapılan eğitsel etkinliklerdir. Bu eğitimle belli bir eğitim kurumunu tamamlayan fakat bir ùst òđrenime devam edemeyenler ile òđrenim çağında belli bir okulu bitiremeyenlere diploma sağlamak amacıyla verilen eğitimidir. Bireyin, ilköğretim, ortaòđretim, lise ya da yñksekòđretim bitirmesi òn plandadır. Bu, okul çağında iken kaçırılan fırsatı, yetişkinlik çağında bir kez daha kullanmaya yarayabilir. Ancak, bu eğitim, òrgñn

eğitimin yerini almamalı, onunla bütünleşmelidir. Okul dışı bitirmeler buna örnek verilebilir (Geray, 2002: 13).

-Genel Kültür: Panel, konferans, yayın ya da açık oturum şeklinde yapılabileceği gibi halk eğitim programları ile de yürütülebilen bu eğitim, anatomi, yönetim, sosyoloji, güzel sanatlar ve ekonomi gibi belli alanlarda, belli temel eğitime sahip kişilerin aydınlatılması amaçlanmaktadır (Celep, 2003: 28).

-Demokrasi ve Yurttaşlık Eğitimi: Kişinin, kişilik hak ve yükümlülüklerini bilmesi ve problemlerin aşılmasında faydalı hale gelmesi temeline dayanan bu eğitimle demokratik toplumlarda kişinin aktif bir role bürünmesi ülke yönetimine daha etkin hale getirir. Bu eğitimle kişiler, diğer kişileri ve idareyi denetim kudretine sahip olurlar ki bu da kendi kendine kontrole imkân tanıyacağından devlet hizmetleri daha müessir yürütülebilir. Bundan ötürü kişilere bu hakların ve sorumlulukların öğretilmesi eğitimlere ihtiyaç vardır. Demokrasilerde, yalnızca eğitimle tesis edilebilen, kamunun karar verme sürecine bilinçli ve daha yoğun olarak katılımı ve toplumsal olan alakasının yoğunlaştırılması temel amaçtır bu eğitimlerde (Geray, 2002: 13).

-Ev Yönetimi: Kadınların eğitim seviyeleri ve toplum içindeki itibarının düşük olduğu toplumlarda daha da ehemmiyet arz eden bu eğitim aile fertlerinin birbirleriyle münasebeti, aile içi vazifeleri, eşler arası ilişki ve çocuk bakımı gibi hususlarda yapılmaktadır. Kırsaldaki ataerkil yapı ve kadın nüfusunun eğitim seviyesinin düşük olması, bilhassa ülkemizde kadınlarımız aleyhinde bir durum oluşturmaktadır ki kadının kamudaki statüsünün yükseltilmesi ve erkekle eşit yükümlülük alabilmesi bu halk eğitimleriyle mümkün olur (Celep, 2003: 29).

-Mesleki ve Teknik Eğitim: Belli mesleki eğitime sahip bireylere meslekleri ile ilgili teknolojik ve bilimsel yeniliklerin getirdiği yeni becerileri kazandırmanın yanı sıra meslek sahibi olmayan kişilerin elde ettikleri kazanımla meslek sahibi olmalarını sağlamaktır bu eğitimin en önemli gayesi (Geray, 2002: 13).

-Özdoyum (Güzel Sanatlar) Eğitimi: Kişinin eğlendirici ve yaratıcı maksatla öğrenmek istediği resim, müzik sanat ve edebiyat gibi temaları içeren eğitim

programlarıdır. Ayrıca, güzel sanatların herhangi bir alanında kabiliyetli olan ancak, örgün eğitimde bunu geliştirme fırsatı bulamayanların, bu alanda düzenlenecek halk eğitimi etkinliklerine dâhil olarak kendilerini geliştirmelerine ortam hazırlanır. Müzik, resim, oyun ve benzeri imkânlarla güzel sanat eserlerini anlamaya, sevmeye ve uygulamaya yardımcı özellikte bir eğitim söz konusudur (Celep, 2003: 29).

-Sosyal Hizmetler Eğitimi: Sanayide ilerlemiş toplumlarda bu eğitim daha fazla önemiyet arz etmeye başlamıştır. Suçlu, hasta, sakat ve yaşlıların toplumsal adaptasyonunu kolay hale getirmek, içine düştükleri bedensel ve ruhsal sorunların negatif etkilerini minimum seviyeye indirmek adına çalışmaların yanı sıra, bu bireylerin uygun yaşam şartlarının sağlanması ve suçluların yeniden topluma kazandırılması gayesiyle bu grupların dâhil edildiği etkinliklerin organize edildiği bu eğitim türü ülkemizde maalesef yok denecek derecede az olduğu belirtmek yanlış olmaz (Geray, 2002: 13).

-Toplumsal Eğitim: Yerel kitlelerin ve ya küçük grupların devletle işbirliği içinde olmaları, kendi aralarında teşkilatlanmaları, problemlerini sahiplenmeleri ve çözümlenmeleri hususunda yardımcı olmanın amaçlandığı bir eğitimidir. Bu eğitimle kendi olanak, işgücü ve kaynaklarını devletin olanak ve kaynakları ile birleştirerek toplumun kalkınmasına ve mevcut maddi, içtimai, kültürel ve politik kurumların geliştirilmesine öncülük ederek destek vermek amaçlanmaktadır. Bu amaç neticesinde bu eğitim toplum kalkınması olarak da adlandırılabilir (Celep, 2003: 29).

2.4. Halk Eğitim Merkezleri ve Bağlama Eğitimi

Eğitimin, hayatın her alanıyla bütünleşen ve insanın eylemlerine işlevsellik sağlayan bir özelliğe sahip olabilmesi için öğretimin ve öğrenme durumunun niteliği ve yeterliliği önemli bir gelişmeyi ifade etmektedir. Verilen ve edinilen bilgilerin hayatla uyumu, yani uygulanabilirliğinin önemli olduğu vurgulanmaktadır. Ayrıca işlevsel özelliğini yitirmiş bilgilerle vakit geçirmenin hiçbir anlamının olmadığı da belirtilmektedir (Kayaalp, 2002: 161).

Halk eğitimi, yaygın eğitim ya da yetişkin eğitimi örgün eğitimden faydalanamayan, bu eğitimin bir kademesinden ayrılan veya okul eğitimini

tamamlayan yetişkinlerin genel ve mesleki bilgi ve becerilerini devamlı olarak geliştirmeyi amaçlayan bir eğitim şeklinde ifade edilmektedir. Bu kapsamda yetişkinlere bir iş ve meslek kazandırılmakta, yetişkinin işini ve mesleğini ilerletmesi sağlanmakta, serbest zamanlarını değerlendirme imkânı hazırlanmakta olduğu vurgulanmaktadır (Kurt, 2000: 8).

Yaş, fiziksel, sosyal-ekonomik, toplumsal yapı açısından farklılıklar taşıyan bu geniş kitleyi oluşturan bireylerin halk eğitimi açısından önemli özelliğinin, okul dışında bulunmaları olduğu belirtilmektedir (Celep, 2003: 7). Türkiye’de ekonomik, kültürel ve toplumsal nedenlerle ortaya çıkan halk eğitimi görevini Milli Eğitim Bakanlığı üstlenmektedir. Halk eğitimi, toplumun bütününe hitap eden bir eğitim faaliyeti olarak belirtilmektedir. Bu yolla toplumun değer sistemi geliştirilmekte, kültür değerleri topluma mal edilmekte, ekonomik hayatın gelişmesi sağlanmakta, gelişen teknoloji toplumun en küçük birimlerine kadar yayılmakta ve böylece ulusal bütünlüğün ve kalkınmanın sağlanmaya çalışıldığı ifade edilmektedir (Doğan, 2008: 32).

Bir toplumdaki bireylerin gereksinimleri ve beklentileri farklılık gösterdiğinden, eğitim gereksinimlerinin saptanması kolay olmamaktadır. Sorun yalnızca güncel gereksinimler değil; aynı zamanda fiziksel ve sosyal çevredeki değişmelere bağlı olarak yeni gereksinimleri kestirebilmektir. Günümüzde gereksinimler, ya hiç fark edilememekte ya da belirgin hale getirildiğinde fark edilmektedir. Bunun için, ulusal düzeydeki eğitim gereksinimlerinin saptanması; ancak ekonomik ve sosyal göstergelere dayalı olarak merkezi bir birim tarafından yürütülmesine gereksinim duyulmaktadır. Ülkemizde bu görevi üstlenmiş olan kuruluşun MEB bünyesinde yer alan Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü olduğu bilinmektedir. Yerel düzeyde ise bu genel müdürlüğe bağlı olarak hizmet veren kurumların Halk Eğitimi Merkezleri olduğu belirtilmektedir (Celep, 2003: 59-60). Her yaş ve eğitim düzeyindeki kişilerin eğitim ihtiyaçları örgün eğitim kurumları dışında halk eğitimi merkezlerinde düzenlenen okuma-yazma, meslek kursları, sosyal kültürel kurslar ve faaliyetler ile gerçekleştirilebildiği düşünülmektedir.

Halk eğitimi merkezleri yapı itibariyle Türkiye'ye özgü kuruluşlardır. Bu kurumlar aynı zamanda örgün eğitim fırsatını kaçırmış olanlar için ikinci şans okulları olup aynı zamanda Millî Eğitim Bakanlığı'nın mobil gücüdür. Dinamik yapısıyla çok hızlı organizasyon kabiliyetine sahip kuruluşlardır. Yaygın eğitim konusunda ileri düzeyde bilgili ve deneyimli personele ve yerleşim biriminin özelliği ne olursa olsun, her alanda ihtiyaç duyulan mesleki, sosyal, kültürel, sanatsal, sportif amaçlı eğitim faaliyetini en hızlı ve en kısa sürede düzenleyebilme refleksine sahiptir. İşbirliği, koordinasyon ve kendine özgü kurumsal kültürü oluşturmuştur (Özkorkmaz, 2016: 47).

Halk eğitim merkezleri; kurs, seminer, toplantı, sempozyum, kulüp ve benzeri etkinlikleri, yaş eğitim düzeyi, cinsiyet, dil ve din farkı gözetmeksizin örgün eğitim sistemine hiç girmemiş, yada her hangi bir kademesinde bulunan kişilere okuma-yazma öğretimi ve diğer etkinlik eğitimlerini tamamlamasına destek sağlayıcı eğitim vermek, tamamlama programları uygulamak, mesleki, sosyal ve kültürel bilgi ve becerileri kazandırmak ya da mevcut bilgi ve becerilerini geliştirmek amacıyla il ve ilçe merkezlerinde kurulan kurumlar olarak belirtilmektedir. Halk eğitim merkezleri yürüttükleri hizmetler itibariyle örgün eğitimi bitirmiş yetişkinlerin birebir eğitim alabilecekleri merkezleri ifade etmektedir. Halkın ihtiyaç duyduğu anda gerekli olan eğitimi alabilmesi için en uygun eğitim birimleri olan halk eğitim merkezleri, ülkedeki dağılımı açısından ele alındığında yaklaşık olarak her ilçede bir Halk Eğitim Merkezi bulunduğu bilinmektedir. Ayrıca büyük şehirlerde ve büyük ilçelerde bu sayının ikiye çıkabildiği belirtilmektedir (Doğan, 2008: 33).

Hızla kalkınan ve sanayileşen Türkiye'de eğitim, kalkınmanın en etkili ve temel araçlarından biri olarak kabul edilmektedir. Her yıl sayıları milyon ile ifade edilen gencimiz eğitim ordusuna katılmakta ve bu durum her geçen gün daha fazla imkân ve kaynakları eğitime ayırmamızı gerektirmektedir. Sanayileşmede en önemli unsurlardan biri de bilgi, beceri ve iş alışkanlıklarına sahip, yüksek verimi gerçekleştirecek insan gücünün yetiştirilmesidir. Bu sebeple, sanayinin gelişmesinde bir alt yapı yatırımı olan meslekî ve teknik eğitime gerekli önemin verilmesi ve bu sistemin etkinliğinin artırılması zorunlu bulunmaktadır. Günümüzde, meslekî ve

teknik eğitimde sadece okul sistemiyle kalifiye meslek elemanı yetiştirilmesi mümkün bulunmamaktadır. Bu eğitimde, okul ve işyerinin ortaklaşa görev, yetki ve sorumluluk alacağı bir sistem hedeflenmektedir (Kuvan, 2008: 37).

Buldukları bölgenin eğitim, öğretim, üretim, rehberlik, bilgi erişim, danışma, öğrenme, kültür ve sanat merkezi olan halk eğitimi merkezleri, bu özellikleri ile batılı ülkelerdeki çok işlevli toplum merkezleri özelliğini taşımaktadır. Bundan da söz konusu merkezlerin bütünüyle meslek edindirme merkezleri ya da kültür ve sanat merkezleri değil, hem meslek edindirme hem kültür sanat hem de sportif eğitim merkezleri olduğu özelliği görülmektedir (Özkorkmaz, 2016: 47). Halk eğitimi merkezlerinde verilen eğitimlerden biride bağlama eğitimi olarak bilinmektedir.

Bağlama enstrümanının eğitimi; geleneksel yöntemlerle yapılan (usta-çırak ilişkisi, meşk yöntemi) bağlama eğitimi ve metodolojik yöntemlerle yapılan bağlama eğitimi olmak üzere iki şekilde karşımıza çıkmaktadır (Haşhaş, 2013: 26-27):

-Geleneksel yöntemlerle yapılan bağlama eğitimi denildiği zaman akla ilk olarak, meşk yöntemi ve usta-çırak ilişkisiyle sürdürülen bağlama eğitimi gelmektedir. Günümüzde özellikle bağlama gibi halk sazlarının eğitiminde dernekler, halk eğitim merkezleri, özel kurslar vb. yerlerde meşk yöntemi ve usta-çırak ilişkisi ile yapılan eğitim şekli varlığını sürdürmektedir. Usta-çırak ve meşk yöntemi gibi eğitim şekillerinde herhangi bir yazılı metot izlenmemekte, genellikle ustanın çaldığı ezgiler, öğrenci tarafından görsel ve duysal olarak çalınmaya çalışılmaktadır. Bu şekilde yapılan bağlama ve diğer halk sazlarının eğitimlerinde genellikle parmak pozisyonları, oturuş pozisyonları, mızrap (tezene) tutuş ve vuruş yönlerinin anlatımları gibi teknik çalışmalar önemsizmemekte, en kısa sürede ezgiler çalmak-çaldırmak hedeflenmektedir (Haşhaş, 2013: 26).

-Yazılı bir metot takip edilerek, o metodun bilgileri ışığında sürdürülen bağlama eğitimi, metodolojik yöntemlerle yapılan bağlama eğitiminin tanımını kapsamaktadır. Günümüz bağlama eğitiminde özellikle konservatuarlar ve müzik bölümlerinde her ne kadar metotlu bir eğitim şekli tercih ediliyor olsa da, yine de meşk ve usta- çırak ilişkisinin tamamen unutulduğunu söylemek mümkün değildir.

Yapılan araştırma ve gözlemlerde, günümüz bağlama eğitiminde genel olarak, metodolojik yöntemlerle yapılan bağlama eğitimi ve usta-çırak ilişkisinin bir arada yürütüldüğü sonucuna varılmıştır. Daha açık bir ifadeyle, metodolojik yöntemlerle yapılan bağlama eğitimi süresince herhangi bir metot veya metotlar takip edilse dahi, genellikle bu metot veya metotlara tamamen sadık kalınmamakta, pozisyon ve icra öğretileri çoğu kez eğitiminin bireysel öğretileri ile şekillenmektedir. Yapılan incelemeler bu şekilde yapılan bir bağlama eğitiminin, mevcut bağlama metotlarının büyük bir çoğunluğunun ihtiyaca cevap vermediğinden dolayı kaynaklandığını göstermektedir (Haşhaş, 2013: 27).

2.5. Konu İle İlgili Araştırma ve Yayınlar

Bu bölümde konu ile ilgili daha önceden yapılmış çalışmalara yer verilmiştir. Yetişkin eğitimi programlarında katılma konusunu ele alan ilk araştırmalar 1920’li yılların sonlarında yapılmaya başlanmış; araştırmacılarca bu konuya gösterilen ilgi günümüze kadar kesintisiz devam etmiştir.

Ayhan (1990) Halk eğitiminde kurslara katılımı ile ilgili araştırmaları konu alan bir incelemesinde; Halk eğitimine katılanlarca önemli bulunan çok çeşitli nedenler arasındaki örüntüleri inceleyerek bunun sonucunda yetişkinin öğrenmeye güdülenme yönelimlerini araştırmayı amaçlayan çok sayıda araştırmayı konu almıştır. Örneğin; Sheffield, 1962 yılında yetişkinlerin eğitim etkinliklerine katılım için gösterdikleri nedenleri incelemek üzere yaptığı bir araştırmada “Sürekli Öğrenme Yönelimleri Ölçeği (CLOI)” adını verdiği bir araç kullanmış; faktör analizi yardımıyla, yönelimler olarak nitelediği 5 anlamlı faktör belirlemiş ve bunları şöyle adlandırmıştır:

1.Öğrenme yönelimi: yalnızca öğrenmek, bilmek aşkıyla öğrenmeyi isteme,

2.Etkinlik-isteği yönelimi: öğrenme koşullarında, etkinliğin duyurulan amacı ve içeriği ile gerekli hiçbir bağlantısı olmayabilen, kişilerarası ya da toplumsal bir anlam bulunduğu için etkinlikte yer alma,

3. Kişisel-amaç yönelimi: oldukça açık seçik kişisel amaçları gerçekleştirmek için eğitime katılma,

4. Topluma dönük-amaç yönelimi: belirli toplumsal ya da yerel topluma dönük amaçları gerçekleştirmek için eğitime katılma,'

5. Etkinlik-ihtiyacı yönelimi: öğrenme koşullarında, etkinliğin duyurulan amaçları ile gerekli bir bağıntısı, çoğu kez hiçbir bağıntı olmayabilen içsel ya da içe-dönük (introspective) bir anlam bulunduğu için etkinlikte yer alma.

Kıran (2008), “Yaşam Boyu Eğitimin Sağlanmasında Halk Eğitimi Merkezlerinin Değerlendirilmesi: Yüreğir Halk Eğitimi Merkezi Örneği” adlı araştırmanın sonunda elde edilen bulgulara göre, Yüreğir Halk Eğitimi Merkezi’nde kursa katılım ve kurs tercihleri cinsiyete, eğitim durumuna ve gelir durumuna göre farklılık göstermektedir. Kursiyerler, Yüreğir Halk Eğitimi Merkezi’ndeki eğitim öğretim sürecinin, merkezin fiziksel imkânlarının genel olarak iyi olduğunu düşünmektedir. Kursiyerler katıldıkları kursu en faydalı kurs olarak görmekte ve kursiyerler arasındaki yaş farkının eğitim öğretimi olumsuz yönde etkilemediğini düşünmektedirler. Kursiyerlerin yaşı ilerledikçe kurs etkinliklerinden beklentilerinin karşılanma düzeyi artmaktadır.

Doğan (2008) halk eğitiminin önemine değinerek, halk eğitim merkezlerinin görevleri arasında sosyal ve kültürel kursların yanı sıra, bir doğal afet türü olan depremler konusunda da halkı bilinçlendirme faaliyetlerinin de olduğunu ve gerekliliğini vurgulamayı amaçlayan araştırma yapmıştır. Araştırma dört bölümden oluşmaktadır. Araştırmanın birinci bölümünde halk eğitiminin önemine ve amaçlarına değinilmiş, Türkiye’de ve Dünya’da halk eğitiminin gelişimi aktararak halk eğitim merkezlerinin halk eğitimindeki yeri tartışılmaya çalışılmıştır. İkinci bölümde, kurum ve kuruluşlar için vazgeçilmez olgu olan halkla ilişkilerin Türkiye’de ve Dünya’daki tarihsel gelişimi, amaçları, ilkeleri aktararak, halkla ilişkiler modelleri tartışılmıştır. Üçüncü bölümde, Afet yönetimi ve bilinçlendirme başlığı altında afet’in tanımı ve türleri üzerinde durulmuş, afet yönetim sistemleri aktararak, afet yönetiminde bilinçlendirme çalışmalarının önemi ortaya konulmaya

çalışılmıştır. Önemli bir deprem fay hattı üzerinde bulunan Erzurum’da hizmet veren Erzurum Halk Eğitim Merkezi’nin faaliyetleri arasında afet bilinçlendirmesine yönelik çalışmaların bulunup bulunmadığının tartışıldığı dördüncü ve son bölümde ise, elde edilen veriler doğrultusunda sonuçlar ve afet bilinçlendirmesine yönelik bir halk eğitim programı önerisi ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Coşkun (2012), “Halk Eğitimi Merkezlerinde Açılan Kurslara Katılan Yetişkinlerin Beklentilerinin Ve Memnuniyetlerinin Değerlendirilmesi” adlı yüksek lisans tezinde, kursiyer memnuniyet düzeyinin yüksek olduğu görülmektedir. Kursiyerlerin halk eğitimi merkezlerinin eğitim ve öğretimle ilgili değişim ve gelişmeleri takip ettiğini, kurs öğretmenlerinin yeterli olduğunu, merkezin yönetici ve eğiticileri dışında kalan diğer personelin işlerini kolaylaştırmak için yardımcı olduğunu, yönetici ve eğiticilerin yeterince çalıştıklarını ifade etmişlerdir. Halk Eğitim Merkezinin toplumun kültürel ve sosyal ihtiyaçlarını desteklediğini, açılan kursların halkın beklentilerini karşıladığını, aldıkları eğitimin çalışma hayatına katkı sağlayacağını, sınavların değerlendirilmesinde adil davranıldığı yönünde sonuçlar elde etmiştir. Kursiyerler, halk eğitimi merkezlerinde kurs ve kursiyerlerden kaynaklanan sorunların müdür veya müdür yardımcıları tarafından dikkate alındığını, kurslarda kendilerini huzursuz eden durumların bulunmadığını, kursiyerleri ilgilendiren konular hakkındaki duyuruların zamanında yapıldığını ifade etmişlerdir. Kursiyerler tarafından halk eğitimi merkezlerinde yeterince sosyal ve kültürel faaliyetler düzenlendiği, yöneticilerin sınıfları ziyaret ettiği, varsa eksiklik ve aksaklıkların giderilmesi için çalışmalar yapıldığını ifade etmişlerdir. Kursiyerler halk eğitimi merkezlerinde açılan diğer kurs ve etkinliklere katılmak istediklerini, halk eğitimi merkezlerinin beklentilerine uygun eğitim verdiğini, halk eğitimi merkezlerinde ders için ihtiyaç duyulan araç gereçleri yeterli miktarda bulduklarını ifade etmektedirler.

Acun (2015) yaptığı araştırmayı hayat boyu öğrenme yaklaşımı esas alınarak yürütmüştür. Yapılan araştırmanın amacı, Kastamonu ve ilçelerindeki; halk eğitimi merkezlerinde açılan kurslara katılan yetişkinlerin beklenti ve memnuniyet

düzeylerinin değerlendirilmesi ve bazı değişkenler açısından aralarındaki ilişkinin incelenmesidir.

Araştırma kapsamında,

-HEM kurslarına katılan yetişkinlerin beklentilerinin neler olduğunu bilmek;

-HEM etkinliklerine katılan kursiyerlerin İstek ve gereksinimlerine en uygun eğitim programını, bu programın uygulanacağı yeri ve zamanı en doğru biçimde belirlemek;

- HEM kurslarına katılan kursiyerlerde zaman zaman görülen kursları terk etme durumunun nedenlerini tespit ederek kursları yarım bırakma oranlarının düşürülmesine katkıda bulunmak;

-HEM kapsamında gerçekleştirilen eğitim faaliyetlerinin ülke genelinde daha yaygın hale getirilmesine yönelik çalışmalara katkı sağlamak;

-HEM kursiyerlerinin açılan kurslardan beklenti ve memnuniyetlerinin incelendiği bu nitel çalışma ile, ilgili yerel literatüre katkı sağlanmasını yanında yukarıda sıralanan faydaların elde edilebilmesine katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Kendi istek ve gereksinimlerine uygun programa katılan bir yetişkinin eğitimsel güdülenmesi de yüksek olacaktır. Etkin ve başarılı yetişkin eğitimi programları hazırlayabilmek için, yetişkin eğitimi konusunda çalışma yapan kişilerin yetişkinin niçin bir programa katıldığını, programla ilgili güdülenmesine nelerin katkı sağladığının araştırılması gereklidir. Eğitilen ve gelişen bireyin ailesine ve topluma da katkısı da yüksek olacaktır. Eğitim düzeyi yüksek birey sayısı çoğalan toplumların, gelişimi de hızlanacaktır. Bu araştırma bu yararlar gözetilerek hazırlanmıştır.

Doğan (2017) araştırmasında 2009-2015 yılları arasında ülke genelinde halk eğitimi merkezlerinde 13 farklı dil ve iki farklı sınav türünde açılmış olan yabancı dil kursları ve bu kurslara katılan kursiyerlerin dağılımını incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmaya kaynak teşkil eden nicel veriler Milli Eğitim Bakanlığı Strateji

Geliştirme Başkanlığından elde edilmiştir. Araştırma verileri incelendiğinde, ülke genelinde sayısı 900'ü geçen halk eğitimi merkezlerinde araştırma kapsamındaki altı yıl toplamında Almanca, Arapça, Boşnakça, Bulgarca, Çince, Fransızca, İngilizce, İspanyolca, İtalyanca, Japonca, Rusça, Yunanca, Yabancılar için Türkçe dillerinde ve “Akademik Personeli YDS’ye Hazırlama”, “Kamu Personelini YDS’ye Hazırlama” sınav türlerinde toplamda 72.297 yabancı dil kursu açıldığı ve bu kurslara çoğunluğu kadın 1.646.493 kursiyerin katıldığı tespit edilmiştir. En fazla kurs açılan ve yine en fazla kursiyerin katılım gösterdiği diller sırasıyla İngilizce, Arapça, Almanca, Yabancılar için Türkçe ve Rusça olmuştur. En az kursun ise “Akademik Personel Yabancı Dil Sınavlarına Hazırlık”, “Kamu Personelini Yabancı Dil Sınavlarına Hazırlama” kursları başta olmak üzere Çince, Bulgarca ve Boşnakça dillerinde açıldığı ve yine en az katılımın da bu yabancı dil kurslarında gerçekleştirildiği görülmüştür. Ayrıca araştırma sonucunda, en fazla yabancı dil kursunun ülkenin sosyoekonomik bağlamda gelişmiş olarak kabul edilen benzer bölgelerinde açıldığı ve tüm yabancı dil kurslarına yine en fazla katılımın da yaşları 23-44 (%36.47) ve 15-22 (%36.08) yaş arasında değişen ve geneli lise (genel) mezunu (%36.47) olan kursiyerler tarafından gerçekleştirildiği bilgisine ulaşılmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde durum tespiti, araştırmanın çalışma grubu ve araştırma verilerinin toplanması ve çözümü ile ilgili açıklamalar yer almaktadır.

3.1. Araştırma Modeli

Model, bir sistemin temsilcisidir. Modeller, temsil ettikleri sisteme oranla daha yalın olurlar. Model, “ideal” bir ortamın temsilcisi olup, yalnızca “önemli” görülen değişkenleri içine alacak şekilde, gerçek durumun özetlenmiş halidir. Araştırma modeli, araştırma amacına uygun ve ekonomik olarak, verilerin toplanması ve çözümlenebilmesi için gerekli koşulların düzenlenmesidir. Bu koşulların düzenlenmesinde iki temel yaklaşım vardır. Bunlar tarama modelleri ve deneme modelleridir. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez. Bilinmek istenen şey vardır ve oradadır. Önemli olan, onu uygun bir biçimde “gözleyip” belirleyebilmektir (Karasar, 2000:76-77).

Ankara İlinde faaliyet gösteren Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin beklentileri ve memnuniyet düzeylerine göre eğitim programlarının incelenmesini amaçlayan bu araştırma, nicel verilere dayalı genel tarama modelinde bir araştırmadır.

Genel tarama modelleri, çok sayıda elemandan oluşan bir evrenden, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama modelleridir. *İlişkisel tarama modelleri*, iki ve daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını ve/veya derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelleridir. (Karasar, 2005:79).

3.2. Durum Tespiti

Araştırmanın Yöntemi, irdeleme varsayımlarına yanıt bulmak düşüncesiyle evrenin ve buradan seçilen örneklemin ne şekilde tespit edildiğini, örneklem içinde yer alan dataların ne şekilde sağlandığını, sağlanan verilere uygun olarak irdeleme kapsamında hangi metotlara başvurulduğunu ve belirlenen çözümleme usullerinin uygulanması esnasında kullanılan değişkenlerin seçimine ilişkin konuları kapsamaktadır. Dolayısıyla Ankara İlinde faaliyet gösteren Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin beklentileri ve memnuniyet düzeylerine göre eğitim programlarının incelenmesine yönelik anket çalışması uygulanmıştır.

3.3. Evren ve Örneklem

Araştırmalarda iki tür evren vardır. Birisi genel evren, öteki ise çalışma evrenidir. Çalışma evreni, ulaşılabilen evrendir. Bu yönü ile somuttur. Araştırmacının, ya doğrudan gözleyerek ya da ondan seçilmiş bir örnek küme üzerinde yapılan gözlemlerden yararlanarak, hakkında görüş bildirebileceği evrendir. Pratikte araştırmalar, çalışma evreni üzerinde yapılmakta olup sonuçların da, yalnızca bu sınırlı evrene genellemesi kaçınılmazdır (Karasar, 2000:110).

3.4. Araştırmanın Çalışma Grubu

Araştırmanın evrenini Ankara İlinde faaliyet gösteren Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerler oluşturmaktadır. Evreni temsil eden, Ankara ilinde faaliyet gösteren Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin beklentileri ve memnuniyet düzeylerine göre eğitim programlarının incelenmesine konu olan Ankara Gölbaşı Halk Eğitim Merkezi, Keçiören Halk Eğitim Merkezi, Çankaya Halk Eğitim Merkezi, Etimesgut Halk Eğitim Merkezi, Sincan Halk Eğitim Merkezi ve son olarak Mamak Halk Eğitim Merkezlerinde toplam 6 adet Halk Eğitim Merkezinden oluşmaktadır.

3.5. Verilerinin Toplanması Aracı

Araştırmada kullanılan verilerinin toplanmasında öncelikle Halk Eğitim Merkezlerinde verilen bağlama kursları ile ilgili kaynakçalara ulaşılmıştır. Anket likert olarak uygulanmıştır. Likert ölçek genellikle bir kavramı (faktörü) ölçmek için kullanılan anket sorularını değerlendirmek için geliştirilmiş bir tür eşit aralıklı ölçektir. genellikle beşlisi kullanılsa da bazı araştırmalarda üçlü, yedili ve dokuzlu likert ölçeklerine rastlanabilir.

3.6. Verilerin Çözümlemesi

Anket formu üç bölümden oluşmaktadır:

- Birinci bölümde araştırmaya konu olan Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin demografik özelliklerine yönelik sorular yer almaktadır.

- İkinci bölümde, Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin memnuniyet düzeylerine göre incelenmesine ile ilgili sorulara yer verilmiştir. İkinci bölümdeki sorular Evet/Kısmen/Hayır şeklinde hazırlanmış evet/hayır sorularıdır.

- Üçüncü bölümünde Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin kursa geliş amacı incelenmesine, görüşlerini ortaya koymak amacıyla hazırlanmış Çoklu seçenek soru tipinde sorular yer almaktadır.

Araştırmada kullanılan değerlendirme ölçeği iç tutarlılık katsayısı ile incelenmiş ve dolayısıyla Cronbach"s Alpha değeri hesaplanmıştır. Ölçeğin Cronbach"s Alpha değeri 0,71 olarak ortaya çıkmıştır. Bu değer, ölçeğin güvenilir ve aynı zamanda kararlı bir ölçme aracı olduğu göstermektedir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR ve YORUM

Bu bölümde anket aracılığı ile elde edilen verilerin analizi sonucundan ortaya çıkan bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

4.1. Araştırmaya Katılımların Kursiyerlerin Demografik Özellikleri Ve Frekans Tabloları

Bu kısımda araştırmaya katılan Ankara illerinde ki Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin beklentileri ve memnuniyet düzeylerine göre eğitim programlarının cinsiyet, yaş, eğitim durumları ve meslekler gibi demografik özellikleri ile ilgili bulgulara yer verilmiştir. Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin beklentileri ve memnuniyet düzeylerine göre eğitim programlarının demografik özelliklere göre yüzde ve frekans dağılımları Tablo1'den başlayarak gösterilmektedir.

Tablo 1: Halk Eğitim Merkezi Adı Frekans Değerleri

	Frekans f	Yüzde %
Gölbaşı	18	27,7
Keçiören	13	20,0
Çankaya	8	12,3
Etimesgut	9	13,8
Sincan	9	13,8
Mamak	8	12,3
Toplam	65	100,0

Tablo 1 incelendiğinde Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin beklentileri ve memnuniyet düzeylerine göre eğitim programlarının Ankara ili ilçelerinde ki Halk Eğitim Merkezi Adlarının demografik özellikleri görülmektedir. Sonuçlara bakıldığında, %27,7'si Gölbaşı Halk Eğitim Merkezinde Kurs Görmüştür. %20'si Keçiören Halk Eğitim Merkezinde Kurs Görmüştür. %12,3'ü

Çankaya Halk Eğitim Merkezinde Kurs Görmüştür. %13,8'i Etimesgut Halk Eğitim Merkezinde Kurs Görmüştür. %13,8'i Sincan Halk Eğitim Merkezinde Kurs Görmüştür. Ve son olarak %12,3'ü ise Mamak Halk Eğitim Merkezinde Bağlama Kursu Görmüş olduğu elde edilen veriler ışığında görülmektedir.

Tablo 2: Cinsiyet Frekans Değerleri

	Frekans f	Yüzde %
Erkek	46	70,8
Kadın	19	29,2
Toplam	65	100,0

Tablo 2 incelendiğinde Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin cinsiyetlerine göre demografik özellikleri görülmektedir. Sonuçlara bakıldığında, %70,8'inin erkek katılımcı olduğu, geriye kalan %29,2'sinin kadın katılımcıdan oluşmakta olduğu tablo 2'de görülmektedir.

Tablo 3: Yaş Frekans Değerleri

	Frekans f	Yüzde %
15-20	12	18,5
21-30	23	35,4
31-35	9	13,8
36-40	7	10,8
41-45	5	7,7
46-50	3	4,6
51-55	2	3,1
56-60	3	4,6
61 Yaş Ve Üstü	1	1,5
Toplam	65	100,0

Tablo 3 incelendiğinde Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin yaşlarına göre demografik özellikleri görülmektedir. Sonuçlara bakıldığında, %18,5'i 15 ile 20 yaşları arasında, %35,4'ü 21 ile 30 yaşları arasında, %13,8'i 31 ile 35 yaşları arasında, %10,8'i 36 ile 40 yaşları arasında, %7,7'si 41 ile 45 yaşları arasında, %4,6'sı 46 ile 50 yaşları arasında, %3,1'i 51 ile 55 yaşları arasında, %4,6'sı 56 ile 60 yaşları arasında olup, son olarak geriye kalan %1,5'i 61 yaş ve üstü kişilerden oluştuğunu tablo 3'de görülmektedir.

Tablo 4: Eğitim Durumu Aralıkları Frekans Değerleri

	Frekans f	Yüzde %
Ortaokul Mezunu	8	12,3
Lise Mezunu	28	43,1
Lisans Mezunu	6	9,2
Yüksek Lisans	19	29,2
Doktora	3	4,6
Toplam	64	100,0

Tablo 4 incelendiğinde Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin eğitim durumlarına göre demografik özellikleri görülmektedir. Sonuçlara bakıldığında, %12,3'ü ortaokul mezunu, %43,1'i lise mezunu, %9,2'si lisans mezunu, %29,2'si yüksek lisans mezunu olup, son olarak %4,6'sı doktora mezunu olduğu tablo 4'teki verilerden anlaşılmaktadır.

Tablo 5: Annenin Eğitim Durumu Aralıkları Frekans Değerleri

	Frekans f	Yüzde %
Okuryazar Değil	10	15,4
Ortaokul Mezunu	6	9,2
Lise Mezunu	23	35,4
Lisans Mezunu	8	12,3
Yüksek Lisans	14	21,5
Doktora	2	3,1
Okur Yazar	2	3,1
Toplam	65	100,0

Tablo 5 incelendiğinde Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin annenin eğitim durumlarına göre demografik özellikleri görülmektedir. Sonuçlara bakıldığında, %15,4'ü okuryazar değil, %9,2'si ortaokul mezunu, %35,4'ü lise mezunu, %12,3'ü lisans mezunu, %21,5'i yüksek lisans mezunu, %3,1'i doktora mezunu ve son olarak %3,1'i okuryazar diye tabir ettiğimiz eğitim düzeyine sahip olduğu tablo 5'teki verilerden anlaşılmaktadır.

Tablo 6: Babanın Eğitim Durumu Aralıkları Frekans Değerleri

	Frekans f	Yüzde %
Okuryazar Değil	1	1,5
Ortaokul Mezunu	7	10,8
Lise Mezunu	21	32,3
Lisans Mezunu	7	10,8
Yüksek Lisans	20	30,8
Doktora	4	6,2
Okur Yazar	4	6,2
Toplam	65	100,0

Tablo 6 incelendiğinde Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin babanın eğitim durumlarına göre demografik özellikleri görülmektedir. Sonuçlara bakıldığında, %1,5'ü okuryazar değil, %10,8'si ortaokul mezunu, %32,3'ü lise mezunu, %10,8'i lisans mezunu, %30,8'i yüksek lisans mezunu, %6,2'si doktora mezunu ve son olarak %6,2'si okuryazar diye tabir ettiğimiz eğitim düzeyine sahip olduğu tablo 6'daki verilerden anlaşılmaktadır.

Tablo 7: Babanın Mesleki Durum Aralıkları Frekans Değerleri

	Frekans f	Yüzde %
Ünvanlı memur	13	20,0
Düz Memur	5	7,7
Vasıfsız İşçi	6	9,2
Vasıflı İşçi	12	18,5
Zanaatkâr	5	7,7
Esnaf	8	12,3
Serbest Meslek	3	4,6
Diğer	13	20,0
Toplam	65	100,0

Tablo 7 incelendiğinde Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin babanın mesleki durumlarına göre demografik özellikleri görülmektedir. Sonuçlara bakıldığında, %20'si ünvanlı memur, %7,7'si düz memur, %9,2'si vasıfsız işçi, %18,5'i vasıflı işçi, %7,7'si zanaatkâr, %12,3'ü esnaf, %4,6'sı serbest meslek ve son olarak %20'si diğer (Doktor Vb.) meslek gruplarından oluştuğunu tablo 7'de görülmektedir.

Tablo 8: Annenin Mesleki Durum Aralıkları Frekans Değerleri

	Frekans f	Yüzde %
Ünvanlı memur	6	9,2
Düz Memur	1	1,5
Vasıfsız İşçi	2	3,1
Zanaatkâr	1	1,5
Esnaf	1	1,5
Diğer	53	81,5
Toplam	65	100,0

Tablo 8 incelendiğinde Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin annenin mesleki durumlarına göre demografik özellikleri görülmektedir. Sonuçlara bakıldığında, %9'si ünvanlı memur, %1,5'i düz memur, %3,1'i vasıfsız işçi, %1,5'i zanaatkâr, %1,5'i esnaf ve son olarak %81,5'i diğer (Doktor Vb.) meslek gruplarından oluştuğunu tablo 8'de görülmektedir.

Tablo 9: İlçelerden Katılım Aralıkları Frekans Değerleri

	Frekans f	Yüzde %
Gölbaşı	18	27,7
Keçiören	13	20,0
Çankaya	8	12,3
Etimesgut	9	13,8
Sincan	9	13,8
Mamak	8	12,3
Toplam	65	100,0

Tablo 9 incelendiğinde Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin, anket çalışmasına katıldıkları ilçe durumlarına göre demografik özellikleri görülmektedir. Sonuçlara bakıldığında, % 27,7'si gölbaşından, %20'si Keçiören'den,

%12,3'ü Çankaya'dan, 13,8'i Etimesgut'tan, 13,8'i Sincan'dan, ve geriye kalan 12,3'ü ise Mamak'tan çalışmaya katkı sağlamışlardır.

4.2 Ankara İli Sincan İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Demografik Özellikleri

Tabloya bakıldığında Ankara ili Sincan ilçesinden araştırmaya katılan kişi sayısının 10 olduğu görülmektedir.

Tablo 10: Sincan İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Cinsiyet Tablosu

	Frekans	Yüzde
Erkek	8	88,9
Kadın	1	11,1
Toplam	9	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Sincan ilçesinden araştırmaya katılan kişilerin cinsiyetleri incelendiğinde, bunların % 88,9'unun erkek, geriye kalan % 11,1'inin ise kadın katılımcılardan oluşmakta olduğu görülmektedir.

Tablo 11: Sincan İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Yaş Tablosu

	Frekans	Yüzde
15-20	3	33,3
21-30	2	22,2
31-35	1	11,1
41-45	1	11,1
46-50	2	22,2
Toplam	9	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Sincan ilçesinden araştırmaya katılan kişilerin yaş dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 33,3'ünün 15 ile 20 yaş arasında, % 22,2'sinin 21 ile 30 yaş arasında, %11,1'inin 31 ile 35 yaş arasında, , %11,1'inin 41 ile 45 yaş arasında, % 22,2'sinin ise 46 ile 50 yaş arasında olduğu görülmektedir

Tablo 12: Sincan İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Eğitim Durumu Tablosu

	Frekans	Yüzde
Ortaokul Mezunu	3	33,3
Lise Mezunu	3	33,3
Yüksek Lisans	3	33,3
Toplam	9	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Sincan ilçesinden araştırmaya katılan kişilerin eğitim durumu dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 33,3'lük yüzdelerle ortaokul mezunu, lise mezunu ve üniversite/Yüksek lisans mezunu olduğu görülmektedir.

Tablo 13: Sincan İlçesinden Araştırmaya Katılan Kadın Bireylerin Eğitim Durumu Tablosu

	Frekans	Yüzde
Okur Yazar Değil	1	11,1
İlkokul Mezunu	2	22,2
Lise Mezunu	4	44,4
Lisans Mezunu	1	11,1
Yüksek Lisans	1	11,1
Toplam	9	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Sincan ilçesinden araştırmaya katılan kadın bireylerin eğitim dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 11,1'i okur yazar değil, % 22,2'si ilköğretim mezunu, % 44,4'ü lise mezunu, %11,1'i lisans mezunu, %11,1'i ise yüksek lisans mezunudur.

Tablo 14: Sincan İlçesinden Araştırmaya Katılan Erkek Bireylerin Eğitim Durumu Tablosu

	Frekans	Yüzde
İlkokul Mezunu	2	22,2
Lise Mezunu	4	44,4
Yüksek Lisans	2	22,2
Doktora	1	11,1
Toplam	9	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Sincan ilçesinden araştırmaya katılan erkek bireylerin eğitim dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 22,2'si ilkokul mezunu, % 44,4'ü lise mezunu, %11,1'i doktora mezunu, , %22,2'i ise yüksek lisans mezunudur.

Tablo 15: Sincan İlçesinde Araştırma Katılan Erkek Bireylerin Meslek Durum Tablosu

	Frekans	Yüzde
Ünvanlı memur	2	22,2
Vasıfsız İşçi	3	33,3
Vasıflı İşçi	2	22,2
Diğer	2	22,2
Toplam	9	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Sincan ilçesinden araştırmaya katılan erkek bireylerin mesleki durum dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 22,2'lik eşit yüzdelere ile ünvanlı memur, vasıflı işçi ve diğer meslek kategorileri eşit dağılmış olup, geriye kalan % 33,3'lük bir yüzde ise vasıfsız işçi unvanının da çalışmaktadır.

Tablo 16: Sincan İlçesinde Araştırmaya Katılan Kadın Bireylerin Mesleki Durum Tablosu

	Frekans	Yüzde
Düz Memur	1	11,1
Vasıfsız İşçi	1	11,1
Diğer	7	77,8
Toplam	9	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Sincan ilçesinden araştırmaya katılan kadın bireylerin mesleki durum dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 11,1'i düz memur, %11,1'i vasıfsız işçi ve geriye kalan % 77,8'lik büyük bir kesim ise diğer mesleki kategorilerde mesleklerini yapmakta olduklarını bildirmişlerdir.

4.3. Ankara İli Gölbaşı İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Demografik Özellikleri

Tablo 17: Gölbaşı İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Cinsiyet Dağılım Tablosu

	Frekans	Yüzde
Erkek	11	64,7
Kadın	6	35,3
Toplam	17	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Gölbaşı ilçesinden araştırmaya katılan kişilerin cinsiyetleri incelendiğinde, bunların % 64,7'inin erkek, geriye kalan % 35,3'ünün ise kadın katılımcılardan oluşmakta olduğu görülmektedir.

Tablo 18: Gölbaşı İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Yaş Dağılım Tablosu

	Frekans	Yüzde
15-20	4	23,5
21-30	6	35,3
36-40	4	23,5
41-45	2	11,8
51-55	1	5,9
Toplam	17	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Gölbaşı ilçesinden araştırmaya katılan kişilerin yaş dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 23,5'inin 15 ile 20 yaş arasında, % 35,3'ünün 21 ile 30 yaş arasında, % 23,5'inin 36 ile 40 yaş arasında, % 11,8'inin 41 ile 45 yaş arasında, % 5,9'unun ise 51 ile 55 yaş arasında olduğu görülmektedir.

Tablo 19: Gölbaşı İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Eğitim Durumu Tablosu

	Frekans	Yüzde
Ortaokul Mezunu	2	11,8
Lise Mezunu	4	23,5
Lisans Mezunu	3	17,6
Yüksek Lisans	6	35,3
Doktora	2	11,8
Toplam	17	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Gölbaşı ilçesinden araştırmaya katılan kişilerin eğitim durumu dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 11,8'inin ortaokul mezunu, % 23,5'inin lise mezunu, % 17,6'nın lisans mezunu, % 35,3'ünün yüksek lisans mezunu ve geriye kalan % 11,8'lik bir yüzdenin ise doktora mezunu oldukları görülmektedir.

Tablo 20: Gölbaşı İlçesinde Araştırmaya Katılan Kadın Bireylerin Eğitim Durum Tablosu

	Frekans	Yüzde
Okur Yazar Değil	3	17,6
İlkokul Mezunu	2	11,8
Lise Mezunu	6	35,3
Lisans Mezunu	2	11,8
Yüksek Lisans	4	23,5
Toplam	17	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Gölbaşı ilçesinden araştırmaya katılan kadın bireylerin eğitim dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 17,6'nın okuryazar değil, % 11,8'inin ilkokul mezunu, % 35,3'ünün lise mezunu, %11,8'inin lisans mezunu, % 23,5'inin ise yüksek lisans mezunudur.

Tablo 21: Gölbaşı İlçesinde Araştırmaya Katılan Erkek Bireylerin Eğitim Durum Tablosu

	Frekans	Yüzde
İlkokul Mezunu	2	11,8
Lise Mezunu	6	35,3
Lisans Mezunu	2	11,8
Yüksek Lisans	5	29,4
Okur Yazar	1	5,9
Okur Yazar Değil	1	5,9
Toplam	17	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Gölbaşı ilçesinden araştırmaya katılan erkek bireylerin eğitim dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 11,8'inin ilkokul mezunu, % 35,3'ü lise mezunu, %11,8'i lisans mezunu, %29,4'ü yüksek lisans mezunu

olup, % 5,9'luk yüzdeler dilimlere de okuyamaz olan ve okuyamaz olmayan erkek bireylerin olduğu görülmektedir.

Tablo 22: Gölbaşı İlçesinde Araştırmaya Katılan Erkek Bireylerin Mesleki Durum Tablosu

	Frekans	Yüzde
Ünvanlı memur	2	11,8
Düz Memur	1	5,9
Vasıfsız İşçi	1	5,9
Zanaatkar	2	11,8
Esnaf	4	23,5
Serbest Meslek	2	11,8
Diğer	5	29,4
Toplam	17	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Gölbaşı ilçesinden araştırmaya katılan erkek bireylerin mesleki durum dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 11,8'i unvanlı memur, % 5,9'u düz memur, % 5,9'u vasıfsız işçi, % 11,8'i zanaatkâr, % 23,5'i esnaf, % 11,8'i ise serbest meslek grubunda yer almıştır.

Tablo 23: Gölbaşı İlçesinde Araştırmaya Katılan Kadın Bireylerin Mesleki Durum Tablosu

	Frekans	Yüzde
Esnaf	1	5,9
Diğer	16	94,1
Toplam	17	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Gölbaşı ilçesinden araştırmaya katılan kadın bireylerin mesleki durum dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 5,9'u esnaf,

geriye kalan ve büyük bir yüzde olan % 94,1'lik kısım ise diğer meslek gruplarını oluşturmaktadır.

4.4 Ankara İli Keçiören İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Demografik Özellikleri

Tablo 24: Keçiören İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Cinsiyet Dağılım Tablosu

	Frekans	Yüzde
Erkek	7	53,8
Kadın	6	46,2
Toplam	13	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Keçiören ilçesinden araştırmaya katılan kişilerin cinsiyetleri incelendiğinde, bunların % 53,8'inin erkek, geriye kalan % 46,2'sinin ise kadın katılımcılardan oluşmakta olduğu görülmektedir.

Tablo 25: Keçiören İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Yaş Dağılım Tablosu

	Frekans	Yüzde
15-20	1	7,7
21-30	5	38,5
31-35	3	23,1
36-40	1	7,7
41-45	1	7,7
51-55	1	7,7
56-60	1	7,7
Toplam	13	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Keçiören ilçesinden araştırmaya katılan kişilerin yaş dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 7,7'inin 15 ile 20 yaş arasında, %

38,5'inin 21 ile 30 yaş arasında, % 23,1'i 31 ile 35 yaş arasında, % 7,7'inin 36 ile 40 yaş arasında, , % 7,7'inin 41 ile 45 yaş arasında, % 7,7'inin 51 ile 55 yaş arasında, % 7,7'inin ise 56 ile 60 yaş arasında olduğu görülmektedir.

Tablo 26: Keçiören İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Eğitim Durumu Tablosu

	Frekans	Yüzde
Ortaokul Mezunu	1	9,7
Lise Mezunu	6	48,2
Lisans Mezunu	1	9,7
Yüksek Lisans	4	32,8
Toplam	13	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Keçiören ilçesinden araştırmaya katılan kişilerin eğitim durumu dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 9,7'inin ortaokul mezunu, % 48,2'inin lise mezunu, % 9,7'inin lisans mezunu, % 32,8'inin yüksek lisans mezunu oldukları görülmektedir.

Tablo 27: Keçiören İlçesinde Araştırmaya Katılan Kadın Bireylerin Eğitim Durum Tablosu

	Frekans	Yüzde
Okur Yazar Değil	1	7,7
Lise Mezunu	6	46,2
Lisans Mezunu	3	23,1
Yüksek Lisans	3	23,1
Toplam	13	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Keçiören ilçesinden araştırmaya katılan kadın bireylerin eğitim dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 7,7'si okuryazar değil, % 46,2'si lise mezunu, % 23,1'i lisans mezunu, % 23,1'i ise yüksek lisans mezunudur.

Tablo 28: Keçiören İlçesinde Araştırmaya Katılan Erkek Bireylerin Eğitim Durum Tablosu

	Frekans	Yüzde
İlkokul Mezunu	1	7,7
Lise Mezunu	4	30,8
Lisans Mezunu	2	15,4
Yüksek Lisans	4	30,8
Doktora	1	7,7
Okur Yazar	1	7,7
Toplam	13	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Keçiören ilçesinden araştırmaya katılan erkek bireylerin eğitim dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 7,7'inin ilkokul mezunu, % 30,8'inin lise mezunu, %15,4'ünün lisans mezunu, % 30,8'inin yüksek lisans mezunu olup, % 7,7'inin doktora mezunu ve son olarak % 7,7'inin ise okuryazar olduğu görülmektedir.

Tablo 29: Keçiören İlçesinde Araştırmaya Katılan Erkek Bireylerin Mesleki Durum Tablosu

	Frekans	Yüzde
Ünvanlı memur	1	7,7
Düz Memur	2	15,4
Vasıfsız İşçi	2	15,4
Vasıflı İşçi	2	15,4
Zanaatkâr	1	7,7
Esnaf	1	7,7
Serbest Meslek	1	7,7
Diğer	3	23,1
Toplam	13	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Keçiören ilçesinden araştırmaya katılan erkek bireylerin mesleki durum dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 7,7'i unvanlı memur, % 15,4'ü düz memur, % 15,4'ü vasıfsız işçi, % 15,4'ü vasıflı işçi, % 7,7'si zanaatkâr, % 7,7'si esnaf, % 7,7'si serbest meslek, geriye kalan % 23,1'i ise diğer meslek gruplarında yer almıştır.

Tablo 30: Keçiören İlçesinde Araştırmaya Katılan Kadın Bireylerin Mesleki Durum Tablosu

	Frekans	Yüzde
Zanaatkâr	1	7,7
Diğer	11	84,6
Serbest Meslek	1	7,7
Toplam	13	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Keçiören ilçesinden araştırmaya katılan kadın bireylerin mesleki durum dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 7,7'si zanaatkâr, % 84,6'ı diğer meslek gruplarında yer alırken, % 7,7'si ise serbest meslek kategorisinde yer almaktadır.

4.5. Ankara İli Çankaya İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Demografik Özellikleri

Tablo 31: Çankaya İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Cinsiyet Dağılım Tablosu

	Frekans	Yüzde
Erkek	5	62,5
Kadın	3	37,5
Toplam	13	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Çankaya ilçesinden araştırmaya katılan kişilerin cinsiyetleri incelendiğinde, bunların % 62,5'inin erkek, geriye kalan % 37,5'sinin ise kadın katılımcılardan oluşmakta olduğu görülmektedir.

Tablo 32: Çankaya İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Yaş Dağılım Tablosu

	Frekans	Yüzde
31-35	3	43,1
41-45	1	17,7
46-50	1	7,7
56-60	2	35,4
61 Yaş Ve Üstü	1	17,7
Toplam	13	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Çankaya ilçesinden araştırmaya katılan kişilerin yaş dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 43,1'i 31 ile 35 yaş arasında, % 17,7'inin 41 ile 45 yaş arasında, % 35,4'ünün 56 ile 60 yaş arasında, %17,7'inin ise 61 yaş ve üzeri olduğu görülmektedir.

Tablo 33: Çankaya İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Eğitim Durumunu Tablosu

	Frekans	Yüzde
Ortaokul Mezunu	1	17,7
Lise Mezunu	2	25,4
Lisans Mezunu	1	17,7
Yüksek Lisans	3	43,1
Doktora	1	7,7
Total	13	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Çankaya ilçesinden araştırmaya katılan kişilerin eğitim durumu dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 17,7'inin ortaokul mezunu, % 25,4'ünün lise mezunu, % 17,7'inin lisans mezunu, % 43,1'inin yüksek lisans mezunu, % 7,7'inin ise doktora mezunu oldukları görülmektedir.

Tablo 34: Çankaya İlçesinde Araştırmaya Katılan Kadın Bireylerin Eğitim Durum Tablosu

	Frekans	Yüzde
Okur Yazar Değil	2	25,4
Lise Mezunu	4	30,8
Lisans Mezunu	1	27,7
Doktora	1	27,7
Toplam	13	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Çankaya ilçesinden araştırmaya katılan kadın bireylerin eğitim dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 25,4'ü okuryazar değil, % 30,8'i lise mezunu, % 27,7'si lisans mezunu, % 27,7'si ise doktora mezunudur.

Tablo 35: Çankaya İlçesinde Araştırmaya Katılan Erkek Bireylerin Eğitim Durum Tablosu

	Frekans	Yüzde
Lise Mezunu	5	38,5
Doktora	2	15,4
Okur Yazar	1	7,7
Toplam	13	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Çankaya ilçesinden araştırmaya katılan erkek bireylerin eğitim dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 38,5'i lise mezunu, % 15,4'ü doktora mezunu ve son olarak % 7,7'inin ise okuryazar olduğu görülmektedir.

Tablo 36: Çankaya İlçesinde Araştırmaya Katılan Erkek Bireylerin Meslek Durum Tablosu

	Frekans	Yüzde
Ünvanlı memur	2	15,4
Düz Memur	1	7,7
Vasıflı İşçi	3	23,1
Esnaf	1	7,7
Diğer	1	7,7
Toplam	13	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Çankaya ilçesinden araştırmaya katılan erkek bireylerin mesleki durum dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 15,4'ü ünvanlı memur, % 7,7'si düz memur, % 23,1'i vasıflı işçi, % 7,7'si esnaf, % 7,7'si ise diğer meslek gruplarında yer almıştır.

Tablo 37: Çankaya İlçesinde Araştırmaya Katılan Kadın Bireylerin Mesleki Durum Tablosu

	Frekans	Yüzde
Ünvanlı memur	1	26,2
Diğer	7	73,8
Toplam	13	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Çankaya ilçesinden araştırmaya katılan kadın bireylerin mesleki durum dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 26,2'si ünvanlı memur, geriye kalan % 73,8'i ise diğer meslek gruplarında yer almaktadırlar.

4.6. Ankara İli Etimesgut İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Demografik Özellikleri

Tablo 38: Etimesgut İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Cinsiyet Dağılım Tablosu

	Frekans	Yüzde
Erkek	7	77,7
Kadın	2	22,2
Toplam	9	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Etimesgut ilçesinden araştırmaya katılan kişilerin cinsiyetleri incelendiğinde, bunların % 77,7'inin erkek, geriye kalan % 22,2'sinin ise kadın katılımcılardan oluşmakta olduğu görülmektedir.

Tablo 39: Etimesgut İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Yaş Dağılım Tablosu

	Frekans	Yüzde
15-20	2	22,2
21-30	7	77,7
Toplam	9	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Etimesgut ilçesinden araştırmaya katılan kişilerin yaş dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 22,2'si 15 ile 20 yaş arasında, %77,7'si ise 21 ile 30 yaş arasında olduğu görülmektedir.

Tablo 40: Etimesgut İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Eğitim Durum Tablosu

	Frekans	Yüzde
Lise Mezunu	7	77,7
Lisans Mezunu	1	11,1
Yüksek Lisans	1	11,1
Toplam	9	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Etimesgut ilçesinden araştırmaya katılan kişilerin eğitim durumu dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 77,7'inin lise mezunu, % 11,1'i lisans mezunu, % 11,1'inin yüksek lisans mezunu oldukları görülmektedir.

Tablo 41: Etimesgut İlçesinde Araştırmaya Katılan Kadın Bireylerin Eğitim Durum Tablosu

	Frekans	Yüzde
İlkokul Mezunu	1	11,1
Lise Mezunu	2	22,2
Lisans Mezunu	1	11,1
Yüksek Lisans	3	33,3
Doktora	1	11,1
Okur Yazar	1	11,1
Toplam	9	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Etimesgut ilçesinden araştırmaya katılan kadın bireylerin eğitim dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 11,1'i ilkokul mezunu, % 22,2'si lise mezunu, % 11,1'i lisans mezunu, % 33,3'ü yüksek lisans mezunu, % 11,1'i doktora mezunu ve %11,1'i okuryazardır.

Tablo 42: Etimesgut İlçesinde Araştırmaya Katılan Erkek Bireylerin Eğitim Durum Tablosu

	Frekans	Yüzde
Lise Mezunu	1	11,1
Lisans Mezunu	3	33,3
Yüksek Lisans	5	55,5
Toplam	9	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Etimesgut ilçesinden araştırmaya katılan erkek bireylerin eğitim dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 11,1'i lise mezunu, % 33,3'ü lisans mezunu ve son olarak % 55,5'inin ise yüksek lisans mezunu olduğu görülmektedir.

Tablo 43: Etimesgut İlçesinde Araştırmaya Katılan Erkek Bireylerin Meslek Durum Tablosu

	Frekans	Yüzde
Ünvanlı memur	5	55,5
Zanaatkâr	2	22,2
Esnaf	2	22,2
Toplam	9	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Etimesgut ilçesinden araştırmaya katılan erkek bireylerin mesleki durum dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 55,5'i unvanlı memur, % 22,2'si esnaf, % 22,2'si ise diğer zanaatkârdır.

Tablo 44: Etimesgut İlçesinde Araştırmaya Katılan Kadın Bireylerin Mesleki Durum Tablosu

	Frekans	Yüzde
Ünvanlı memur	3	33,3
Diğer	6	66,6
Toplam	9	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Etimesgut ilçesinden araştırmaya katılan kadın bireylerin mesleki durum dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 33,3'ü ünvanlı memur, geriye kalan % 66,6'sı ise diğer meslek gruplarında yer almaktadırlar.

4.7. Ankara İli Mamak İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Demografik Özellikleri

Tablo 45: Mamak İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Cinsiyet Dağılım Tablosu

	Frekans	Yüzde
Erkek	7	87,5
Kadın	1	12,5
Toplam	8	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Mamak ilçesinden araştırmaya katılan kişilerin cinsiyetleri incelendiğinde, bunların % 87,5'inin erkek, geriye kalan % 12,5'inin ise kadın katılımcılardan oluşmakta olduğu görülmektedir.

Tablo 46: Mamak İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Yaş Dağılım Tablosu

	Frekans	Yüzde
15-20	2	25,0
21-30	3	37,5
31-35	2	25,0
36-40	1	12,5
Toplam	8	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Mamak ilçesinden araştırmaya katılan kişilerin yaş dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 25,0'i 15 ile 20 yaş arasında, % 37,5'i ise 21 ile 30 yaş arasında, % 25,0'i 31 ile 35 yaş arasında, % 12,5'i ise 36 ile 40 yaş arasında olduğu görülmektedir.

Tablo 47: Mamak İlçesinde Araştırmaya Katılan Bireylerin Eğitim Durumu Tablosu

	Frekans	Yüzde
Ortaokul Mezunu	1	12,5
Lise Mezunu	5	62,5
Yüksek Lisans	2	25,0
Toplam	8	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Mamak ilçesinden araştırmaya katılan kişilerin eğitim durumu dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 12,5'i ortaokul mezunu, % 62,5'i lise mezunu, % 25,0'i yüksek lisans mezunu oldukları görülmektedir.

Tablo 48: : Mamak İlçesinde Araştırmaya Katılan Kadın Bireylerin Eğitim Durum Tablosu

	Frekans	Yüzde
Okur Yazar Değil	2	25,0
İlkokul Mezunu	1	12,5
Lise Mezunu	1	12,5
Yüksek Lisans	3	37,5
Okur Yazar	1	12,5
Toplam	8	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Mamak ilçesinden araştırmaya katılan kadın bireylerin eğitim dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, %25,0'i okuryazar değil, % 12,5'i ilkokul mezunu, % 12,5'i lise mezunu, % 37,5'i yüksek lisans mezunu ve %12,5'i ise okuryazardır.

Tablo 49: Mamak İlçesinde Araştırmaya Katılan Erkek Bireylerin Eğitim Durum Tablosu

	Frekans	Yüzde
İlkokul Mezunu	2	25,0
Lise Mezunu	1	12,5
Yüksek Lisans	4	50,0
Okur Yazar	1	12,5
Toplam	8	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Mamak ilçesinden araştırmaya katılan erkek bireylerin eğitim dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 25,0'i ilkokul mezunu, % 12,5'i lise mezunu, % 50,0'sinin yüksek lisans mezunu ve % 12,5'i ise okuryazar olduğu görülmektedir.

Tablo 50: Mamak İlçesinde Araştırmaya Katılan Erkek Bireylerin Meslek Durum Tablosu

	Frekans	Yüzde
Ünvanlı memur	1	12,5
Düz Memur	1	12,5
Vasıflı İşçi	5	62,5
Diğer	1	12,5
Toplam	8	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Mamak ilçesinden araştırmaya katılan erkek bireylerin mesleki durum dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 12,5'i unvanlı memur, % 12,5'i düz memur, % 62,5'i vasıflı işçi ve %12,5'i ise diğer meslek kategorisinde yer almaktadır.

Tablo 51: Mamak İlçesinde Araştırmaya Katılan Kadın Bireylerin Mesleki Durum Tablosu

	Frekans	Yüzde
Ünvanlı memur	2	25,0
Vasıfsız İşçi	1	12,5
Diğer	5	62,5
Toplam	8	100,0

Tabloya bakıldığında Ankara ili Mamak ilçesinden araştırmaya katılan kadın bireylerin mesleki durum dağılımları görülmektedir. Bundan hareketle, % 25,0'i ünvanlı memur, % 12,5'i vasıfsız işçi ve geriye kalan %62,5'i ise diğer meslek gruplarında yer almaktadırlar.

4.8. Araştırmaya Katılan Bireylerin İlçelere Göre Dağılım Tabloları

Tablo 52: Ankara ili Sincan ilçesi memnuniyet düzey frekans tablosu

	Evet	Hayır	Kısmen
Kurs başında öğretmen kursun amacı, kapsamı ve etkinliklerine yönelik açıklamalar yaptı mı?	% 100 (9 kişi)	% 0	% 0
Kursta size anlatılan konuları anlamakta ve uygulamakta zorlandınız mı?	% 0	% 22,2 (2 kişi)	% 77,8 (7 kişi)
Aldığınız bu eğitimin sonunda Halk Eğitimi Merkezinde görev alan bağlama öğretmenin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?	% 100 (9 kişi)	% 0	% 0
Halk Eğitim Merkezi yönetici ve eğiticileri dışında kalan diğer personel de işlerinizi kolaylaştırmak için size yardımcı oldu mu?	% 66,7 (6 kişi)	% 33,3 (3 kişi)	% 0
Almış olduğunuz kursun daha iyi iş görmesini sağlamak bakımından yönetici ve eğiticilerin yeterince çalıştıklarını gözlediniz mi?	% 77,8 (7 kişi)	% 22,2 (2 kişi)	% 0
Halk Eğitimi Merkezi bünyesinde bağlama kursu aldığınız sınıf ortamındaki sosyal ilişkiler sizi memnun etti mi?	% 100 (9 kişi)	% 0	% 0
Halk Eğitimi Merkezi bünyesinde aldığınız bağlama eğitimi aldığınız fiziki ortam sizi memnun etti mi?	% 77,8 (7 kişi)	% 11,1 (1 kişi)	% 11,1 (1 kişi)
Halk Eğitimi Merkezi bünyesinde aldığınız bağlama eğitimi sizi memnun etti mi?	% 100 (9 kişi)	% 0	% 0
Halk Eğitimi Merkezinde almış olduğunuz bağlama kursunun sizin beklentilerinizi karşıladığını düşünüyor musunuz?	% 77,8 (7 kişi)	% 22,2 (2 kişi)	% 0
Halk Eğitimi Merkezinde aldığınız bağlama eğitimi, eğitim ve çalışma hayatınıza katkı sağlayacak mı?	% 22,2 (2 kişi)	% 55,6 (5 kişi)	% 22,2 (2 kişi)
Eğitim aldığınız Halk Eğitimi Merkezinde yeterince sosyal ve kültürel faaliyetler düzenleniyor mu?	% 66,7 (6 kişi)	% 22,2 (2 kişi)	% 11,1 (1 kişi)
Halk Eğitimi Merkezlerinde açılan diğer kurs ve etkinliklere katılmak ister misiniz?	% 88,9 (8 kişi)	% 11,1 (1 kişi)	% 0
Halk Eğitimi Merkezinden aldığınız bağlama eğitimi amacınızı gerçekleştirdi mi?	% 100 (9 kişi)	0	% 0
Kurs sonunda bağlama çalımını konusunda kendinize olan güveniniz arttı mı?	% 100 (9 kişi)	% 0	% 0
Kurs sonunda bağlamaya karşı ilginiz arttı mı?	% 100 (9 kişi)	% 0	% 0
Halk Eğitimi Merkezinden aldığınız bağlama kursunu yakınlarınıza ve diğer kişilere tavsiye etmeyi düşünüyor musunuz?	% 100 (9 kişi)	% 0	% 0

Ankara ili Sincan ilçesinde araştırmaya katılan 9 bireyin memnuniyetleri incelendiğinde bireylerin kurstan büyük ölçüde memnun oldukları görülmektedir. Araştırmaya katılan bireylerin memnuniyet düzeylerin incelendiğinde “Halk Eğitimi Merkezinde aldığımız bağlama eğitimi, eğitim ve çalışma hayatınıza katkı sağlayacak mı?” soruna olumsuz yanıt verdikleri görülmektedir.

Tablo 53: Ankara ili Gölbaşı ilçesi memnuniyet düzey frekans tablosu

	Evet	Hayır	Kısmen
Kurs başında öğretmen kursun amacı, kapsamı ve etkinliklerine yönelik açıklamalar yaptı mı?	% 100 (18 kişi)	% 0	% 0
Kursta size anlatılan konuları anlamakta ve uygulamakta zorlandınız mı?	% 5,6 (1 kişi)	% 22,2 (4 kişi)	% 72,2 (13 kişi)
Aldığınız bu eğitimin sonunda Halk Eğitimi Merkezinde görev alan bağlama öğretmenin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?	% 88,9 (16 kişi)	% 5,6 (1 kişi)	% 5,6 (1 kişi)
Halk Eğitim Merkezi yönetici ve eğiticileri dışında kalan diğer personel de işlerinizi kolaylaştırmak için size yardımcı oldu mu?	% 77,8 (14 kişi)	% 16,7 (3 kişi)	% 5,6 (1 kişi)
Almış olduğunuz kursun daha iyi iş görmesini sağlamak bakımından yönetici ve eğiticilerin yeterince çalıştıklarını gözlediniz mi?	% 94,4 (17 kişi)	% 5,6 (1 kişi)	% 0
Halk Eğitimi Merkezi bünyesinde bağlama kursu aldığımız sınıf ortamındaki sosyal ilişkiler sizi memnun etti mi?	% 83,3 (15 kişi)	% 16,7 (3 kişi)	% 0
Halk Eğitimi Merkezi bünyesinde aldığımız bağlama eğitimi aldığımız fiziki ortam sizi memnun etti mi?	% 83,3 (15 kişi)	% 5,6 (1 kişi)	% 11,1 (2 kişi)
Halk Eğitimi Merkezi bünyesinde aldığımız bağlama eğitimi sizi memnun etti mi?	% 100 (18 kişi)	% 0	% 0
Halk Eğitimi Merkezinde almış olduğunuz bağlama kursunun sizin beklentilerinizi karşıladığını düşünüyor musunuz?	% 83,3 (15 kişi)	% 16,7 (3 kişi)	% 0
Halk Eğitimi Merkezinde aldığımız bağlama eğitimi, eğitim ve çalışma hayatınıza katkı sağlayacak mı?	% 44,4 (8 kişi)	% 38,9 (7 kişi)	% 16,7 (3 kişi)
Eğitim aldığınız Halk Eğitimi Merkezinde yeterince sosyal ve kültürel faaliyetler düzenleniyor mu?	% 44,4 (8 kişi)	% 55,6 (10 kişi)	% 0
Halk Eğitimi Merkezlerinde açılan diğer kurs ve etkinliklere katılmak ister misiniz?	% 77,8 (14 kişi)	% 5,6 (1 kişi)	% 16,7 (3 kişi)
Halk Eğitimi Merkezinden aldığımız bağlama eğitimi amacınızı gerçekleştirdi mi?	% 83,3 (15 kişi)	% 16,7 (3 kişi)	% 0
Kurs sonunda bağlama çalım konusunda kendinize olan güveniniz arttı mı?	% 83,3 (15 kişi)	% 16,7 (3 kişi)	% 0
Kurs sonunda bağlamaya karşı ilginiz arttı mı?	% 94,4 (17 kişi)	% 5,6 (1 kişi)	% 0
Halk Eğitimi Merkezinden aldığımız bağlama kursunu yakınlarınıza ve diğer kişilere tavsiye etmeyi düşünüyor musunuz?	% 100 (18 kişi)	% 0	% 0

Ankara ili Gölbaşı ilçesi memnuniyet düzeyi frekans tablosu incelendiğinde araştırmaya katılan katılımcıların büyük oranda memnun oldukları gözlenmektedir. Araştırmaya katılan bireylerin büyük oranda olumsuz yanıt verdikleri soru “Eğitim aldığınız Halk Eğitimi Merkezinde yeterince sosyal ve kültürel faaliyetler düzenleniyor mu?” dir. Bunun haricinde katılımcıların memnuniyet düzeyleri olumlu olarak gözlenmektedir.

Tablo 54: Ankara ili Keçiören ilçesi memnuniyet düzey frekansları

	Evet	Hayır	Kısmen
Kurs başında öğretmen kursun amacı, kapsamı ve etkinliklerine yönelik açıklamalar yaptı mı?	% 100 (13 kişi)	% 0	% 0
Kursta size anlatılan konuları anlamakta ve uygulamakta zorlandınız mı?	% 23,1 (3 kişi)	% 46,2 (6 kişi)	% 30,8 (4 kişi)
Aldığınız bu eğitimin sonunda Halk Eğitimi Merkezinde görev alan bağlama öğretmenin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?	% 100 (13 kişi)	% 0	% 0
Halk Eğitim Merkezi yönetici ve eğiticileri dışında kalan diğer personel de işlerinizi kolaylaştırmak için size yardımcı oldu mu?	% 76,9 (10 kişi)	% 23,1 (3 kişi)	% 0
Almış olduğunuz kursun daha iyi iş görmesini sağlamak bakımından yönetici ve eğiticilerin yeterince çalıştıklarını gözlediniz mi?	% 86,4 (11 kişi)	% 15,4 (2 kişi)	% 0
Halk Eğitimi Merkezi bünyesinde bağlama kursu aldığınız sınıf ortamındaki sosyal ilişkiler sizi memnun etti mi?	% 92,3 (12 kişi)	% 7,7 (1 kişi)	% 0
Halk Eğitimi Merkezi bünyesinde aldığımız bağlama eğitimi aldığımız fiziki ortam sizi memnun etti mi?	% 92,3 (12 kişi)	% 7,7 (1 kişi)	% 0
Halk Eğitimi Merkezi bünyesinde aldığımız bağlama eğitimi sizi memnun etti mi?	% 100 (13 kişi)	% 0	% 0
Halk Eğitimi Merkezinde almış olduğunuz bağlama kursunun sizin beklentilerinizi karşıladığını düşünüyor musunuz?	% 92,3 (12 kişi)	% 7,7 (1 kişi)	% 0
Halk Eğitimi Merkezinde aldığınız bağlama eğitimi, eğitim ve çalışma hayatınıza katkı sağlayacak mı?	% 30,8 (4 kişi)	% 38,5 (5 kişi)	% 30,8 (4 kişi)
Eğitim aldığınız Halk Eğitimi Merkezinde yeterince sosyal ve kültürel faaliyetler düzenleniyor mu?	% 30,8 (4 kişi)	% 38,5 (5 kişi)	% 30,8 (4 kişi)
Halk Eğitimi Merkezlerinde açılan diğer kurs ve etkinliklere katılmak ister misiniz?	% 76,9 (10 kişi)	% 23,1 (3 kişi)	% 0
Halk Eğitimi Merkezinden aldığımız bağlama eğitimi amacınızı gerçekleştirdi mi?	% 69,2 (9 kişi)	% 30,8 (4 kişi)	% 0
Kurs sonunda bağlama çalımını konusunda kendinize olan güveniniz arttı mı?	% 76,9 (10 kişi)	% 23,1 (3 kişi)	% 0
Kurs sonunda bağlamaya karşı ilginiz arttı mı?	% 92,3 (12 kişi)	% 7,7 (1 kişi)	% 0
Halk Eğitimi Merkezinden aldığımız bağlama kursunu yakınlarınıza ve diğer kişilere tavsiye etmeyi düşünüyor musunuz?	% 92,3 (12 kişi)	% 7,7 (1 kişi)	% 0

Ankara ili Keçiören ilçesinde araştırmaya katılan bireylerin memnuniyet düzeyleri incelendiğinde araştırmaya katılan bireylerin büyük ölçüde kurslardan memnun oldukları gözlenmektedir. Araştırmaya katılan bireylerden sadece iki soruya olumsuz yanıt verdikleri gözlenmektedir.

Tablo 55: Ankara ili Çankaya ilçesi memnuniyet düzey frekansları

	Evet	Hayır	Kısmen
Kurs başında öğretmen kursun amacı, kapsamı ve etkinliklerine yönelik açıklamalar yaptı mı?	% 100 (8 kişi)	% 0	% 0
Kursta size anlatılan konuları anlamakta ve uygulamakta zorlandınız mı?	% 0	% 50 (4 kişi)	% 50 (4 kişi)
Aldığınız bu eğitimin sonunda Halk Eğitimi Merkezinde görev alan bağlama öğretmeninin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?	% 100 (8 kişi)	% 0	% 0
Halk Eğitim Merkezi yönetici ve eğiticileri dışında kalan diğer personel de işlerinizi kolaylaştırmak için size yardımcı oldu mu?	% 87,5 (7 kişi)	% 12,5 (1 kişi)	% 0
Almış olduğunuz kursun daha iyi iş görmesini sağlamak bakımından yönetici ve eğiticilerin yeterince çalıştıklarını gözlediniz mi?	% 100 (8 kişi)	% 0	% 0
Halk Eğitimi Merkezi bünyesinde bağlama kursu aldığınız sınıf ortamındaki sosyal ilişkiler sizi memnun etti mi?	% 100 (8 kişi)	% 0	% 0
Halk Eğitimi Merkezi bünyesinde aldığınız bağlama eğitimi aldığınız fiziki ortam sizi memnun etti mi?	% 50 (4 kişi)	% 50 (4 kişi)	% 0
Halk Eğitimi Merkezi bünyesinde aldığınız bağlama eğitimi sizi memnun etti mi?	% 87,5 (7 kişi)	% 12,5 (1 kişi)	% 0
Halk Eğitimi Merkezinde almış olduğunuz bağlama kursunun sizin beklentilerinizi karşıladığını düşünüyor musunuz?	% 87,5 (7 kişi)	% 12,5 (1 kişi)	% 0
Halk Eğitimi Merkezinde aldığınız bağlama eğitimi, eğitim ve çalışma hayatınıza katkı sağlayacak mı?	% 37,5 (3 kişi)	% 37,5 (3 kişi)	% 25 (2 kişi)
Eğitim aldığınız Halk Eğitimi Merkezinde yeterince sosyal ve kültürel faaliyetler düzenleniyor mu?	% 50 (4 kişi)	% 50 (4 kişi)	% 0
Halk Eğitimi Merkezlerinde açılan diğer kurs ve etkinliklere katılmak ister misiniz?	% 100 (8 kişi)	% 0	% 0
Halk Eğitimi Merkezinden aldığınız bağlama eğitimi amacınızı gerçekleştirdi mi?	% 87,5 (7 kişi)	% 12,5 (1 kişi)	% 0
Kurs sonunda bağlama çalım konusunda kendinize olan güveniniz arttı mı?	% 100 (8 kişi)	% 0	% 0
Kurs sonunda bağlamaya karşı ilginiz arttı mı?	% 100 (8 kişi)	% 0	% 0
Halk Eğitimi Merkezinden aldığınız bağlama kursunu yakınlarınıza ve diğer kişilere tavsiye etmeyi düşünüyor musunuz?	% 100 (8 kişi)	% 0	% 0

Ankara ili Çankaya ilçesinde araştırmaya katılan bireylerin memnuniyet düzeyleri incelendiğinde araştırmaya katılan bireylerin büyük ölçüde katıldıkları kurslardan memnun oldukları görülmektedir. Diğer ilçelere kıyasla Çankaya ilçesinde menün olmama duru daha az olduğu görülmektedir.

Tablo 56: Ankara ili Etimesgut ilçesi memnuniyet düzey frekansları

	Evet	Hayır	Kısmen
Kurs başında öğretmen kursun amacı, kapsamı ve etkinliklerine yönelik açıklamalar yaptı mı?	% 66,6 (6 kişi)	% 22,2 (2 kişi)	% 11,1 (1 kişi)
Kursta size anlatılan konuları anlamakta ve uygulamakta zorlandınız mı?	% 33,3 (3 kişi)	% 55,5 (5 kişi)	% 11,1 (1 kişi)
Aldığınız bu eğitimin sonunda Halk Eğitimi Merkezinde görev alan bağlama öğretmenin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?	% 77,7 (7 kişi)	% 22,2 (2 kişi)	% 0
Halk Eğitim Merkezi yönetici ve eğiticileri dışında kalan diğer personel de işlerinizi kolaylaştırmak için size yardımcı oldu mu?	% 66,6 (6 kişi)	% 33,3 (3 kişi)	% 0
Almış olduğunuz kursun daha iyi iş görmesini sağlamak bakımından yönetici ve eğiticilerin yeterince çalıştıklarını gözlediniz mi?	% 88,8 (8 kişi)	% 11,1 (1 kişi)	% 0
Halk Eğitimi Merkezi bünyesinde bağlama kursu aldığınız sınıf ortamındaki sosyal ilişkiler sizi memnun etti mi?	% 66,6 (6 kişi)	% 33,3 (3 kişi)	% 0
Halk Eğitimi Merkezi bünyesinde aldığınız bağlama eğitimi aldığınız fiziki ortam sizi memnun etti mi?	% 66,6 (6 kişi)	% 33,3 (3 kişi)	% 0
Halk Eğitimi Merkezi bünyesinde aldığınız bağlama eğitimi sizi memnun etti mi?	% 77,7 (7 kişi)	% 22,2 (2 kişi)	% 0
Halk Eğitimi Merkezinde almış olduğunuz bağlama kursunun sizin beklentilerinizi karşıladığını düşünüyor musunuz?	% 100 (9 kişi)	% 0	% 0
Halk Eğitimi Merkezinde aldığınız bağlama eğitimi, eğitim ve çalışma hayatınıza katkı sağlayacak mı?	% 77,7 (7 kişi)	% 22,2 (2 kişi)	% 0
Eğitim aldığınız Halk Eğitimi Merkezinde yeterince sosyal ve kültürel faaliyetler düzenleniyor mu?	% 77,7 (7 kişi)	% 22,2 (2 kişi)	% 0
Halk Eğitimi Merkezlerinde açılan diğer kurs ve etkinliklere katılmak ister misiniz?	% 44,4 (4 kişi)	% 33,3 (3 kişi)	% 22,2 (2 kişi)
Halk Eğitimi Merkezinden aldığınız bağlama eğitimi amacınızı gerçekleştirdi mi?	% 88,8 (8 kişi)	% 11,1 (1 kişi)	% 0
Kurs sonunda bağlama çalım konusunda kendinize olan güveniniz arttı mı?	% 77,7 (7 kişi)	% 22,2 (2 kişi)	% 0
Kurs sonunda bağlamaya karşı ilginiz arttı mı?	% 100 (9 kişi)	% 0	% 0
Halk Eğitimi Merkezinden aldığınız bağlama kursunu yakınlarınıza ve diğer kişilere tavsiye etmeyi düşünüyor musunuz?	% 100 (9 kişi)	% 0	% 0

Ankara ili ETİMESGUT ilçesinde araştırmaya katılan bireylerin memnuniyet düzeyleri incelendiğinde araştırmaya katılan bireylerin büyük ölçüde katıldıkları

kurslardan memnun oldukları gözlenmektedir. Araştırmaya katılan bireylerin verdikleri cevaplar incelendiğinde sadece 3 soruda kısmen olumsuz cevap verdikleri memnun olmadıkları gözlenmektedir.

Tablo 57: Ankara ili Mamak ilçesi memnuniyet düzey frekansları

	Evet	Hayır	Kısmen
Kurs başında öğretmen kursun amacı, kapsamı ve etkinliklerine yönelik açıklamalar yaptı mı?	% 87,5 (7 kişi)	% 12,5 (1 kişi)	% 0
Kursta size anlatılan konuları anlamakta ve uygulamakta zorlandınız mı?	% 12,5 (1 kişi)	% 37,5 (3 kişi)	% 50 (4 kişi)
Aldığınız bu eğitimin sonunda Halk Eğitimi Merkezinde görev alan bağlama öğretmenin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?	% 100 (8 kişi)	% 0	% 0
Halk Eğitim Merkezi yönetici ve eğiticileri dışında kalan diğer personel de işlerinizi kolaylaştırmak için size yardımcı oldu mu?	% 12,5 (1 kişi)	% 75 (6 kişi)	% 12,5 (1 kişi)
Almış olduğunuz kursun daha iyi iş görmesini sağlamak bakımından yönetici ve eğiticilerin yeterince çalıştıklarını gözlediniz mi?	% 100 (8 kişi)	% 0	% 0
Halk Eğitimi Merkezi bünyesinde bağlama kursu aldığınız sınıf ortamındaki sosyal ilişkiler sizi memnun etti mi?	% 50 (4 kişi)	% 37,5 (3 kişi)	% 12,5 (1 kişi)
Halk Eğitimi Merkezi bünyesinde aldığınız bağlama eğitimi aldığınız fiziki ortam sizi memnun etti mi?	% 0	% 25 (2 kişi)	% 75 (6 kişi)
Halk Eğitimi Merkezi bünyesinde aldığınız bağlama eğitimi sizi memnun etti mi?	% 87,5 (7 kişi)	% 12,5 (1 kişi)	% 0
Halk Eğitimi Merkezinde almış olduğunuz bağlama kursunun sizin beklentilerinizi karşıladığını düşünüyor musunuz?	% 75 (6 kişi)	% 25 (2 kişi)	% 0
Halk Eğitimi Merkezinde aldığınız bağlama eğitimi, eğitim ve çalışma hayatınıza katkı sağlayacak mı?	% 75 (6 kişi)	% 25 (2 kişi)	% 25 (2 kişi)
Eğitim aldığınız Halk Eğitimi Merkezinde yeterince sosyal ve kültürel faaliyetler düzenleniyor mu?	% 50 (4 kişi)	% 37,5 (3 kişi)	% 12,5 (1 kişi)
Halk Eğitimi Merkezlerinde açılan diğer kurs ve etkinliklere katılmak ister misiniz?	% 75 (6 kişi)	% 25 (2 kişi)	% 0
Halk Eğitimi Merkezinden aldığınız bağlama eğitimi amacınızı gerçekleştirdi mi?	% 75 (6 kişi)	% 12,5 (1 kişi)	% 12,5 (1 kişi)
Kurs sonunda bağlama çalım konusunda kendinize olan güveniniz arttı mı?	% 87,5 (7 kişi)	% 12,5 (1 kişi)	% 0
Kurs sonunda bağlamaya karşı ilginiz arttı mı?	% 100 (8 kişi)	% 0	% 0
Halk Eğitimi Merkezinden aldığınız bağlama kursunu yakınlarınıza ve diğer kişilere tavsiye etmeyi düşünüyor musunuz?	% 75 (6 kişi)	% 12,5 (1 kişi)	% 12,5 (1 kişi)

Ankara ili Mamak ilçesinde araştırmaya katılan bireylerin memnuniyet düzeyleri incelendiğinde katıldıkları kurslardan büyük oranda memnun oldukları görülmektedir. Araştırmaya katılan bireylerin kısmı olarak sadece iki soruya olumsuz yanıt verdikleri görülmektedir.

Tablo 58: Gölbaşı ilçesi kursa geliş amacı frekans tablosu

Soru	Kursa geliş amacı
Kişisel gelişimimi artırmak	% 28,6 (2 kişi)
Sosyal faaliyetlerde bulunmak	% 14,3 (1 kişi)
Kursun iş bulmada yardımcı olması	% 0
Mesleki gelişimimi artırmak	% 0
Halen çalıştığım işten başka bir işe girebilmek/başka bir iş kurabilmek	% 14,3 (1 kişi)
Halen çalıştığım işte ilerlemek	% 28,6 (2 kişi)
Ücretsiz olması	% 14,3 (1 kişi)
Diğer	% 0

Ankara ili Gölbaşı ilçesinde araştırmaya katılan bireylerin kursa geliş amaçları incelendiğinde bireylerin kişisel gelişimlerini arttırmak ve çalıştıkları işte ilerlemek için kursa katıldıkları görülmektedir.

Tablo 59: Keçiören ilçesi kursa geliş amacı frekans tablosu

Soru	Kursa geliş amacı
Kişisel gelişimimi artırmak	% 28,6 (2 kişi)
Sosyal faaliyetlerde bulunmak	% 0
Kursun iş bulmada yardımcı olması	% 28,6 (2 kişi)
Mesleki gelişimimi artırmak	% 0
Halen çalıştığım işten başka bir işe girebilmek/başka bir iş kurabilmek	% 0
Halen çalıştığım işte ilerlemek	% 28,6 (2 kişi)
Ücretsiz olması	% 14,3 (1 kişi)
Diğer	% 0

Ankara ili Keçiören ilçesinde araştırmaya katılan bireylerin kursa geliş amaçları incelendiğinde bireylerin kişisel gelişimlerini arttırmak, çalıştıkları işte ilerlemek ve iş bulmada kursların yardımcı olabileceğini düşündükleri için kursa katıldıkları görülmektedir.

Tablo 60: Çankaya ilçesi kursa geliş amacı frekans tablosu

Soru	Kursa geliş amacı
Kişisel gelişimimi artırmak	% 14,3 (1 kişi)
Sosyal faaliyetlerde bulunmak	% 14,3 (1 kişi)
Kursun iş bulmada yardımcı olması	% 28,6 (2 kişi)
Mesleki gelişimimi artırmak	% 0
Halen çalıştığım işten başka bir işe girebilmek/başka bir iş kurabilmek	% 0
Halen çalıştığım işte ilerlemek	% 28,6 (2 kişi)
Ücretsiz olması	% 14,3 (1 kişi)
Diğer	% 0

Ankara ili Çankaya ilçesinde araştırmaya katılan bireylerin kursa geliş amaçları incelendiğinde bireylerin çalıştıkları işte ilerlemek ve iş bulmada kursların yardımcı olabileceğini düşündükleri için kursa katıldıkları görülmektedir.

Tablo 61: Sincan ilçesi kursa geliş amacı frekans tablosu

Soru	Kursa geliş amacı
Kişisel gelişimimi artırmak	% 14,3 (1 kişi)
Sosyal faaliyetlerde bulunmak	% 0
Kursun iş bulmada yardımcı olması	% 28,6 (2 kişi)
Mesleki gelişimimi artırmak	% 0
Halen çalıştığım işten başka bir işe girebilmek/başka bir iş kurabilmek	% 14,3 (1 kişi)
Halen çalıştığım işte ilerlemek	% 28,6 (2 kişi)
Ücretsiz olması	% 14,3 (1 kişi)
Diğer	% 0

Ankara ili Sincan ilçesinde araştırmaya katılan bireylerin kursa geliş amaçları incelendiğinde bireylerin çalıştıkları işte ilerlemek ve iş bulmada kursların yardımcı olabileceğini düşündükleri için kursa katıldıkları görülmektedir.

Tablo 62: Etimesgut ilçesi kursa geliş amacı frekans tablosu

Soru	Kursa geliş amacı
Kişisel gelişimimi artırmak	% 14,3 (1 kişi)
Sosyal faaliyetlerde bulunmak	% 0
Kursun iş bulmada yardımcı olması	% 14,3 (1 kişi)
Mesleki gelişimimi artırmak	% 14,3 (1 kişi)
Halen çalıştığım işten başka bir işe girebilmek/başka bir iş kurabilmek	% 14,3 (1 kişi)
Halen çalıştığım işte ilerlemek	% 28,6 (2 kişi)
Ücretsiz olması	% 14,3 (1 kişi)
Diğer	% 0

Ankara ili Etimesgut ilçesinde araştırmaya katılan bireylerin kursa geliş amaçları incelendiğinde bireylerin çalıştıkları işte ilerlemede kursların yardımcı olabileceğini düşündükleri için kursa katıldıkları görülmektedir.

Tablo 63: Mamak ilçesi kursa geliş amacı frekans tablosu

Soru	Kursa geliş amacı
Kişisel gelişimimi artırmak	% 14,3 (1 kişi)
Sosyal faaliyetlerde bulunmak	% 0
Kursun iş bulmada yardımcı olması	% 14,3 (1 kişi)
Mesleki gelişimimi artırmak	% 14,3 (1 kişi)
Halen çalıştığım işten başka bir işe girebilmek/başka bir iş kurabilmek	% 14,3 (1 kişi)
Halen çalıştığım işte ilerlemek	% 14,3 (1 kişi)
Ücretsiz olması	% 14,3 (1 kişi)
Diğer	% 14,3 (1 kişi)

Ankara ili Mamak ilçesinde araştırmaya katılan bireylerin kursa geliş amaçları incelendiğinde bireylerin kişisel gelişimi artırma, yaptıkları işte ilerleme, sosyal faaliyet ve iş bulmak amacıyla kursa katıldıkları gözlenmektedir.

4.9. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Ankara ilinde faaliyet gösteren Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin kursa geliş amacında cinsiyete göre farklılık bulunup, bulunmadığına bakılmıştır.

Bir bağlantı olup olmadığını anlamak için ilk başta ölçeklerin ortalaması alınması gerekmektedir. Sonrasında ise hipotezleri kurup, karşılaştırma testlerinden olan Anova testi uygulanmış aşağıdaki tablo 9'da gösterilmiştir.

Tablo 64: Birinci Alt Probleme İlişkin One Way Anova Tabloları

Kursa geliş amacı ortalaması

	N	Ortalama	Standart Sapma	Standart Hata	Ortalamalar İçin %95 Güven Aralığı		Minimum	Maximum
					Alt Sınır	Üst Sınır		
					Erkek	46		
Kadın	19	4,6455	,91675	,21032	4,2036	5,0873	3,14	6,25
Toplam	65	4,5384	1,00484	,12464	4,2894	4,7874	2,50	6,80

Tablo 65: Varyansların Homojenliği Testi

Kursa geliş amacı ortalaması

Levene Statistic	df1	df2	Sig.
,652	1	63	,423

Tablo 66: Kursa geliş amacı ortalaması ANOVA testi

	Kareler Toplamı	df	Kareler Ortalaması	F	Sig.
Gruplar Arasında	,308	1	,308	,301	,585
Grup İçinde	64,313	63	1,021		
Toplam	64,621	64			

Tablo 66'ya bakıldığında birinci tabloda grup istatistikleri ile ilgili verileri görülmektedir. Ankara ilinde faaliyet gösteren Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin kursa geliş amacında cinsiyete göre durumu ile standart sapmaları, standart hataları, ortalama için %95 güven aralığı, minimum ve maksimum değerleri verilmiştir.

Tablo 66 incelendiğinde tek yönlü Anova test sonuçları yer almaktadır. Buradaki veriler, Ankara ilinde faaliyet gösteren Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına

katılan kursiyerlerin kursa geliş amacında cinsiyete göre durumları ile bir anlamlılık ilişkisinin olup, olmadığına dair bilgi vermektedir. İlk başta Varyans homojenliği testindeki sig değerinin, anlamlılık düzeyi olan 0,05'ten büyük olduğu görülmektedir (0,423). Ve homojenlik şartını sağlamaktadır. Bu sonuç karşılaştırılan değerlerin varyanslarının homojen olduğunu göstermektedir. Ama burada varsayımlar hakkında bilgi verecek ve bize karşılaştırılan konu hakkında yorum yapılmasını sağlayacak olan değer ise Anova tablosundaki sig.(2-tailed) değeridir. Bu değere bakıldığında, sig.(2-tailed) değerinin 0,583 olduğu görülmektedir. sig.(2-tailed) değeri anlamlılık düzeyi olan 0,05'ten büyük olduğu için H₀ hipotezi kabul olup, H₁ hipotezi reddedilir. Sonuç olarak Ankara ilinde faaliyet gösteren Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin kursa geliş amacında cinsiyet durumuna göre anlamlı derecede farklılık bulunmamaktadır. Yani bir başka deyişle etki etmediği gözlemlenmektedir.

Bununla birlikte, post hoc analizine başvurma sebebi varyansların homojen olması ve araştırılan iki ortalama arasında bir farklılığın gözlenmemesinden kaynaklanmaktadır.

4.10. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Ankara ilinde faaliyet gösteren Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin kursa geliş amacında eğitim durumuna göre farklılık bulunup, bulunmadığına bakılmıştır.

Bir bağlantı olup olmadığı anlamak için ilk başta ölçeklerin ortalamasının alınması gerekmektedir. Sonrasında ise hipotezi kurup, karşılaştırma testlerinden olan Anova testi uygulanarak sonuç aşağıdaki tablo 10'da belirtilmiştir.

Tablo 67: İkinci Alt Probleme İlişkin One Way Anova Tabloları

Kursa geliş amacı ortalaması

	N	Ortalama	Standart Sapma	Standart Hata	Ortalamlar İçin %95 Güven Aralığı		Minimum	Maximum
					Alt Sınır	Üst Sınır		
Ortaokul Mezunu	8	4,5911	1,16856	,41315	3,6141	5,5680	3,00	6,80
Lise Mezunu	28	4,6248	,92803	,17538	4,2650	4,9847	3,50	6,33
Lisans Mezunu	6	4,3905	1,13665	,46404	3,1976	5,5833	3,14	6,00
Yüksek Lisans	19	4,2648	1,01114	,23197	3,7774	4,7521	2,50	5,67
Doktora	3	5,1889	1,05216	,60746	2,5752	7,8026	4,50	6,40
Toplam	64	4,5182	,99935	,12492	4,2686	4,7678	2,50	6,80

Tablo 68: Varyansların Homojenliği Testi

Kursa geliş amacı ortalaması

Levene Statistic	df1	df2	Sig.
,130	4	59	,971

Tablo 69: Kursa geliş amacı ortalaması ANOVA testi

	Kareler Toplamı	df	Kareler Ortalaması	F	Sig.
Gruplar Arasında	3,028	4	,757	,746	,565
Grup İçinde	59,890	59	1,015		
Toplam	62,918	63			

Tablo 69'a bakıldığında birinci tabloda grup istatistikleri ile ilgili veriler görülmektedir. Ankara ilinde faaliyet gösteren Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin kursa geliş amacıyla eğitim durumuna göre durumu ile standart sapmaları, standart hataları, ortalama için %95 güven aralığı, minimum ve maksimum değerleri verilmiştir.

Tablo 69 incelendiğinde ise tek yönlü Anova test sonuçları yer almaktadır. Buradaki veriler Ankara ilinde faaliyet gösteren Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin kursa geliş amacıyla eğitim durumuna göre durumları ile bir anlamlılık ilişkisinin olup, olmadığına dair bilgi vermektedir. İlk başta Varyans homojenliği testindeki sig değerinin, anlamlılık düzeyi olan 0,05'ten büyük olduğu görülmektedir (0,971). Ve homojenlik şartını sağlamaktadır. Bu sonuç karşılaştırılan değerlerin varyanslarının homojen olduğu göstermektedir. Ama burada varsayımlar hakkında bilgi verecek ve karşılaştırılan konu hakkında yorum yapmayı sağlayacak olan değer ise Anova tablosundaki sig.(2-tailed) değeridir. Bu değere bakıldığında, sig.(2-tailed) değerinin 0,565 olduğu görülmektedir. sig.(2-tailed) değeri anlamlılık düzeyi olan 0,05'ten büyük olduğu için H0 hipotezi kabul olup, H1 hipotezi reddedilir. Sonuç olarak Ankara ilinde faaliyet gösteren Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin kursa geliş amacıyla eğitim durumuna göre anlamlı derecede farklılık yoktur. Yani bir başka deyişle etki etmediği gözlemlenmektedir.

Bununla birlikte, post hoc analizine başvurmama sebebi varyansların homojen olması ve araştırılan iki ortalama arasında bir farklılığın gözlenmemesinden kaynaklanmaktadır.

4.11. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Ankara ilinde faaliyet gösteren Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin kursa geliş amacında yaş durumuna göre farklılık bulunup, bulunmadığına bakılmıştır.

Bir bağlantı olup olmadığı anlamak için ilk başta ölçeklerin ortalamasının alınması gerekmektedir. Sonrasında ise hipotezler kurulup, karşılaştırma testlerinden olan Anova testi uygulanarak sonuç aşağıdaki tablo 70'de belirtilmiştir.

Tablo 70: Üçüncü Alt Probleme İlişkin One Way Anova Tabloları

Kursa geliş amacı ortalaması

	N	Ortalama	Standart Sapma	Standart Hata	Ortalamalar İçin %95 Güven Aralığı		Minimum	Maximum
					Alt Sınır	Üst Sınır		
15-20	12	4,2996	,87021	,25121	3,7467	4,8525	3,00	6,33
21-30	23	4,3749	,98784	,20598	3,9478	4,8021	2,80	6,25
31-35	9	4,6331	1,00479	,33493	3,8607	5,4054	3,50	6,80
36-40	7	4,5755	1,28416	,48537	3,3879	5,7632	2,60	6,29
41-45	5	4,6400	,91643	,40984	3,5021	5,7779	3,57	6,00
46-50	3	5,1667	,28868	,16667	4,4496	5,8838	5,00	5,50
51-55	2	3,9167	2,00347	1,41667	-14,0838	21,9171	2,50	5,33
56-60	3	5,3730	,42347	,24449	4,3211	6,4250	5,00	5,83
61 Yaş Ve Üstü	1	6,4000	6,40	6,40
Toplam	65	4,5384	1,00484	,12464	4,2894	4,7874	2,50	6,80

Tablo 71: Varyansların Homojenliği Testi

Levene Statistic	df1	df2	Sig.
1,503 ^a	7	56	,185

Tablo 72: Kursu geliş amacı ortalaması ANOVA Testi

	Kareler Toplamı	df	Kareler Ortalaması	F	Sig.
Gruplar Arasında	8,953	8	1,119	1,126	,361
Grup İçinde	55,668	56	,994		
Toplam	64,621	64			

Tablo 72'ye bakıldığında birinci tabloda grup istatistikleri ile ilgili verileri görülmektedir. Ankara ilinde faaliyet gösteren Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin kursu geliş amacıyla yaş durumuna göre durumu ile standart sapmaları, standart hataları, ortalama için %95 güven aralığı, minimum ve maksimum değerleri verilmiştir.

Tablo 72 incelendiğinde ise tek yönlü Anova test sonuçları yer almaktadır. Buradaki veriler Ankara ilinde faaliyet gösteren Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin kursu geliş amacıyla yaş durumuna göre durumları ile bir anlamlılık ilişkisinin olup, olmadığına dair bilgi vermektedir. İlk başta Varyans homojenliği testindeki sig değerinin, anlamlılık düzeyi olan 0,05'ten büyük olduğu görülmektedir (0,185). Ve homojenlik şartını sağlamaktadır. Bu sonuç karşılaştırılan değerlerin varyanslarının homojen olduğunu göstermektedir. Ama burada varsayımlar hakkında bilgi verecek ve karşılaştırılan konu hakkında yorum yapmayı sağlayacak olan değer ise Anova tablosundaki sig.(2-tailed) değeridir. Bu değere bakıldığında, sig.(2-tailed) değerinin 0,361 olduğu görülmektedir. sig.(2-tailed) değeri anlamlılık düzeyi

olan 0,05'ten büyük olduğu için H0 hipotezi kabul olup, H1 hipotezi reddedilir. Sonuç olarak Ankara ilinde faaliyet gösteren Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin kursa geliş amacında yaş durumuna göre anlamlı derecede farklılık yoktur. Yani bir başka deyişle etki etmediği gözlemlenmektedir.

Bununla birlikte, post hoc analizine başvururken sebebi varyansların homojen olması ve araştırılan iki ortalama arasında bir farklılığın gözlenmemesinden kaynaklanmaktadır.

4.12. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Ankara ilinde faaliyet gösteren Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin kursa geliş amacında ilçelere göre farklılık bulunup bulunmadığını incelenecektir.

Bir bağlantı olup olmadığı anlamak için ilk başta ölçeklerin ortalamasının alınması gerekmektedir. Sonrasında ise hipotezler kurulup, karşılaştırma testlerinden olan Anova testi uygulanarak sonuç aşağıdaki tablo 12'de belirtilmiştir.

Tablo 73: Dördüncü Alt Probleme İlişkin One Way Anova Tabloları

Niteleyiciler

Kursa geliş amacı ortalaması

	N	Ortalama	Standart Sapma	Standart Hata	Ortalamalar için% 95 güven aralığı		Minimum	Maksimum
					Alt Sınır	Üst Sınır		
Gölbaşı	18	4,1738	1,10130	,25958	3,6261	4,7215	2,50	6,29
Keçiören	13	4,7154	,73011	,20250	4,2742	5,1566	3,50	5,83
Çankaya	8	4,6964	,95520	,33771	3,8979	5,4950	3,57	6,40
Etimesgut	9	4,5373	,91905	,30635	3,8309	5,2437	3,60	6,00
Sincan	9	4,8291	,92273	,30758	4,1198	5,5384	3,00	6,33
Mamak	8	4,5875	1,40765	,49768	3,4107	5,7643	2,60	6,80
Toplam	65	4,5384	1,00484	,12464	4,2894	4,7874	2,50	6,80

Tablo 74: Varyansların Homojenliği Testi

Levene Statistic	df1	df2	Sig.
1,184	5	59	

Tablo 75: Kursu geliş amacı ortalaması ANOVA Testi

	Kareler toplamı	df	Kareler ortalaması	F	Sig.
Gruplar arasında	3,780	5	,756	,733	,602
Grup içinde	60,841	59	1,031		
Toplam	64,621	64			

Tablo 75'e bakıldığında birinci tabloda grup istatistikleri ile ilgili verileri görülmektedir. Ankara ilinde faaliyet gösteren Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin kursu geliş amacının ilçelere göre durumu ile standart sapmaları, standart hataları, ortalama için %95 güven aralığı, minimum ve maksimum değerleri verilmiştir.

Tablo 75 incelendiğinde de ise tek yönlü Anova test sonuçları yer almaktadır. Buradaki veriler Ankara ilinde faaliyet gösteren Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin kursu geliş amacının ilçelere göre farklılık durumları ile bir anlamlılık ilişkisinin olup, olmadığına dair bilgi vermektedir. İlk başta Varyans homojenliği testindeki sig değerinin, anlamlılık düzeyi olan 0,05'ten büyük olduğu görülmektedir (0,328). Ve homojenlik şartını sağlamaktadır. Bu sonuç karşılaştırılan değerlerin varyanslarının homojen olduğunu göstermektedir. Ama burada varsayımlar hakkında bilgi verecek ve karşılaştırılan konu hakkında yorum yapmayı sağlayacak olan değer ise Anova tablosundaki sig.(2-tailed) değeridir. Bu değere bakıldığında, sig.(2-tailed) değerinin 0,602 olduğu görülmektedir. sig.(2-tailed) değeri anlamlılık düzeyimiz olan 0,05'ten büyük olduğu için H0 hipotezi kabul olup, H1 hipotezi reddedilir. Sonuç olarak Ankara ilinde faaliyet gösteren Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin kursu geliş amacının ilçelere göre anlamlı derecede farklılık yoktur. Yani bir başka deyişle etki etmediği gözlemlenmektedir.

Bununla birlikte, post hoc analizine başvurmama sebebi varyansların homojen olması ve araştırılan iki ortalama arasında bir farklılığın gözlenmemesinden kaynaklanmasındır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

TARTIŞMA SONUÇLAR VE ÖNERİLER

5.1. Tartışma

Kursiyerlerin kurslara ilişkin memnuniyet düzeyine ilişkin değerlendirme sonuçlarına bakıldığında tamamının anketteki değişik ifadeleri, değişik düzeylerde önemli buldukları anlaşılmaktadır. Kursiyerlerin ekseri çoğunluğu; “Aldığımız bağlama eğitimin ihtiyacınızı karşılayacağını düşünüyor musunuz?” sorusuna olumlu cevap vermek sureti ile Halk Eğitim Kurslarında alınan eğitimin ihtiyaçlarını karşıladığını ifade etmişlerdir.

Sincan Halk Eğitim Merkezi kurslarında bağlama eğitimi kursiyerlerinin çoğunluğu “Yeterince sosyal ve kültürel faaliyetler düzenleniyor mu?” sorusuna olumlu yanıt vermiştir. Halk Eğitim Merkezi kurslarında yeterince sosyal ve kültürel faaliyetlerin düzenlendiğini ifade etmek suretiyle bu durumdan da memnun olduklarını belirtmişlerdir. Fakat Gölbaşı ilçesindeki kursiyerlerinin çoğunluğu aynı soruya olumsuz yanıt vermişlerdir. Acun (2015) yaptığı araştırmada ise Halk Eğitim Merkezi kurslarında kursiyerlerin en az memnun oldukları durumun: “Yeterince sosyal ve kültürel faaliyetler düzenleniyor mu?” sorusuna verdikleri olumsuz yanıtla ortaya çıktığını belirtmektedir. Bu cevapla birlikte Halk Eğitim Merkezi kurslarında yeterince sosyal ve kültürel faaliyetlerin düzenlenmediği ve bu durumdan da memnun olmadıklarını belirtmiştir. Bu durumda Acun (2015)’in çalışması ile Gölbaşı ilçesi sonuçlarının birbiri ile uyduğu görülmektedir.

Diğer yandan “halk eğitimi merkezi bünyesinde aldığımız bağlama eğitimi sizi memnun etti mi?” sorusuna kursiyerlerin çoğunluğu olumlu yanıt vermiştir. Bu kapsamda Tırnoğlu (2006) araştırmaya katılan kursiyerlerin büyük çoğunluğunun katıldığı kurslardan memnun olduğunu belirlemiştir. Geri kalan kursiyerler memnun olamama nedeni olarak: grupların kalabalık, sürenin yetersiz ve kursların aksatıldığını belirtmektedir. Kursiyerlerin büyük çoğunluğu kurslarda verilen bilgi-beceri ve hizmetleri yeterli bulmaktadır. Yetersiz bulan kursiyerler ise yetersizlik

nedeni olarak en çok süre, araç-gereç yetersizliğinden dolayı bilgi-beceri ve hizmetlerden yeterince yararlanılamadığını belirtmektedir.

Diğer araştırmalarda kursa katılma nedenleri olarak, Yanar (2011) takı tasarımı kurslarını tercih eden kişilerin genellikle boş zamanlarını değerlendirmek, aynı zamanda da yeni bir şeyler öğrenip bunları evlerinde de uygulamak isteyen ev hanımlarından ve işten arta kalan zamanlarında kurslara katılıp stresten uzaklaşıp kendilerine vakit ayırıp, iş yerinde yaşadığı sıkıntılarında bir nebze de olsun kurtulmak isteyen kişilerden oluştuğunu tespit etmiştir.

Kursiyerlerin kursların mevcut durumundan memnun oldukları, kurslarla ilgili olarak yapılan değerlendirmelerin cinsiyet, yaş ve eğitim durumuna göre büyük ölçüde farklılaşma göstermediği, ancak 20'den küçük yaş grubunda bulunan kursiyerlerin diğer yaş grubunda bulunan kursiyerlere, bayan kursiyerlerin erkek kursiyerlere oranla daha olumlu bir görüntü çizdikleri görülmüştür. Bu durumun nedenleri arasında 20' den küçük yaş grubunda bulunan kursiyerlerin yetişkin eğitim kurumundaki uygulamaları örgün eğitim kurumlarındaki kıstaslara göre değerlendirmeleri; bayan kursiyerlerin çoğunluğunun bilgisayar, İngilizce gibi klasik bir ders ortamının hâkim bulunduğu kurs türlerinden ziyade, el sanatları, makine nakışı vb. gibi hobi amaçlı kurslara devam etmelerinin ve bu kurs programlarındaki ortamın yetişkin eğitim kurumlarında olması gereken ortama daha yakın olmasını belirtmişlerdir (Yalçın 2002).

Yıldırım'a (2009) göre tüm dünyada katılımcıların önemli oranını 18-30 yaş grubundaki yetişkinler oluşturmaktadır. Kursları bitirenlerin de % 77' si ilkököl mezunudur. Kurslara katılma nedenlerini olarak, yeni insanlarla tanışma ve yeni arkadaşlar edinme, bedensel ve ruhsal olarak daha sağlıklı olma, içinde bulunduğum stres ve sıkıntıdan kurtulma, toplumun hızlı değişmesine uyum sağlayabilme, boş zamanlarımı değerlendirme, günlük yaşamımda değişiklik yapma, çevreme veya çalıştığım kuruma daha faydalı olma, katıldığım kursa çevre tarafından değer verilmesi, meslek edinmek veya mesleğimi geliştirme, kendimin ve ailemin bazı ihtiyaçlarını evde karşılayarak, aile masraflarını azaltma, bireysel özelliklerimi geliştirme, asıl işim yanında ek gelir sağlayacak ikinci bir iş için gerekli bilgi ve

beceri edinme, yeni bir iş için hazırlanma, sadece merak, çevremde daha çok takdir görme, kurs sonunda alacağım belgeye ihtiyaç duyma nedenlerini kursiyerler önemli bulmuştur.

Araştırmada “Aldığınız bu eğitimin sonunda Halk Eğitimi Merkezinde görev alan bağlama öğretmeninin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?”, “Halk Eğitim Merkezi yönetici ve eğiticileri dışında kalan diğer personel de işlerinizi kolaylaştırmak için size yardımcı oldu mu?” ve “Almış olduğunuz kursun daha iyi iş görmesini sağlamak bakımından yönetici ve eğiticilerin yeterince çalıştıklarını gözlediniz mi?” sorularına tüm ilçelerde olumlu yanıt verildiği görülmüştür. Yanar (2011)’a göre kursiyer memnuniyet düzeyinin yüksek olduğu, kursiyerlerin Halk Eğitim Merkezinin eğitim ve öğretimle ilgili değişim ve gelişmeleri takip ettiğini, kurs öğretmenlerinin yeterli olduğunu, merkezin yönetici ve eğiticileri dışında kalan diğer personelin işlerini kolaylaştırmak için yardımcı olduğunu, yönetici ve eğiticilerin yeterince çalıştıklarını belirtmişlerdir. Halk eğitim merkezlerinin toplumun kültürel ve sosyal ihtiyaçlarını desteklediğini, açılan kursların halkın beklentilerini karşıladığını, aldıkları eğitimin çalışma hayatına katkı sağlayacağını, sınavların değerlendirilmesinde adil davranıldığını, HEM’ lerinde kurs ve kursiyerlerden kaynaklanan sorunların müdür veya müdür yardımcıları tarafından dikkate alındığını, bu eğitimin amaçlarını gerçekleştirdiğini, yakınlarına ve diğer kişilere tavsiye etmeyi düşündüklerini, kursta anlatılan konuları anlamakta zorlanmadıklarını, kurslarda huzursuz eden durumların bulunmadığını, kursiyerleri ilgilendiren konular hakkındaki duyuruların zamanında yapıldığını, HEM’ de yeterince sosyal ve kültürel faaliyetler düzenlendiğini, yöneticilerin sınıfları ziyaret ettiğini, varsa eksiklik ve aksaklıkların giderilmesi için çalışmalar yapıldığını, HEM’ nde açılan diğer kurs ve etkinliklere katılmak istediklerini, HEM.’ nin beklentilerine uygun eğitim verdiğini, ders için ihtiyaç duyulan araç gereçleri yeterli bulduklarını ifade etmişlerdir.

5.2. Sonuçlar

Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin memnuniyet düzeylerine göre eğitim programlarının incelenmesine yönelik anket çalışması uygulanmıştır. Bu anket araştırması sonucunda;

-Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin memnuniyet düzeylerine göre eğitim programlarının incelenmesine yönelik anket çalışmasına 65 katılımcı katkı sağlamıştır.

-Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin memnuniyet düzeylerine göre eğitim programlarının incelenmesine yönelik anket çalışması 46 erkek katılımcı ve 19 kadın katılımcıdan oluşmaktadır. Araştırmaya erkeklerin daha fazla ilgi gösterdiği görülmüştür.

-Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin memnuniyet düzeylerine göre eğitim programlarının incelenmesine yönelik anket çalışması uygulanmıştır.

-Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin memnuniyet düzeylerine göre eğitim programlarının incelenmesine yönelik anket çalışmasında katılımcıların eğitim durumu incelediğinde, genellikle katılımcıların lise ve dengi okul mezunu oldukları göze çarpmaktadır. Lisans ve lisansüstü eğitimini tamamlanmış bireylerin az ilgisi olduğu görülmektedir.

-Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin memnuniyet düzeylerine göre eğitim programlarının incelenmesine yönelik anket çalışması uygulanmıştır.

-Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin memnuniyet düzeylerine göre eğitim programlarının incelenmesine yönelik anket çalışmasında, katılımcıların annelerinin eğitim durumlarının ise çoğunluğu okuryazar kategorisinde yer almakla birlikte, az da olsa okuryazar olmayan kadın katılımcılar mevcuttur.

-Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin memnuniyet düzeylerine göre eğitim programlarının incelenmesine yönelik anket çalışmasında, katılımcıların babalarının eğitim durumlarının ise çoğunluğu, yüksek lisans mezunu ve lise veya dengi okul mezunu kategorisinde olduğu görülmektedir.

-Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin memnuniyet düzeylerine göre eğitim programlarının incelenmesine yönelik anket çalışmasında, katılımcıların babalarının mesleki durumlarının ise çoğunluğu, unvanlı memur ve vasıflı işçi kategorisinde olduğu görülmektedir. Diğer meslek kategorilerinde çalışmakta olan erkeklerin sayısal olarak az olduğu tespit edilmiştir.

-Halk Eğitim Merkezi bağlama eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin memnuniyet düzeylerine göre eğitim programlarının incelenmesine yönelik anket çalışmasında, katılımcıların annelerinin mesleki durumlarının ise çoğunluğu, diğer ve unvanlı memur kategorisinde olduğu görülmekle birlikte diğer meslek kategorilerinde çalışan kadınların da varlığı söz konusudur.

Öneriler

-Halk Eğitim Merkezinin bu konuda söz konusu azınlıkta kalan diğer meslek gruplarında çalışmakta olan kadın bireylere yönelik bağlama kurslarına katılım sağlama amaçlı teşviklerinin yetersiz olduğu ve bu konuda çalışmak yürütmeleri gerekmektedir.

-Halk Eğitim Merkezlerinin düzenlediği kurslara katılan yetişkinlerin yaş, eğitim, gelir ve sosyokültürel düzeylerinde de çeşitlilik görülmektedir. Bunun için yetişkine örgün eğitim sisteminden farklı bir eğitim anlayışıyla, yetişkinin kendine has öğrenme özelliklerini dikkate alan bir eğitim sunulmalıdır.

-Halk Eğitim Merkezlerinin her kademedeki katılımcıların katılabilmesi için gerekli önlemleri almaları önerilebilir.

-Halk Eğitim Merkezlerinin amaçlarına uyan ve katılımcıların çoğunun istediği programların uzlaşmacı bir yolla hazırlanması kursiyerlerin programa katılımını pozitif yönde etkileyebilir.

-Katılımcı sayısını artırmak için kurs çeşidi ve içeriği belirlenirken katılımcıların ve o çevrenin istek ve ihtiyaçlarını karşılayacak kurs planlamaları yapılmalıdır.

-Halk Eğitim kurslarında görevli eğitimcilerin üniversitelerin gerekli bölümleri ile işbirliği içerisinde olmaları önerilebilir.

-Temel amaç farklı öğrenim ve yaş seviyesindeki bireylerin istihdam edilebilirliklerini ve sosyo-kültürel gelişimlerini sağlamak; bilgi, beceri ve yeterliliklerini geliştirmek, öğrenmeye erişimlerini artırmak ve nihayetinde öğrenen bireyden, öğrenen topluma ve öğrenen Türkiye' ye doğru bir dönüşümü gerçekleştirmektir.

KAYNAKÇA

- Acun H. (2015). *Halk Eğitim Merkezi Kurslarına Katılan Kursiyerlerin Beklentileri ve Memnuniyet Düzeyleri (Kastamonu İli Örneği)*, Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul: Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi
- Akyüz, Y. (2008). *Türk Eğitim Tarihi*, Ankara: Pegem Akademi Yayınları
- Arslan, M. M. (2003). Cumhuriyetimizin 80. Yılında Eğitim Karnemizde Okuma Yazma, Bilim Yolu, *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Özel Sayı, Ankara: Gazi Kitabevi
- Ata B. (2015). Eğitimin Tarihsel Temelleri, Ed: E. Karip, *Eğitim Bilimine Giriş*, Ankara: Pegem Akademi Yayınları
- Avrupa Komisyonu (2011). *Örgün Eğitimde Yetişkinler: Avrupa'daki Politikalar ve Uygulamalar*, Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı
- Ayhan, S.: (1990), "*Halk Eğitimine Katılma: Ankara'da Halk Eğitimi Merkezlerinde Açılan Kurslara Katılanların Özellikleri, Katılmalarını Güdeleyen Etmenler ve Programlara İlişkin Görüşleri*", Eğitim ve Bilim Dergisi, 14
- Baltacı C. (2005). *XV-XVI. Yüzyıllarda Osmanlı Medreseleri I*, İstanbul: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları
- Bayraktar, Ş., Toroslu-Gültekin A. ve Saraçoğlu M. (2012). *Türkiye'de Yaygın Eğitim*, Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yaygın Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü
- Bozkurt N. (2003). Medrese, *İslam Ansiklopedisi*, Cilt: 28, Ankara: Türk Diyanet Vakfı
- Büyükalan-Filiz, S. (2004). Eğitimle İlgili Temel Kavramlar, *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*, (Ed.) Ç. Özdemir, Ankara: Asil Yayın Dağıtım
- Büyükkaragöz S. ve Muştu M. (1997). *Eğitime Giriş*, Konya: Günay Ofset

- Can B. (2009). *Fatih Döneminden Tanzimat'a Kadar Osmanlı Medreselerinde Arapça Öğretimi*, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara: Yayınlanmamış Doktora Tezi
- Celep C. (2003). *Halk Eğitimi*, Ankara: Anı Yayıncılık
- Coşkun, A.: (2012), *Halk Eğitimi Merkezlerinde Açılan Kurslara Katılan Yetişkinlerin Beklentilerinin ve Memnuniyetlerinin Değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, İstanbul
- Demirci O. (2012). *Osmanlı Medreselerinde Kelam Öğretimi (İzmit, Bursa, Edirne, İstanbul)*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul: Yayınlanmamış Doktora Tezi
- Demirel, Ö. ve Kaya, Z. (2003). Eğitimle İlgili Temel Kavramlar, *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*, (Ed.) Ö. Demirel ve Z. Kaya, Ankara: Pegem Akademi Yayınları
- Doğan, A. (2008). *Halk Eğitim Merkezlerinde Halkla İlişkiler Kapsamında Afet Bilinçlendirilmesi (Erzurum Halk Eğitim Merkezi Örneği)*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara: Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi
- Ekinci Y. (1990). *Tarih İçinde Türklerde Meslek Eğitimi*, Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayını
- Erdem A. R. (2005). *Etkili ve Verimli Eğitim*, Ankara: Anı Yayıncılık
- Erden M. (2004). *Eğitim Bilimine Giriş*, Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayını
- Fidan, N. ve M. Erden (1993). *Eğitime Giriş*, Ankara: Meteksan Anonim Şirketi
- Gedikoğlu Ş. (1991). *Türkiye'de Yaygın Eğitimden Çağdaş Halk Eğitimine*, Ankara: Kadioğlu Matbaası

- Geray C. (2002). *Halk Eğitimi*, Ankara: İmaj Yayınevi
- Gürsel M. (2007). *Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi*, Konya: Eğitim Kitabevi
- Güven İ. (1992). Büyük Selçuklu Devletinde Eğitim ve Öğretime Genel Bir Bakış, *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, Cilt:25, Sayı:2, ss.833-848
- Güven İ. (1998). Türkiye Selçuklularında Medreseler, *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, Cilt:31, Sayı:1,
- Haşhaş, S. (2013). *Bağlama Eğitiminde, Bağlama Tutuş, Mızrap (Tezene) Tutuş-Vuruş Yönlerinin Yeri ve Önemi Üzerine Bir İnceleme*, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum: Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi
- Helvacı A. ve Şahin B. (2007). Eğitimle İlgili Temel Kavramlar, *Eğitim Bilimine Giriş*, (Ed.) F. Ereş, Ankara: Maya Akademi
- Hızlı M. (2008). Osmanlı Medreselerinde Okutulan Dersler ve Eserler, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Cilt:17, Sayı:1,
- Kale M. (2015). Eğitimin Temel Kavramları, *Eğitim Bilimine Giriş*, (Ed.) E. Karip, Ankara: Pegem Akademi Yayınları
- Kayaalp İ. (2002). *Eğitimde İletişim Dili*, İstanbul: Bilge Kültür Sanat Yayıncılık
- Kayadibi F. (2003). Fatih Sultan Mehmet Döneminde Eğitim ve Bilim, *İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Sayı:8,
- Kılıç E. (1981). *Halk Eğitiminde Kuram ve Uygulama*, Ankara: TODAİE Yayını
- Kıran, İ.: (2008), *Yaşam Boyu Eğitimin Sağlanmasında Halk Eğitimi Merkezlerinin Değerlendirilmesi*, Yüreğir Halk Eğitimi Merkezi Örneği Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara

- Kurt İ. (2000). *Yetişkin Eğitimi*, Ankara: Nobel Yayıncılık
- Kuvan H. (2008). *Örgün ve Yaygın Eğitimin Girişimciler Üzerindeki Etkileri (Malatyalı Girişimciler Üzerine Bir Uygulama)*, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya: Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi
- Özkan S. (2008). *Türk Eğitim Tarihi*, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım
- Özkorkmaz, M. A. (2016). *Türkiye’de Halk Eğitim Merkezi Müdürlerinin Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlik Alguları*, Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya: Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi
- Özoğul S. (2003). *Halk Eğitim Merkezlerinde Uygulanan Genel Kültür Programlarına Model Oluşturmaya Yönelik Bir Çalışma: Beşiktaş Halk Eğitim Merkezi Örneği*, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul: Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi
- Polat, E. (2008). *Türkiye’nin Demografik Yapısı İçinde Eğitim Ekonomisinin Yeri ve Önemi*, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi
- Resmi Gazete “Milli Eğitim Temel Kanunu” 1739 Sayılı Kanun
- Sağlam, M. (2008). Eğitimle İlgili Temel Kavramlar, *Eğitim Bilimine Giriş*, (Ed.) A. Çiçek-Sağlam, Ankara: Maya Akademi
- Sözen M. ve Tanyeli U. (2011). *Sanat Kavram ve Terimleri Sözlüğü*, İstanbul: Remzi Kitabevi
- Şimşirgil A. (2005). *Birincil Kaynaklardan Osmanlı Tarihi: Kayı*, İstanbul: Tarih Düşünce Kitapları
- Tırinoğlu, Ş.: (2006), *Aile Yaşam Merkezlerindeki Kadınların Kurslara Katılma Nedenleri ve Memnuniyetlerinin Araştırılması*, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara

- Ünal M. A. (2007). *Osmanlı Müesseseleri Tarihi*, Isparta: Fakülte Kitabevi
- Yalçın, E. (2002), *Öğrenen ve Öğreten Arasındaki İletişiminin Yetişkin Eğitimi Süreci Açısından İncelenmesi*, Yayınlanmış Yüksek Lisan Tezi Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara
- Yanar, H.: (2011), *Afyon ili Halk Eğitim Merkezindeki Takı Tasarım Dersinin İncelenmesi*, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara
- Yapıcı, M. (2003). Yaygın Eğitim, *Üniversite ve Toplum Dergisi*, Cilt:3, Sayı:1, <http://www.universite-toplum.org/text.php3?id=122>
- Yaşayan Z. ve Topçu F. (2012). *Türk Eğitim Tarihi*, Ankara: Milli Eğitim Yayınları
- Yıldırım, M. (2009). *Hayat Boyu Öğrenme Kapsamında Yaygın Eğitim ve Halk Eğitimi Merkezleri*, Ankara: Gazi Kitapevi